

Rapport

Underlag till årsredovisning för staten 2010

The logo consists of the lowercase letters 'esv' in a green, sans-serif font. The 'e' and 's' are connected at the top, and the 'v' is positioned to the right of the 's'.

EKONOMISTYRNINGSVERKET

ESV:s rapporter innehåller regeringsuppdrag, uppdrag från myndigheter eller egeninitierade utredningar.

Publikationen kan laddas ner som PDF och beställas från www.esv.se. Word-format kan tillhandahållas via Publikationsservice. För statligt anställda är ESV:s publikationer kostnadsfria, övriga debiteras.

Datum: 2011-03-15

Dnr: 49-283/2011

ESV-nr: 2011:12

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Margareta Söderhult

Förord

Ekonomistyrningsverket överlämnar årligen underlag till årsredovisning för staten till regeringen i enlighet med 27 § förordningen (2010:1764) med instruktion för Ekonomistyrningsverket. Underlaget innehåller resultat- och balansräkning och finansieringsanalys samt analyser och kompletterande material. Utöver dessa delar överlämnas en sammanställning, av tillgångar och skulder i verksamheter som staten har ett väsentligt inflytande över, separat. Materialet utgör därefter, efter beredning i Regeringskansliet, delar i regeringens skrivelse till riksdagen Årsredovisning för staten 2010.

Utfallet på statens budget 2010, som också utgör en del av underlaget till regeringens årsredovisning för staten, överlämnas i en separat rapport.

I detta ärende har generaldirektör Mats Wikström beslutat. Experten Margareta Söderhult har varit föredragande. I den slutgiltiga handläggningen har också avdelningschefen Pia Heyman, biträdande avdelningschefen Ingemar Härneskog, experten Maria Olsson samt utredarna Ann-Sofie Andersson, Svante Andersson, Christina Bergström, Elisabeth Eklund-Perntz, Helene Diyabanza Peterson, Lars Nordkvist, Dordi Rasmusson, Ann-Louise Wegar och Hans Åhlander deltagit.

Innehåll

Förord	3
1 Sammanfattning	6
2 Inledning	7
3 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys	10
Konsoliderad resultaträkning med kommentarer	11
Konsoliderad balansräkning med kommentarer.....	17
Finansieringsanalys med kommentarer	21
4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar	26
Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning.....	26
Kommentarer till särskilda poster.....	35
Redovisningsprinciper, utfallet på statens budget.....	41
Skillnader mellan resultaträkningen och statens budget	42
5 Noter	45
Noter till resultaträkningen	45
Noter till balansräkningen	78
Noter till finansieringsanalysen	118
6 Femårsöversikt	124
Nyckeluppgifter i balans- och resultaträkningarna	124
Statens nettoförmögenhet.....	124
Lånebehovet och statskuldens utveckling.....	125
Utvecklingen under fem år på olika områden.....	132
7 Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU	146
Räkenskapssammanställning av EU-medel.....	146
Redovisning av samtliga EU-medel	152
Bilaga 1 Ordlista	158
Bilaga 2 Statliga myndigheter m.m.	176

1 Sammanfattning

Underlaget till årsredovisning för staten innehåller konsoliderad resultat- och balansräkning samt finansieringsanalys med noter för staten enligt den avgränsning som regeringen beslutat samt kompletterande beskrivningar och analys. Förutom huvudkapiteln innefattar detta en femårsöversikt där utvecklingen av statens ekonomi beskrivs ur olika synvinklar, bl.a. statsskuldens och transfereringarnas utveckling, en beskrivning över avgifter till och bidrag från EU, en ordlista och en förteckning över de statliga myndigheter m.m. som ingår i avgränsningen av staten som den tillämpas i resultat- och balansräkningen.

Resultaträkningen visar ett överskott på 58 miljarder kronor, vilket är 32 miljarder kronor mer än föregående år. Skatteintäkterna har ökat med 67 miljarder kronor och kostnaden för transfereringar har ökat med 46 miljarder kronor. Nettokostnaden för statsskulden ökade med 7 miljarder kronor.

Kostnaderna för statens verksamhet har ökat med 5 miljarder kronor. Statens personalkostnader har minskat med 9 miljarder kronor beroende på lägre pensionskostnader, medan övriga driftkostnader ökat.

Transfereringarna till hushåll har ökat med 4 miljarder kronor. Kostnaden för ålderspensioner ökade med 3 miljarder och arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd med 4 miljarder kronor. Transfereringar till kommuner ökade med 26 miljarder kronor, vilket bl.a. avsåg det tillfälliga konjunkturstödet.

Statsskulden uppgick vid utgången av 2010 till 1 113 miljarder kronor efter eliminering av statliga myndigheters innehav av statspapper. Det innebär en minskning av skulden med 36 miljarder kronor. Statens nettoförmögenhet, som är negativ, har förbättrats under året med knappt 31 miljarder kronor till -354 miljarder kronor.

2 Inledning

Enligt 37 § lagen (1996:1059) om statsbudgeten ska regeringen varje år senast den 15 april året efter budgetåret lämna en årsredovisning för staten till riksdagen. Bestämmelserna i 1996 års lag om statsbudgeten gäller för årsredovisningen för staten 2010. Den nya budgetlagen som beslutats av riksdagen den 3 mars 2011 innebär vissa förändringar som ska tillämpas i årsredovisningen för staten för 2011.

Årsredovisningen ska, enligt 1996 års budgetlag, innehålla resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys samt det slutliga utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag.

I 44 § nämnda lag anges vidare att regeringen är redovisningsskyldig inför riksdagen för statens medel och övriga tillgångar som står till regeringens disposition. Redovisningsskyldigheten omfattar även den verksamhet som bedrivs av staten samt statens skulder och övriga ekonomiska förpliktelser.

Ekonomistyrningsverket (ESV) lämnar varje år sedan 1993/94 underlag till årsredovisning för staten till regeringen. Det innehåller underlag till de i budgetlagen nämnda resultat- och balansräkningarna samt finansieringsanalysen. ESV lämnar samtidigt underlag till redovisningen av det slutliga utfallet på statens budget i en separat skrivelse till regeringen.

Regeringen beslutar årligen om avgränsningen av staten och former för uppställning av resultat- och balansräkning och finansieringsanalys. Detta skedde senast genom beslut den 16 december 2010 (Fi2010/5683). Redovisningen i dessa finansiella dokument omfattar staten som den avgränsas i detta beslut.

Den konsoliderade redovisningen i årsredovisningen omfattar myndigheterna, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen med undantag för Riksbanken och AP-fonderna samt premiepensionssystemets tillgångar och skulder inklusive avkastningen på dessa medel. Dessutom ingår Riksbankens grundfond och de fonder och andelar som redovisas av myndigheterna.

Redovisningen omfattar all verksamhet i de ingående organisationerna oavsett finansiering och baseras på information som de statliga myndigheterna och affärsverken lämnar till statsredovisningen och information som presenteras i myndigheternas årsredovisningar. I fall där informationen inte varit tillräcklig har ESV inhämtat kompletterande information.

Redovisningen utgår från vedertagna redovisnings- och värderingsprinciper som i så stor utsträckning som möjligt hålls oförändrade över tiden. En utveckling av den statliga redovisningen sker dock fortlöpande. Under de drygt tio år som årsredovisning för staten tagits fram har redovisningsprinciperna i ökad grad tydliggjorts, bl.a. genom att tillgångar i ökad utsträckning invärderats och redovisats samt att redovisning enligt bokföringsmässiga principer vidareutvecklats. Gällande principer och förutsättningar beskrivs i avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Resultaträkningen ger underlag för bedömning av statens samlade inflöde och förbrukning av resurser. Värdet av statens tillgångar och skulder per den 31 december 2010 redovisas i balansräkningen. Finansieringsanalysen visar statens betalningsflöden. I redovisningen jämförs utfallet för 2010 i resultat- och balansräkningarna samt finansieringsanalysen med utfallet för 2009.

Utöver detta underlag lämnar ESV i en särskild skrivelse dessutom en redovisning av utfallet på statens budget. Statens budget omfattar samtliga inkomster och utgifter som påverkar statens lånebehov. I skrivelsen jämförs och kommenteras budgetens utfall för 2010 dels med de budgeterade inkomsterna och utgifterna för 2010, dels med utfallet för 2009.

Regeringens årliga skrivelse Årsredovisning för staten syftar till att ge en samlad bild av hur statens finansiella resultat och ekonomiska ställning utvecklats.

Utöver underlag till den redovisning som följer av budgetlagens krav innehåller ESV:s underlag därför även kompletterande analyser och beskrivningar, tidsserier över vissa nyckeluppgifter, viss könsuppdelad statistik samt förteckningar över statliga myndigheter och en ordlista. Utöver de formella finansiella dokumenten lämnas, i enlighet med regeringens ovan nämnda beslut, en sammanställning av den statliga sektorns tillgångar och skulder 2006-2010 separat. Den innefattar enligt samma beslut förutom myndigheterna även statliga bolag, AP-fonderna och Riksbanken. Dessutom redovisas premiepensionssystemets tillgångar och skulder särskilt. Sammanställningen utgör grund för kapitlet Sammanställning av verksamheter som staten har ett väsentligt inflytande över, i regeringens skrivelse Årsredovisning för staten.

Olika avgränsningar av staten

Statens ekonomiska utfall redovisas utifrån olika utgångspunkter beroende på att informationen har olika syften. Avgränsningen av staten kan därmed variera. Ett annat skäl till skillnader mellan olika redovisningar är att olika principer tillämpas i räkenskaperna och i statens budget. Beroende på utgångspunkt kan en enskild ekonomisk händelse få delvis olika konsekvenser och utfallet kan därmed skilja sig åt mellan redovisningarna.

Den särskilda sammanställningen av verksamheter som staten har ett väsentligt inflytande över omfattar en vidare definition av staten än de konsoliderade resultat- och balansräkningarna och statens budget (se särskilt kapitel). Syftet med den särskilda sammanställningen är att ge en samlad och översiktlig bild av samtliga verksamheter där staten har ett väsentligt inflytande och samtidigt en bild av statens samlade tillgångar och skulder. I fråga om bolag, banker och finansinstitut har väsentligt inflytande definierats som att staten har en ägarandel på minst 20 procent i de aktuella organisationerna.

Informationen om det ekonomiska utfallet i staten utgör även underlag för nationalräkenskaperna (NR) som är en statistisk sammanställning i kontoform över den samlade svenska ekonomin. NR:s avgränsning av staten utgår från definitioner etc. som följer rekommendationer från Förenta Nationerna samt EU:s förordning (EG nr 2223/96) om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen. NR:s avgränsning skiljer sig från de ovan nämnda bl.a. genom att affärsverken inte ingår i dess avgränsning av staten.

Kvalitetsgranskning av årsredovisningen för staten

En granskning av kvaliteten i årsredovisningen för staten sker främst genom Riksrevisionens årliga revision av myndigheterna och deras årsredovisningar, vilka ligger till grund för bl.a. de delar av regeringens skrivelse till riksdagen som regleras i 1996 års budgetlag, dvs. resultat- och balansräkningarna, finansieringsanalysen samt utfallet på statens budget.

Kvalitetskontroll sker även genom etablerade kvalitetssäkringsrutiner och arbetsprocesser i Ekonomistyrningsverkets konsolideringsarbete och därefter genom Finansdepartementets arbete med att producera skrivelsen till riksdagen. Kvalitetssäkringen innefattar bl.a. kontroller av att myndigheternas rapporterade finansiella information överensstämmer med deras respektive årsredovisningar, formella kontroller, rimlighetskontroller och analys av poster samt dokumenterade metoder för de beräkningar och förutsättningar som gäller för konsolideringsarbetet.

3 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys

Resultat- och balansräkningarna samt finansieringsanalysen omfattar myndigheterna, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen. Riksbankens grundfond omfattas också eftersom den utgörs av kapital som ursprungligen tillskjutits av staten. Däremot omfattas inte Riksbanken, AP-fonderna och premiepensionssystemet. En fullständig förteckning över samtliga ingående organisationer framgår av bilagan Statliga myndigheter m.m.

I resultaträkningen redovisas de totala konsoliderade intäkterna och kostnaderna för de myndigheter som ingår i årsredovisningen.

Konsolideringen innebär att transaktioner mellan myndigheter, t.ex. arbetsgivaravgifter för statligt anställda och bidrag mellan myndigheter, tas bort (elimineras) i resultaträkningen och att fordringar och skulder mellan myndigheter elimineras i balansräkningen. På så vis erhålls en konsoliderad redovisning för staten. Gällande principer och förutsättningar beskrivs i avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Konsoliderad resultaträkning med kommentarer

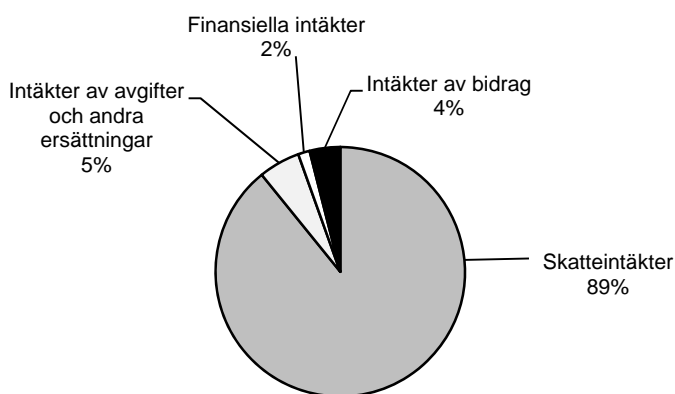
Resultaträkningen för 2010 visar ett överskott på 58 miljarder kronor, vilket är en ökning med 32 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Tabell Konsoliderad resultaträkning

Miljoner kronor	Not	2010	2009
Intäkter			
Skatteintäkter	1	970 065	903 454
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	58 351	55 716
Intäkter av bidrag	3	43 073	39 365
Summa intäkter		1 071 489	998 535
Kostnader			
<i>Transfereringar m.m.</i>			
Transfereringar till hushåll	4	-536 593	-532 450
Transfereringar till företag	4	-38 977	-36 803
Transfereringar till kommuner	4	-201 174	-175 183
Transfereringar till utlandet	4	-54 650	-45 137
Avsättningar till/upplösning av fonder	5	-7 802	-4 091
<i>Summa transfereringar m.m.</i>		<i>-839 196</i>	<i>-793 664</i>
<i>Statens egen verksamhet</i>			
Kostnader för personal	6	-95 565	-104 410
Kostnader för lokaler	7	-16 778	-16 334
Vissa garanti- och kreditkostnader	8	-3 490	-1 433
Övriga driftkostnader	9	-84 606	-72 737
Avskrivningar och nedskrivningar	10	-22 339	-22 464
<i>Summa statens egen verksamhet</i>		<i>-222 778</i>	<i>-217 378</i>
Summa kostnader		-1 061 974	-1 011 042
<i>Saldo före resultat från andelar och finansiella poster</i>		<i>9 515</i>	<i>-12 507</i>
Resultat från andelar i dotter- och intresseföretag	11	46 106	29 009
<i>Finansiella intäkter och kostnader</i>			
Nettokostnad för statsskulden	12	-12 141	-5 495
Övriga finansiella intäkter	13	16 493	17 152
Övriga finansiella kostnader	14	-2 037	-1 906
Summa finansiella poster		2 315	9 751
ÅRETS ÖVERSKOTT		57 936	26 253

Förbättringen av resultatet beror framför allt på att skatteintäkterna ökade med 67 miljarder kronor. Samtidigt ökade kostnaden för transfereringar (exkl. avsättningar till fonder) med 42 miljarder kronor. Resultatet från andelar i dotter- och intresseföretag förbättrades med 17 miljarder. Nettokostnaden för statsskulden ökade med 7 miljarder och uppgick till 12 miljarder kronor. Kostnaden för personal minskade med nästan 9 miljarder till följd av minskade kostnader för statens tjänstepensioner. Övriga driftkostnader ökade med 12 miljarder.

Diagram Statens intäkter

Skatteintäkterna uppgick till 970 miljarder kronor och utgör 89 procent av statens totala intäkter (se diagram). Statens skatteintäkter ökade med 67 miljarder kronor (7,4 procent) jämfört med 2009.

Skatt på kapital ökade med 28 miljarder kronor (17 procent) jämfört med 2009. Skatt på kapital från hushåll ökade med 8,5 miljarder kronor (34 procent) framför allt till följd av ökade vinster från aktie- och bostadsförsäljningar. Skatt på företagsvinster ökade med 18 miljarder kronor (21 procent) på grund av företagens högre vinster.

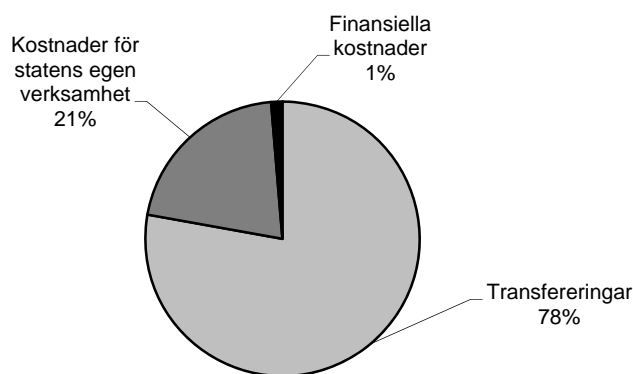
Skatt på konsumtion och insatsvaror ökade med 26 miljarder kronor (6 procent). Av detta ökade intäkter av mervärdesskatt med 23 miljarder kronor. Hushållens konsumtionsutgifter i löpande priser ökade med 5 procent. Även ökade investeringar, framför allt bostadsinvesteringar, bidrar till ökade momsintäkter.

Jämfört med 2009 minskade direkta skatter på arbete med 6,4 miljarder kronor. Minskningen förklaras av att skattereduktionerna som minskar intäkterna från direkta skatter ökat i högre omfattning än inkomstskatterna ökat. Skattereduktionerna ökade

med 18 och inkomstskatterna med 9,4 miljarder kronor. Bland annat har avdragen för husarbete (ROT- och RUT-avdrag) och jobbskatteavdragen ökat. Indirekta skatter på arbete ökade med 7,3 miljarder kronor mellan åren. Arbetsgivaravgifterna ökade med 10 miljarder kronor till följd av lönesummans utveckling. Arbetsgivaravgifterna utgörs i princip av avgiftssatsen i procent av lönesumman. Enligt preliminära beräkningar ökade lönesumman med knappt 3 procent.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar har ökat med 2,6 miljarder kronor. Mest ökade Svenska Kraftnäts uppdragsintäkter till följd av höjda tariffer och ökad överföringsvolym på nätsidan. Bidragsintäkter har ökat med 3,7 miljarder kronor. Den största ökningen avser ökade intäkter av AP-fondsmedel, som avser AP-fondernas nettobidrag för utbetalningarna av pensioner under året.

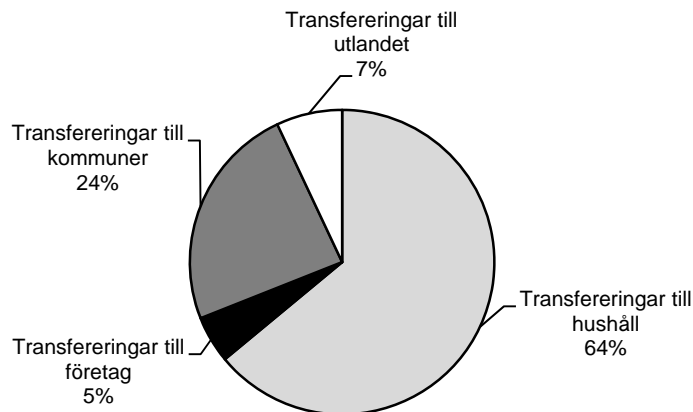
Diagram Statens kostnader

Av statens kostnader utgjorde 78 procent transfereringar, varav transfereringar till hushåll var den största delen (se diagram). Kostnaderna för statens egen verksamhet utgjorde 21 procent och nettokostnaden för statsskulden och övriga finansiella kostnader 1 procent.

Transfereringar

Diagrammet visar transfereringar i form av lämnade bidrag och andra överföringar fördelade på mottagarsektorer enligt nationalräkenskapernas indelning. Den realekonomiska indelningen redovisas även ur statens budgets perspektiv i avsnittet Realekonomisk fördelning av statens budget.

Diagram Transfereringar per sektor

Av diagrammet framgår att hushållssektorn är den dominerande mottagaren av statliga transfereringar. Transfereringarna till hushåll innefattar bl.a. ålderspensioner, sjukpenning, föräldrapenning, barnbidrag och arbetslöshetsersättning, men även bidrag till organisationer inom t.ex. utbildningsområdet eller biståndsområdet. Kommunerna tar emot 24 procent av transfereringarna i olika former av statsbidrag, företagssektorn 5 procent och utlandet, i form av bistånd och EU-avgifter, tar emot 7 procent av de statliga transfereringarna.

Kostnaderna för transfereringar (exklusive avsättningar till fonder) uppgick till 831 miljarder kronor. De ökade därmed med 42 miljarder kronor mellan 2009 och 2010.

Transfereringar till hushåll har ökat med 4 miljarder kronor netto. Transfereringar till hushåll avseende socialförsäkringen minskade med 5 miljarder kronor. Inom ohälsområdet har de sammanlagda kostnaderna för sjukpenning, aktivitets- och sjukersättning fortsatt att minska. Kostnaden för sjukpenning minskade med 2,4 miljarder kronor (12 procent), vilket förklaras av att sjukpenning betalades ut till färre personer. Antalet sjukpenningdagar fortsätter att minska vilket beror på att fler ärenden med sjukersättning avslutas samtidigt som färre personer nybeviljas sjukersättning. Sjukfallen har också blivit kortare än tidigare. Däremot har sjukskrivningsdagarna för sjukfall kortare än två år nu börjat öka då många som utförsäkrats kommer tillbaka till sjukförsäkringen igen. Aktivitets- och sjukersättningen minskade med 5,8 miljarder kronor (9,6 procent). Minskningen förklaras främst av låga inflöden samtidigt som många nu lämnar sjukersättningen för att bli ålderspensionärer. Inflödet till sjukförsäkringen har minskat kraftigt,

huvudsakligen till följd av striktare regler. Ålderspensionerna vid sidan av statens budget har ökat med 3 miljarder kronor.

Stöd till personer med funktionsnedsättning inkluderar även kommunernas andel av kostnad för assistansersättning och ökade med 1,5 miljarder kronor (6,7 procent). De ökade kostnaderna för assistansersättning beror på ökade timkostnader, fler personer som får assistansersättning samt fler timmar per person och vecka.

Inom arbetsmarknadspolitiken har kostnaderna för arbetslöshetsersättningen minskat med 1,7 miljarder och aktivitetsstödet ökat med 5,9 miljarder kronor. Arbetslösheten i december 2010 var 8,5 procent, en minskning med 0,1 procentenheter jämfört med december 2009. Inom området ekonomisk trygghet för familjer och barn ökade föräldraförsäkringen med 1,7 miljarder kronor och kostnaderna för barnbidragen med 0,4 miljarder kronor. Antal uttagna dagar i föräldraförsäkringen har ökat med 3,9 procent jämfört med 2009. Andelen föräldradagar uttagna av män har ökat från 22 till 23 procent 2010 och detta har bidragit till att medelersättningen per dag är högre än 2009.

Kostnader för transfereringar till kommuner ökade totalt med 26 miljarder kronor. De allmänna bidragen till kommuner ökade med 23 miljarder kronor. Primärkommunerna fick 9,1 och landstingskommunerna 3,9 miljarder kronor i tillfälligt konjunkturstöd 2010 för att upprätthålla de grundläggande välfärdstjänster som kommunsektorn tillhandahåller och till att dämpa nedgången i sysselsättningen i kommunsektorn. Den kommunalekonomiska utjämningen till kommuner och landsting har därutöver ökat med 5,5 respektive 2,6 miljarder kronor. Även de ökade statsbidragen för kommunalekonomisk utjämning avsåg en tillfällig generell höjning med 4 miljarder kronor av de angivna skälen. Ökningen avsåg också kompensation för inkomstbortfall till följd av det förhöjda grundavdraget för pensionärer som beräknas medföra minskning av kommun- och landstingsskatt med 3,5 miljarder kronor.

Bland transfereringar till utlandet har avgiften till Europeiska unionen ökat med 11 miljarder kronor. Det beror på att den BNI-baserade avgiften och den mervärdesskattebaserade avgiften reducerades 2009 efter återbetalningar av för mycket inbetalda avgifter under 2007 och 2008.

Kostnaden för bistånd och andra internationella bidrag genom Sida och Regeringskansliet minskade med 1,0 respektive 0,9 miljarder kronor.

Avsättning till fonder

Avsättningen till fonder ökade med 3,7 miljarder kronor. Stabilitetsfonden har tillförts bankgarantiavgifter med 2,0 miljarder och stabilitetsavgifter med 1,3 miljarder kronor.

Kostnader för statens egen verksamhet

Kostnaderna för statens egen verksamhet (exklusive arbetsgivaravgifter för statsanställda) uppgick till 223 miljarder kronor 2010, vilket är en ökning med 5,4 miljarder kronor jämfört med 2009.

Statens personalkostnader minskade med 8,8 miljarder kronor. Löner och pensionsutbetalningar ökade, men kostnaderna för statens tjänstepensioner minskade till följd av en stor minskning av kostnaden för försäkringstekniska avsättningar hos Statens tjänstepensionsverk. Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 4,4 miljarder kronor (4,3 procent). Övriga driftkostnader ökade med 12 miljarder kronor. Mest ökade Trafikverkets driftkostnader för köp av entreprenadtjänster efter bolagisering av tidigare produktionsenheter.

Resultat från andelar i dotter- och intresseföretag

Resultatet från andelar i dotter- och intresseföretag ökade med 17 miljarder kronor. Det resultat som redovisas baseras främst på bolagens redovisade nettoresultat enligt respektive årsbokslut.

LKAB har förbättrat sitt resultat med 8,4 miljarder kronor, vilket främst förklaras av ökade intäkter p.g.a. högre priser och volymer för järnmalm. Resultatet för Apoteket AB uppgick till 4,5 miljarder, vilket inkluderar realisationsvinst avseende försäljning av dotterbolag på 4,4 miljarder kronor.

Nettokostnad för statsskulden och övriga finansiella intäkter och kostnader

Nettokostnaden för statsskulden ökade med 6,6 miljarder kronor, bland annat på grund av minskade orealiserade valutavinster.

Konsoliderad balansräkning med kommentarer

I balansräkningen redovisas värdet av statens samtliga tillgångar, skulder och kapital per den 31 december 2010. I de fall marknadsvärden finns att tillgå för aktier och andelar i statliga bolag redovisas dessa i bilagan Statliga bolag.

Konsoliderad balansräkning

Miljoner kronor

TILLGÅNGAR	Not	2010-12-31	2009-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för utveckling	15	6 136	5 980
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	16	1 007	938
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	17	2	0
Summa immateriella anläggningstillgångar		7 145	6 918
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Statliga väganläggningar	18	102 667	102 994
Statliga järnvägsanläggningar	19	95 053	79 051
Byggnader, mark och annan fast egendom	20	33 433	41 969
Förbättringsutgifter på annans fastighet	21	3 637	3 552
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	22	23 203	22 716
Pågående nyanläggningar	23	84 173	76 642
Beredskapstillgångar	24	98 205	98 352
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	25	2 782	2 898
Summa materiella anläggningstillgångar		443 153	428 174
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i dotter- och intresseföretag	26	346 526	336 268
Andra långfristiga värdepappersinnehav	27	45 233	39 219
Långfristiga fordringar	28	4 168	5 765
Summa finansiella anläggningstillgångar		395 927	381 252
Summa anläggningstillgångar		846 225	816 344
Utlåning	29	275 931	276 893
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	30	1 569	1 574
Pågående arbeten	31	313	405
Fastigheter	32	168	172
Förskott till leverantörer	33	33	95
Summa varulager m.m.		2 083	2 246
Fordringar			
Kundfordringar	34	10 220	8 155
Övriga fordringar	35	78 058	55 677
Summa fordringar		88 277	63 832

Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	36	10 551	24 069
Upplupna bidragsintäkter	37	1 517	1 318
Övriga upplupna intäkter	38	14 652	23 574
Summa periodavgränsningsposter		26 720	48 961
Kortfristiga placeringar			
Värdepapper och andelar	39	1 942	6 732
Summa kortfristiga placeringar		1 942	6 732
Kassa och bank	40	6 065	3 554
SUMMA TILLGÅNGAR		1 247 244	1 218 562
KAPITAL OCH SKULDER			
Nettoförmögenhet	41	-353 638	-384 145
Fonder			
Avsättningar	42	89 220	81 418
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	43	185 088	188 710
Övriga avsättningar	44	21 008	18 195
Summa avsättningar		206 096	206 905
Statsskulden			
Lån i Sverige		843 223	820 915
Lån utomlands		270 083	328 464
Summa statsskulden	45	1 113 306	1 149 379
Skulder m.m.			
Leverantörsskulder	46	19 302	16 999
Övriga skulder	47	93 546	76 091
Depositioner	48	1 362	1 073
Förskott från uppdragsgivare och kunder	49	327	355
Summa skulder m.m.		114 537	94 518
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	50	31 643	30 890
Oförbrukade bidrag	51	8 510	8 381
Övriga förutbetalda intäkter	52	37 570	31 216
Summa periodavgränsningsposter		77 723	70 487
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 247 244	1 218 562
Garantiförbindelser	53	1 221 219	1 264 341
Övriga ansvarsförbindelser	54	16 272	16 275

Nettoförmögenheten

Statens nettoförmögenhet är lika med skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas bokförda värde. Statsskulden, som i huvudsak motsvarar det ackumulerade underskottet i statens budget över åren, svarar för den övervägande delen av

skulderna och därmed den negativa nettoförmögenheten. Vid utgången av 2010 var nettoförmögenheten -354 miljarder kronor, dvs. staten hade en nettoskuld på motsvarande belopp. Det är en förbättring med knappt 31 miljarder kronor jämfört med 2009 då nettoförmögenheten var -384 miljarder kronor.

Nettoförmögenhetens förändring fördelad på balansräkningens olika delar kan sammanfattas enligt nedan:

	Mdkr
Ökning av tillgångar	29
Minskning av skulder	9
Minskning av avsättningar	1
Ökning av fonder	-8
Summa	31

Förändringen av nettoförmögenheten kan även beskrivas på följande sätt:

	Mdkr
Årets överskott enligt resultaträkningen	58
Värdeförändring av aktier och andelar	-28
Övriga direkta förändringar av nettoförmögenheten	1
Summa	31

Förändringen av nettoförmögenheten är i första hand hänförlig till årets överskott i resultaträkningen på 58 miljarder kronor. Därutöver påverkas nettoförmögenheten av enstaka transaktioner som förändrar tillgångars eller skulders värde utan att de redovisas över resultaträkningen. En återkommande förklaringspost är förändringar av aktier och andelar som redovisas direkt i balansräkningen, t.ex. förändringar av statligt ägda bolags egna kapital som inte är hänförlig till periodens resultat. Under 2010 uppgick dessa effekter till -28 miljarder kronor.

Övriga förändringar i balansräkningen

Under räkenskapsåret 2010 ökade de totala tillgångarna med 29 miljarder till 1 247 miljarder kronor.

De materiella anläggningstillgångarna ökade med 15 miljarder kronor. Statliga järnvägsanläggningar ökade med 16 miljarder kronor. Anskaffningsvärdet för Botniabanan uppgår till 17 miljarder varav 6 miljarder kronor tagits upp bland tillgångarna under året. Pågående nyanläggningar har ökat med 7,5 miljarder kronor där Trafikverket står för den största delen. Trafikverkets pågående större investeringsprojekt avser citytunneln och ombyggnad av Malmö bangård, Citybanan i Stockholm, Ådalsbanan, Götalandsbanan, Haparandabanan och Pajalaprojektet. Byggnader, mark och annan fast egendom har minskat med 8,5 miljarder kronor. Minskningen avser Luftfartsverket som delades den 1 april 2010 och de flygplatser

som staten ägde med byggnader, fältanläggningar, elanläggningar och teleanläggningar övergick då till det nya statligt ägda bolaget Swedavia AB.

De finansiella anläggningstillgångarna ökade med 15 miljarder kronor. Andelar i dotter- och intresseföretag ökade med 10 miljarder kronor. Bland dotterföretagen har LKAB:s andelsvärde ökat med 8,0 miljarder vilket förklaras av årets vinst. Vattenfall AB:s andelsvärde har minskat med 8,9 miljarder kronor. Förändringen utgörs främst av negativa omräkningsdifferenser för verksamhet i utlandet på 30 miljarder kronor, som delvis har utjämnats av positiv påverkan från valutasäkring av utländskt eget kapital. Apoteket AB har delats ut till staten från Apoteksgruppen i Sverige Holding AB och andelsvärdet uppgår till 7,7 miljarder kronor. Apoteksgruppen i Sverige Holding AB har däremot minskat med 3,4 miljarder kronor främst till följd av utdelningen till staten. Andelar i intresseföretaget TeliaSonera har minskat i värde med 3,5 miljarder kronor efter utdelning av 3,8 miljarder kronor till staten.

Andra långfristiga värdepappersinnehav har ökat med 6 miljarder kronor. Den största förändringen avser Kärnavfallsfonden som ytterligare ökat andelen fondmedel placerade i bostadsobligationer.

Övriga fordringar har ökat med 22 miljarder kronor jämfört med föregående år. Skatteverkets fordringar på skattekontot har ökat med 9 miljarder kronor. Skatteverket redovisar också en fordran på 17 miljarder kronor på kommuner och landsting avseende slutreglering av kommunalskatt för inkomståret 2009. Slutavräkning av kommunalskatt kan variera starkt mellan åren. Periodavgränsningsposterna minskade med 22 miljarder kronor. Förutbetalda kostnader har minskat med 14 miljarder kronor vilket förklaras av att Skatteverkets utbetalning i december 2009 redovisas som en transfereringskostnad i årsredovisningen för 2010. Övriga upplupna intäkter har minskat med 8,9 miljarder kronor, vilket avser periodisering av skatter som följd av att de betalda skatterna översteg de beräknade intäkterna 2010.

Värdepapper och andelar har minskat med 4,8 miljarder kronor då Riksgäldskontoret inte redovisar några kortfristiga placeringar detta år.

Fonder ökade med 7,8 miljarder under året och mest ökade Stabilitetsfondens behållning, 4 miljarder kronor. Avsättningar för pensioner minskade med 3,6 miljarder kronor främst hos Statens tjänstepensionsverk där avsättningen för statens tjänstepensionsåtagande minskade beroende på att basbeloppsindexeringen var negativ och att den s.k. omkostnadsbelastningen på räntan sänktes. Även pensionsavsättningen hos Luftfartsverket sjönk som följd av överföring av

verksamhet till Swedavia AB. Övriga avsättningar ökade med 3 miljarder kronor. Det avser Exportkreditnämndens avsättningar för risker i garantiengagemang som gick upp som följd av ökade volymer.

Statsskulden minskade med 36 miljarder kronor och uppgick vid 2010 års utgång till 1 113 miljarder kronor. Lån i svenska kronor ökade med 22 miljarder kronor och lån i utländsk valuta minskade med 58 miljarder kronor. Den andel av statsskulden som upptas i utländsk valuta minskade från 29 till 24 procent. För en närmare beskrivning av statsskuldens utveckling, se avsnittet Lånebehovet och statsskuldens utveckling.

Övriga skulder ökade med 17 miljarder främst vid Riksgäldskontoret, där skuldposter knutna till statsskuldförvaltningen ökade och att försäljningslikviden för Apoteket AB satts in på konto i Riksgäldskontoret.

Finansieringsanalys med kommentarer

Finansieringsanalysen visar statens betalningar fördelade på avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Finansieringsanalysen visar även förändringen av och respektive avsnitts påverkan på statens nettoupplåning under redovisningsperioden. Statens nettoupplåning definieras som förändringen av statsskulden justerad för orealiserade valutakursförändringar. Uppgifterna avseende finansieringsanalysen har hämtats från resultat- och balansräkningarna samt från den information som myndigheterna rapporterat in till statsredovisningssystemet eller från myndigheternas årsredovisningar med eventuella kompletteringar.

Finansieringsanalys

Miljoner kronor

	Not	2010	2009
Statens verksamhet			
Skatter	55	955 670	876 003
Avgifter och andra ersättningar	56	74 939	76 144
Intäkter av bidrag		43 073	39 365
Summa justerade intäkter		1 073 682	991 512
Transfereringar	57	-830 550	-791 101
Statens egen verksamhet	58	-201 861	-186 423
Summa justerade kostnader		-1 032 411	-977 524
Justeringar till betalningar	59	38 993	62 115
Saldo statens verksamhet		80 264	76 103
Investeringar	60		
Finansiella investeringar		-11 910	-30 197
Materiella investeringar		-47 504	-46 959
Immateriella investeringar		-2 281	-2 579
Summa investeringsutgifter		-61 695	-79 735
Försäljning av anläggningstillgångar		11 365	1 512
Summa investeringsverksamhet		-50 330	-78 223
Utlåning	61		
Nyutlåning		-14 904	-119 072
Amorteringar		15 395	21 152
Summa nettoutlåning		491	-97 920
Finansiella aktiviteter			
Finansiellt netto för statens upplåning	62	-33 694	-35 583
Övrigt finansiellt netto	63	12 947	13 088
Justeringar till betalningar	64	4 802	4 827
Summa finansiella aktiviteter		-15 945	-17 668
Totalt		14 480	-117 708
Statens nettoupplåning			
Förändring av statsskulden		-36 033	87 620
Orealiserade valutakursförändringar		21 553	30 088
Totalt		-14 480	117 708

Statens verksamhet

Kassaflöden i den del som avser statens verksamhet, dvs. intäkter, transfereringar och statens egen verksamhet enligt resultaträkningen, uppgick under 2010 till 80 miljarder kronor, vilket netto är marginellt högre än föregående år. Inbetalningarna avseende skatter m.m. har ökat med 80 miljarder kronor medan transfereringar och statens egen verksamhet är 55 miljarder högre än föregående år. Sammantaget ökar

kassaflödet efter hänsyn till förändringar av tillgångar och skulder med endast 4 miljarder kronor.

Investeringar

Summa investeringar under 2010 uppgick till 62 miljarder kronor, vilket är en stor minskning med 18 miljarder kronor. Den beror främst på minskning av finansiella investeringar, eftersom Kärnavfallsfonden under 2009 placerade 18 miljarder kronor i bostadsobligationer och Riksgäldskontoret deltog i Nordeas nyemission med 5,6 miljarder kronor. Under 2010 har Kärnavfallsfonden fortsatt placera i bostadsobligationer, men ökningen är inte så stor. Övriga finansiella investeringar under 2010 avser främst aktier i Swedavia AB med 3,6 miljarder kronor i samband med bolagiseringen av delar av Luftfartsverket samt kapitalinsatser i SAS AB och Inlandsinnovation AB med sammanlagt 3,1 miljarder kronor.

De materiella investeringarna ligger kvar på en hög nivå. Framför allt är investeringarna i bananläggningar liksom för 2009 höga, nära 21 miljarder kronor, med bl.a. den sista etappen av Botniabanan med 6,4 miljarder kronor. Däremot har investeringarna i försvarssektorn minskat.

Det negativa kassaflödet från investeringsverksamheten har begränsats av inkomster från försäljning av anläggningstillgångar, där nära 10 miljarder kronor avser inkomster vid bolagiseringen av delar av Luftfartsverket.

Utlåning

Statens nettoutlåning visar en mycket kraftig minskning, och är i det närmaste noll. Även här beror den stora skillnaden mellan åren på engångshändelser under 2009, framför allt ett lån till Riksbanken med 92,5 miljarder kronor för att förstärka valutareserven som gjorde nettoutlåningen exceptionellt stor. Under 2010 är både nyutlåning och amorteringar på en mer normal nivå.

Finansiella aktiviteter

Nettobetalingar för finansiella aktiviteter under 2010 uppgick till -16 miljarder kronor, vilket innebär att de negativa nettobetalingarna minskade med 2 miljarder kronor jämfört med 2009. Ingen av delposterna visar stora förändringar.

Statens nettouplåning

Statens nettouplåning visar förändringen av statens upplåning justerad för valutakursförändringar i utländsk valuta. Statens nettouplåning under 2010 var åter negativ, dvs. staten har minskat sina lån trots det negativa budgetsaldot. Statsskulden

minskade med 36 miljarder kronor men orealiserade valutakursförändringar påverkade nettouplåningen åt motsatt håll.

Samband mellan resultaträkningen och utfallet på statens budget

I nedanstående tabell visas sambandet mellan resultaträkningens överskott och saldot i statens budget 2010. Tabellen visar de huvuddelar som skiljer resultaträkningen från statens budget, nämligen poster som finns med i resultaträkningen men inte medför betalningar, förändringar av fordringar och skulder samt övriga transaktioner som medfört betalningar. Posterna finns med i finansieringsanalysen, men i en annan struktur. Genom dessa tre delar är det möjligt att gå från resultaträkningens saldo till finansieringsanalysens saldo. Därefter visas justeringsposter hänförliga till statsskulden som utgör skillnaden mellan finansieringsanalysens saldo och saldot i statens budget.

Samband mellan resultaträkningen och statens budget

Resultaträkningens överskott	57 936
Justeringar för poster som ej medför betalningar	-38 331
Justeringar för förändringar av fordringar och skulder	28 126
Övriga transaktioner som påverkar betalningar	-33 251
Finansieringsanalysens saldo	14 480
Justeringar hänförliga till statsskulden	-15 532
Förändring av Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar	-4 179
Förändring av inomstatliga innehav av värdepapper, skuldkorrigeringar samt övriga poster	-11 353
Saldot på statens budget	- 1 052

Transaktioner som ingår i resultaträkningen men inte medför betalningar omfattar resultatandelar i dotter och intresseföretag som är intäkter som inte betalats och uppgår för 2010 till 46 miljarder kronor. Andra delar är kostnader som inte medför betalningar. De omfattar avskrivningar, nedskrivningar, avsättningar och fondering (28 miljarder kronor åt motsatt håll) och slutligen orealiserade valutavinster med 21 miljarder kronor.

Förändringar av fordringar och skulder har medfört betalningar, men inte påverkat resultaträkningen. Fordringarna har ökat, främst hos Skatteverket, vilket ger en negativ påverkan på likvida medel. Nettoförändringen av fordringar och skulder ger därför en positiv påverkan på likvida medel med 28 miljarder kronor.

Övriga transaktioner som påverkar betalningar är investeringar som gav ett utflöde av likvida medel netto, med hänsyn till sålda tillgångar, med 50 miljarder kronor.

Nettoutlåningen påverkade inte kassaflödet mer än marginellt detta år, medan utdelningar från statliga bolag gav ett inflöde på 17 miljarder kronor.

Justeringar som är hänförliga till statsskulden

Finansieringsanalysens saldo var positivt och drygt 15 miljarder kronor högre än det negativa saldot i statens budget på 1 miljard kronor. Att nettouplåningen därmed är negativ innebär att staten amorterat på sina lån. Skillnaden mellan statens nettouplåning och saldot på statens budget beror på att det finns transaktioner som påverkar statsskulden men som inte påverkar budgetens saldo. Å andra sidan finns transaktioner som påverkar budgetens saldo men som påverkar statsskulden först i efterföljande perioder, t.ex. kortfristiga placeringar.

Minskningar av Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar medfört att statsskulden har minskat med 4 miljarder kronor utan att saldot på statens budget har påverkats. Förändringar av myndigheters innehav av statspapper har påverkat lånebehovet men inte statsskulden. Innehavet har minskat under med knappt 2 miljarder kronor under 2010 eftersom Kärnavfallsfonden fortsatt placera om medel till bostadsobligationer. Den största förändringen är Riksgäldskontorets ökade skulder för CSA-avtal påverkat statens nettouplåning men inte statens budget med 9 miljarder kronor.

4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Årsredovisningen för staten grundas på de statliga myndigheternas årsredovisningar, vilka upprättas enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

I detta avsnitt beskrivs i en första del redovisningsprinciperna för resultat- och balansräkning, i några fall med koppling även till statens budget. Den första delen innehåller även bl.a. kommentarer till vissa särskilda poster och förändrade principer för resultat- och balansräkning. Därefter görs en kort beskrivning av principerna för redovisningen av utfallet på statens budget. Slutligen belyses några viktiga skillnader och samband mellan de olika redovisningsmetoderna.

Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning

Räkenskapsåret utgörs av kalenderår.

Redovisning av kostnader och intäkter sker enligt bokföringsmässiga grunder.

De konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen är uppställda enligt regeringens beslut den 16 december 2010 (Fi2010/5683) om normering av avgränsning och uppställningsformer som grund för Ekonomistyrningsverkets underlag till årsredovisningen för staten 2010. De uppställningsformer som föreskrivs där, bygger på de uppställningsformer som föreskrivits för myndigheterna med vissa anpassningar för årsredovisningen för staten.

Grundläggande principer

Genom att redovisningen grundas på myndigheternas årsredovisningar, kommer även årsredovisningen för staten att följa de principer som följer av förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Med utgångspunkt i utredningens betänkande En reformerad budgetlag (SOU 2010:18) har regeringen i prop. 2010/11:40 En reformerad budgetlag lämnat förslag om utvidgad reglering av de principer som ska gälla för årsredovisningen för staten. Riksdagen har beslutat i enlighet med propositionen (bet. 2010/11:KU14, rskr. 2010/11:177). De nya bestämmelserna ska tillämpas från och med årsredovisningen för staten för 2011.

De principer som lagts fast i den nya lagen överensstämmer med dem som finns i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag och därmed med den praxis som

finns för årsredovisningen för staten sedan tidigare. De tillämpas därmed till sitt innehåll redan detta år. De viktigaste grundläggande principerna är:

- Samma principer för värdering, klassificering och indelning av de olika posterna i årsredovisningen ska tillämpas från ett budgetår till ett annat
- Värderingen av de olika posterna ska göras med rimlig försiktighet
- Intäkter och kostnader som är hänförliga till budgetåret ska tas med oavsett tidpunkten för betalningen
- De olika beståndsdelar som balansräkningen består av ska värderas var för sig
- Tillgångar och skulder eller intäkter och kostnader ska inte kvittas mot varandra
- Den ingående balansen för ett budgetår ska överensstämma med den utgående balansen för det närmast föregående budgetåret.

Om det finns skäl till det och det är förenligt med god redovisningssed får avvikelser göras från de ovan angivna punkterna. Om detta sker ska upplysningar lämnas om skälen för avvikelserna och en bedömning av dess effekt på den ekonomiska ställningen och resultatet redovisas.

Genom ändringarna i budgetlagen har även lagen anpassats i vissa avseenden där redovisningsmetoden tidigare har ändrats efter särskilda riksdagsbeslut. Det gäller bl.a. den periodiserade redovisningen av skatter (se Skatter, nedan) och kostnadsmässig avräkning av förvaltningsanslag (se avsnittet Utfallet på statens budget, nedan).

Genom god redovisningssed i Sverige i övrigt, genom den praxis som utvecklats i årsredovisningen för staten och genom riksdagens beslut om statens budget har utöver dessa grundläggande principer bildats en helhet utifrån vilken de praktiska ställningstaganden som blir nödvändiga när årsredovisningen upprättas kan lösas. Många frågor är specifika för statlig verksamhet och man måste därför ta ställning i enskilda fall och lösa frågan mot bakgrund av denna helhet. Många frågor och system i staten är dessutom komplexa och det finns anledning att därför beskriva de metoder och lösningar som tillämpas. I det följande lämnas mot den bakgrunden upplysningar om vilka principer som tillämpas för specifika poster eller områden, vissa lösningar förklaras och andra särskilda upplysningar lämnas.

Transfereringar

Principen för redovisning av transfereringar är att de redovisas enligt bokföringsmässiga grunder. Det innebär att de redovisas det år till vilket kostnaden hänförs. Innebörden av denna princip för transfereringar är inte klarlagd i alla detaljer och Sverige deltar i ett internationellt utvecklingsarbete i syfte att klargöra principerna.

Transfereringar periodiseras endast när kostnaden tydligt är hänförlig till ett visst år. Exempel på detta är Sveriges avgift till Europeiska unionen och vissa EU-finansierade stöd på jordbruksområdet som uttryckligen avser ett visst år. I fall där något annat inte är tydligt bedöms kostnaden sammanfalla med betalningen.

Skatter

Sedan 2006 redovisas statens inkomster från skatter enligt nya principer, i enlighet med riksdagens beslut om principer för redovisning av skatter (prop. 2005/06:1 Förslag till statsbudget, finansplan m.m., avsnitt 6.2.2, bet. 2005/06:FiU1, rskr. 2005/06:34). I samband med detta beslutade regeringen att samma principer ska gälla även för resultaträkningen i årsredovisningen för staten. Principerna innebär främst att skatteinkomsterna redovisas enligt fullt periodiserade principer, dvs. det år som intäkterna hänförs sig till. Eftersom många skatter taxeras per kalenderår, är det slutliga utfallet för taxering och betalningsgrad inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatter i årsredovisningen för staten grundas därför till viss del på bedömningar av förväntat taxeringsutfall och inbetalningar.

En relativt utförlig beskrivning av metoderna gjordes i årsredovisningen för staten för 2006.

Skatteverket och andra berörda myndigheter redovisar löpande debiterade och betalda skatter. Skatterna kan delas in i två huvudkategorier. Den första är skatter som hänförs till period (månad) i nära anslutning till inbetalningen eller deklarationen, vilket gäller för mervärdesskatt, socialavgifter och de flesta punktskatter. Den andra är skatter som beslutas vid taxeringen som sker årsvis och där den löpande inbetalningen endast är preliminär. Det gäller hushållens och företagets inkomstskatter samt fastighetsskatt m.m. När uppgifterna för årsredovisningen för staten för ett visst år tas fram, finns ett i det närmaste korrekt slutligt utfall för många skatter, medan det redovisade utfallet för inkomstskatterna m.m. utgör en beräkning grundad på redovisade preliminärskatter, den ekonomiska utvecklingen och annan information. Här är osäkerheten större än för de skatter som debiteras månadsvis.

Metoden för beräkning av periodiserade skatter på detta sätt bygger på modeller för olika skatteslag och för totalsammanställningar som är uppbyggda inom Finansdepartementet och Ekonomistyrningsverket under lång tid och har utvecklats och anpassats successivt. Denna struktur ger bättre information om skatterna för året än årets skatteinbetalningar, eftersom informationen beaktar den makroekonomiska utvecklingen och förändringar i skattereglerna redan det år dessa avser och inte först när betalning sker. Metoden får därför anses väl etablerad och prövad.

Resultaträkningens skatteintäkter skiljer sig från de periodiserade skatterna i statens budget för det aktuella året på några punkter. En avser skillnaden mellan fjolårets beräknade periodiserade skatt och det helt eller nästan helt slutliga utfall som nu finns tillgängligt. I resultaträkningen hänförs den till det senaste året, eftersom principen innebär att intäkten i resultaträkningen inte revideras så som sker i budgetens utfall för de periodiserade skatterna. För varje skatteslag redovisas dock den senaste beräkningen. En annan skillnad är att avgifterna till ålderspensions-systemet och premiepensionssystemet läggs till, eftersom dessa avgifter ingår i skatterna så som de avgränsas i resultaträkningen. Kommunala utjämningsavgifter och inkomstutjämningsavgifter tillförs som följd av principen att bruttoredovisa dessa i årsredovisningen för staten. Slutligen avgår de elimineringsåtgärder som görs i årsredovisningen för staten. Dessa avser myndigheternas erhållna kompensation för ingående moms, särskild löneskatt och vissa punktskatter som myndigheterna betalar samt myndigheternas betalda arbetsgivaravgifter m.m. som till en del avser skatt som staten betalar till sig själv.

Avgränsning av redovisningsenheten

Balans- och resultaträkningarna samt finansieringsanalysen omfattar staten, avgränsad i enlighet med regeringens normeringsbeslut för Årsredovisningen för staten 2010 (dnr Fi2010/5683). Detta innebär att dessa dokument omfattar myndigheter under riksdag och regering, med undantag för Riksbanken som med hänsyn till dess speciella ställning inte ingår. AP-fonderna och premiepensionssystemets tillgångar och skulder inklusive avkastningen på dessa medel ingår inte heller på grund av att ålderspensionssystemet bör hanteras och redovisas för riksdagen på ett enhetligt sätt och att fondernas tillgångar har en annan karaktär än statens övriga tillgångar. Riksbankens grundfond ingår dock, då detta kapital ursprungligen tillskjutits av staten och därför kan ses som statens ägarandel i Riksbanken. En förteckning över vilka organisationer som omfattas av staten med denna avgränsning, och som ingår i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen, återfinns i bilagan Statliga myndigheter m.m.

Metoder för konsolidering m.m.

Gemensam brytdag

Den 10 januari gäller som gemensam s.k. brytdag för samtliga myndigheters räkenskaper. Med begreppet brytdag avses den dag då den löpande bokföringen av händelser som berör den avslutade räkenskapsperioden avslutas. Fram till och med brytdagen bokförs leverantörsskulder och kundfordringar, efter brytdagen redovisas händelser som härrör från den avslutade perioden som upplupna kostnader respektive intäkter (dvs. som periodavgränsningsposter). Den gemensamma brytdagen är en

förutsättning för att fordringar och skulder mellan myndigheterna skall kunna stämma överens.

Principer för konsolidering

Konsolidering sker genom en sammanläggning av myndigheternas balansräkningar och resultaträkningar efter det att interna mellanhavanden i form av t.ex. fordringar, skulder, intäkter och kostnader mellan myndigheterna eliminerats. Informationen från myndigheterna har hämtats både från statsredovisningen och ur myndigheternas årsredovisningar. Utöver elimineringar av transaktioner mellan myndigheter har även transaktioner som varken är intäkter eller kostnader respektive fordringar eller skulder för staten som helhet eliminerats. Exempel är statens arbetsgivaravgifter för egen personal som före eliminering redovisas som personalkostnad hos myndigheterna och som intäkt av uppbörd hos Skatteverket.

Omklassificeringar av poster

Vissa typer av transaktioner omklassificeras i årsredovisningen för staten i förhållande till myndigheternas redovisning. Anledningen till detta är att de ur statens perspektiv utgör t.ex. kostnader för verksamheten och inte transfereringar. Ett exempel är omklassificering av statens tjänstepensioner som redovisas som personalkostnad i statens årsredovisning men skilt från verksamhetens kostnader i den berörda myndigheten Statens tjänstepensionsverks årsredovisning. I några fall följer inte myndigheterna de scheman för resultat- och balansräkning som är generellt föreskrivna. För affärsverken gäller dessutom särskilda uppställningsformer. Detta medför att vissa resultat- och/eller balansposter måste omklassificeras innan konsolidering görs.

Motpartsavstämning

För att det ska vara möjligt att eliminera s.k. inomstatliga poster, dvs. kostnader, intäkter, fordringar och skulder mellan myndigheter, används rutiner för s.k. motpartsavstämning mellan myndigheter. Kvaliteten i motpartsavstämningen, som infördes 2000, förbättrades successivt under åren därefter och antalet differenser över angivna beloppsgränser är sedan några år relativt lågt. Liksom de senaste åren är differenserna också beloppsmässigt nu så begränsade i relation till helheten att de inte kan anses påverka resultat- eller balansräkningen i någon utsträckning som har materiell betydelse.

Ändrade redovisningsprinciper m.m.

Pensionsmyndigheten

Fram till 2009 ingick Premiepensionsmyndigheten (PPM) inte i årsredovisningen för staten. Detsamma gällde och gäller fortfarande AP-fonderna.

Premiepensionssystemet låg utanför årsredovisningen som följd av regeringens bedömning att de förvaltade medlen för ålderspensionssystemet hade en annan karaktär än statens tillgångar i övrigt. Dessutom innebar ställningstagandet i nationalräkenskaperna att premiepensionssystemet skulle höra till hushållssektorn ett ytterligare argument för detta. Administrationen i myndigheten PPM sågs som en begränsad del som därför inte heller redovisades i staten. Den 1 januari 2010 bildades Pensionsmyndigheten som övertog både PPM:s uppgifter och uppgifter som rör både inkomstgrundad pension och garantipension m.fl. anslagsfinansierade pensionsförmåner vilka tidigare administrerades av Försäkringskassan. En stor del av Pensionsmyndighetens verksamhet måste ingå i årsredovisningen för staten, eftersom det uppenbart är statens ansvar och verksamhet. I andra sammanhang tillämpas principen att alla statliga myndigheter ingår i årsredovisningen för staten även om de sysslar med verksamheter som är helt avgiftsfinansierade, om inte särskilda skäl finns. Därför ingår nu Pensionsmyndighetens verksamhetskostnader, – personalkostnader, lokalkostnader och övriga driftkostnader – i sin helhet i årsredovisningen för staten. De förvaltade pensionsmedlen däremot, inklusive de preliminärt redovisade medlen för vilka pensionsrätter ännu inte fastställts, ingår däremot inte. Det gäller även motsvarande avsättning på skuldsidan samt vissa fordrings och skuldposter med direkt koppling till dessa medel. I resultaträkningen undantas avkastningen på dessa medel och den kostnad för administrativ ersättning som lämnas till staten och olika förvaltare. Liksom tidigare ingår kostnaderna för utbetald pension från premiepensionssystemet bland transfereringarna till hushåll.

Genom denna metod har regeringen bedömt att man dels får den lösning som mot bakgrund av informationsbehovet och den organisatoriska lösningen ger det mest jämförbara resultatet i förhållande till tidigare, dels följer de principer som gäller för andra verksamheter i statliga myndigheter där det skulle kunna ifrågasättas om verksamheten är en del av staten. Samtidigt behandlas premiepensionssystemets förvaltade tillgångar som en utanför staten stående enhet. Det ligger nära sättet att hantera AP-fondernas tillgångar och möjliggör den enhetliga hanteringen av skillnaden mellan årets inbetalda avgifter och utbetalda pensioner som en transferering till eller från staten.

Övriga generella förändringar

I övrigt har inga förändringar av generella redovisningsprinciper gjorts i årsredovisningen för staten som helhet för 2010.

Ändrade redovisningsprinciper hos vissa myndigheter

Utöver ändringar i principerna för årsredovisningen för staten som sådan, förekommer att ändrade principer hos vissa myndigheter påverkar årsredovisningen för staten i mindre omfattning. I de fall berörd myndighet ändrat jämförelsetal,

ändras jämförelsetalen även i årsredovisningen för staten såvida inte beloppet är oväsentligt. Har myndigheten inte ansett detta möjligt har inte heller jämförelsetalen i årsredovisningen för staten ändrats.

Ändrade principer för kompetensutvecklings- och kompetensväxlingsmedel

Under 2010 har Ekonomistyrningsverket rekommenderat myndigheterna att redovisa medel som reserverats för kompetensutvecklings- och kompetensväxlingsåtgärder för personal enligt avtal, som en avsättning. Förändringen gäller de situationer där osäkerhet föreligger om belopp och tidpunkt för utbetalning. Tidigare har medlen i de flesta fall redovisats som upplupen kostnad. Eftersom den ändrade rekommendationen inte inneburit någon regelförändring och omständigheterna rörande utbetalningar kan variera, har myndigheterna tillämpat den olika. Vissa myndigheter har ändrat princip, andra inte. Jämförelsetalen kan ha räknats om, men det finns sannolikt också myndigheter som inte räknat om jämförelsetalen. Det har inte bedömts möjligt att räkna om jämförelsetalen för 2009 generellt, men förändringen uppskattas ha ökat posten Övriga avsättningar och i motsvarande grad minskat posten Upplupna kostnader med mellan 500 och 1 000 miljoner kronor.

Ändringar av jämförelsetal

Inga ändringar av jämförelsetalen i årsredovisningen för staten har gjorts i förhållande till de uppgifter om balans- och resultaträkningens poster som redovisades i årsredovisningen för staten 2009. För specifikationer i noter förekommer förändringar mellan delbelopp inom noterna. De kan bero på omorganisationer av verksamhet, att ny information tillkommit eller korrigeringar.

Jämförelsetal för Trafikverket

Den 1 april 2010 bildades Trafikverket och samtidigt lades Vägverket och Banverket ned. Förutom verksamheten från de båda nedlagda myndigheterna har viss verksamhet även från Sjöfartsverket och Statens institut för kommunikationsanalys förts till Trafikverket. För att uppnå bästa möjliga information i noterna har jämförelsetalen för poster i balansräkningen gjorts mellan Trafikverkets poster den 31 december 2010 och Vägverkets och Banverkets sammanlagda poster den 31 december 2009. För resultaträkningens poster jämförs summan av posterna för Trafikverkets verksamhet för perioden 1 april – 31 december och Vägverkets och Banverkets verksamhet för perioden 1 januari – 31 mars 2010 med summan av posterna för Vägverkets och Banverkets verksamhet under 2009. Med denna metod för jämförelse bortses från den verksamhet som inte ingick i Vägverket eller Banverket och som har förts till Trafikverket, men den bedöms vara av så begränsad omfattning att jämförelsen ändå är rättvisande.

Jämförelsetal för Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan

Pensionsmyndigheten övertog den 1 januari 2010 ansvaret för dels den tidigare Premiepensionsmyndighetens verksamhet, dels den del av Försäkringskassans verksamhet som avsåg pension. Det har inte bedömts möjligt att ta fram uppgifter om balansposter eller resultatposter för den del av Försäkringskassans verksamhet som förts över eftersom de inte fanns specificerade på det sättet och det dessutom skett förändringar i organisation och arbetssätt. För Premiepensionsmyndighetens verksamhet, som tidigare inte ingick i årsredovisningen för staten, finns dessutom problemet att redovisningsprinciperna enligt reglerna för försäkringsföretag inte i alla delar överensstämmer med statens. Därför anges i noterna jämförelsetal för Försäkringskassans poster så som de fanns angivna föregående år och för Pensionsmyndigheten anges inga jämförelsetal. Undantag från denna princip har gjorts i not 5, 42 och 44 som innehåller fonder hos de båda myndigheterna och den särskilda avsättningen för frivillig pensionsförsäkring. Dessa medel förvaltas avskilt från myndigheternas tillgångar och skulder i övrigt och därför har fondernas och avsättningens behållning och förändring jämförts per fond i noterna.

Undantag från generella principer m.m.

För att på ett mer fullständigt sätt belysa tillämpade principer i årsredovisningen för staten, beskrivs här undantag som förekommer från de generella ekonomiadministrativa reglerna och principerna eller från den praxis som vanligen gäller i staten. Det kan vara fråga om undantag både för en enskild myndighet och för statens redovisning eller statens budget som helhet.

Engångseffekter

Engångseffekterna på statens budget (se särskild sammanställning i Utfallet på statens budget) påverkar oftast inte resultaträkningen i årsredovisningen för staten, eftersom redovisningen där görs på bokföringsmässiga grunder med periodisering av intäkter och kostnader. Balansräkningen påverkas för belopp som redovisas som periodavgränsningsposter och när likviditeten påverkas. I fall där engångseffekterna avser stora engångshändelser, exempelvis intäkter från försäljning av statliga bolag, kommer även resultaträkningen att påverkas av t.ex. realisationsvinster.

Undantag hos vissa myndigheter

Den nybildade Pensionsmyndigheten redovisar marknadsvärden för sina tillgångar i premiepensionssystemet (s.k. placeringstillgångar) enligt de regler som gäller för försäkringsföretag. Dessa tillgångar finns inte med i årsredovisningen för staten. För att kunna tillämpa enhetliga redovisningsprinciper i hela myndighetens verksamhet, redovisas marknadsvärden även för de medel som finns med i årsredovisningen för staten (främst obligationer som tillhör den frivilliga pensionsförsäkringen och

sjömanspensionsfonden), i enlighet med undantag i myndighetens regleringsbrev. Dessutom räknas upplupna ränteintäkter in i värdepapperets bokförda värde. I årsredovisningen för staten har dessa tillgångar värderats till upplupet anskaffningsvärde samtidigt som upplupna räntor särredovisas, i enlighet med den princip som gäller för tillgångar av detta slag som redovisas av andra myndigheter. Årsredovisningen för staten skiljer sig således från myndighetens årsredovisning på denna punkt.

Skatteverket har enligt regeringsbeslut den 10 december 1998 dispens från kravet på att redovisa fordringar och skulder avseende uppbörd som redovisas på annat sätt än via skattekontot. Den utnyttjas för närvarande för ej restförda uppbördsfordringar redovisade genom de gamla uppbördssystemen, för arvs- och gåvoskatt samt för systemet för punktskatter m.m.

Statens fastighetsverk har för bidragsfastigheter undantag från regler vilka innebär att kapitalutgifter för bidragsfastigheterna inte betraktas som anläggningstillgång.

Undantag från regler på finansieringsområdet, exempelvis rätten eller formerna för att ta ut avgifter eller för att ta emot bidrag och donationer, förekommer, men eftersom dessa inte påverkar årsredovisningen för staten annat än indirekt redovisas de inte här.

Undantag i fråga om utformning av myndighetens årsredovisning eller finansiella rapporter

Viss verksamhet eller vissa balansposter hos myndigheter med koppling till det försvars- och säkerhetspolitiska området är hemlig, och redovisas därför på ett förenklat sätt i årsredovisningen för staten. Så långt det är möjligt görs dock redovisningen i dessa fall på ett sätt som är jämförbart med redovisningen i övrigt, och på samma sätt mellan åren, varför de inte bedöms påverka årsredovisningen för staten i någon väsentlig grad.

Värderingsprinciper

Myndigheter följer normalt generella värderingsprinciper för statlig redovisning i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Det finns dock myndigheter som p.g.a. verksamhetens särart, genom dispens, särskilt regeringsbeslut eller av annat särskilt skäl avviker ifrån dessa. Sådana avvikelser förekommer dock i mycket liten omfattning (jfr Undantag hos vissa myndigheter ovan).

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdets princip. Detta innebär att de tas upp till anskaffningsvärdet eller till det verkliga värdet om detta är lägre. Med verkligt värde avses försäljningsvärde med avdrag för beräknad försäljningskostnad. Om tillgångens särskilda beskaffenhet eller andra omständigheter ger anledning till detta får det verkliga värdet bestämmas till återanskaffningsvärdet eller annat värde som är förenligt med god redovisningssed. Vidare får omsättningstillgångar tas upp över anskaffningsvärdet om det föreligger särskilda omständigheter och det samtidigt är förenligt med god redovisningssed. Osäkra fordringar redovisas med det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar och skulder i främmande valuta värderas till balansdagens kurs.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar. Avskrivningstider anpassas till respektive tillgångs förväntade ekonomiska livslängd.

Aktier och andelar

Aktier och andelar i dotter- och intresseföretag har värderats enligt kapitalandelsmetoden. Metoden innebär att statens andel av företagens egna kapital tas upp som en tillgång i balansräkningen. Årets andel av företagens resultat redovisas i resultaträkningen. Även affärsverkens dotter- och intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. I bilagan Statliga bolag redovisas kapitalandelsvärdet för varje bolag. I de fall staten innehar aktier i börsnoterade företag presenteras även marknadsvärdet för dessa aktier i bilagan.

Kommentarer till särskilda poster

Fordran/skuld på Rundradiorörelsen hos Riksgäldskontoret

De TV-licensmedel som riksdagen beslutar om sätts in på ett konto i Riksgäldskontoret varifrån de betalas till de tre public service-företagen Sveriges Television AB, Sveriges Radio AB och Utbildningsradion AB. Medlen förvaltas för statens räkning av Radiotjänst i Kiruna AB. Övergångsvis tillförs extrapengar till Radiotjänst genom ett särskilt lån i Riksgäldskontoret, det s.k. distributionskontot. Härigenom finansieras de tillfälligt ökade kostnaderna för samtidig distribution av TV-utsändningar i analog och digital form som krävs för att det skall vara möjligt att gradvis övergå till digitala TV-utsändningar. Avsikten är att distributionskostnaderna efter omläggningen skall vara lägre än kostnaderna skulle vara för analoga utsändningar.

Riksgäldskontoret redovisar i sin årsredovisning en fordran för TV-licensmedel uppgående till 582 miljoner kronor och en skuld avseende s.k. distributionsmedel på 1 455 miljoner kronor, netto en skuld på 872 miljoner kronor, till den s.k. Rundradiorörelsen. Radiotjänst har inte tagit upp tillgången och skulden i sina räkenskaper, eftersom det är fråga om förvaltade medel, inte tillgång och skuld för egen räkning. Medlen kommer att tas i anspråk respektive återbetalas i den ordning som riksdagen beslutar särskilt. Riksgäldskontorets fordran och skuld har tagits bort i årsredovisningen för staten eftersom de är interna i staten samtidigt som Rundradiorörelsens redovisning inte ingår i någon statlig redovisningsenhet som redovisas som motpart till Riksgäldskontoret.

Statsskulden

Statsskulden värderas i den statliga redovisningen till det belopp som kommer att betalas ut på förfallodagen och inte till det belopp som betalats in (nominellt slutvärde). Dessutom värderas den inklusive derivatinstrument, som skuldbytesavtal och valutaterminer. Måttet överensstämmer med hur skulden mäts i EU-sammanhang, bl.a. inom ramen för proceduren mot för stora underskott. I balansräkningen redovisas den konsoliderade statsskulden, dvs. efter avdrag för statliga myndigheters innehav av statspapper, till skillnad från Riksgäldskontorets redovisning av den okonsoliderade statsskulden. (se även avsnittet Statsskulden). Den konsoliderade statsskulden uppgick den 31 december 2010 till 1 113 miljarder kronor, medan den okonsoliderade statsskulden uppgick till 1 151 miljarder kronor.

Transfereringar via skattekonto

I ett antal fall görs transfereringar i stället för att göras i form av utbetalda bidrag, genom kreditering av en skattskyldigs (t.ex. ett företag) skattekonto hos Skatteverket. Den skattskyldige får således en skattereduktion. Denna subvention redovisas bland transfereringarna i resultaträkningen, för att på ett transparent sätt visa statens stöd till olika verksamheter i samhället. Dessa transfereringar redovisas således brutto i resultaträkningen och samtidigt redovisas även skatteintäkterna brutto, dvs. opåverkade av subventionen. Det bakomliggande synsättet är att om tekniken med skattekonto inte använts, skulle bidrag ha betalats ut och skatter betalats in med motsvarande belopp. Metoden är endast en teknisk lösning. Den generella redovisningsprincipen ”Innehåll före form” (Substance over form) leder därmed till slutsatsen att transfereringen och skatten ska redovisas brutto.

De transfereringar som omfattas är de som redovisas under inkomsttitelgrupp 8100 på statens budget, Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto. I statens budget har avgränsningen gjorts utifrån kopplingen till skattelagstiftningen, så att nedsättningar/subventioner som saknar koppling till skattelagstiftningen redovisas som transfereringar. Nedsättningar med koppling till skattelagstiftningen men där det

av administrativa skäl är enklare med nedsättning jämfört med ändrad skattelagstiftning, räknas av mot skatterna och redovisas inte som transfereringar. De redovisas också i anslutning till respektive skatt i den nya budgetstrukturen i stället för som tidigare i en särskild inkomsttitelgrupp eller inkomsthuvudgrupp. Den avgränsning av transfereringar som tillämpas överensstämmer med nationalräkenskaperna. Enligt ESA-95, European System of Accounts, ska endast skatterabatter som är ett led i den ekonomiska politiken nettoredovisas.

Transfereringar till kommuner och landsting i form av moms-kompensation

Kommunernas mervärdesskatt nettoredovisas på statens budget samtidigt som det generella statsbidraget till kommuner som tidigare redovisades över anslag justerats ned med motsvarande belopp. Kommunernas kompensation för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet redovisas på inkomsttitel 7222, Kompensation för mervärdesskatt, kommuner, vilket minskar inkomsterna i statens budget. För årsredovisningen för staten har det dock bedömts mest rättvisande att bruttoredovisa som lämnade bidrag och skatteintäkter i den konsoliderade resultaträkningen. Det innebär att både skatteintäkter och lämnade bidrag är drygt 45 miljarder kronor högre än nettobeloppen på inkomstitlar respektive anslag i statens budget.

Transfereringar i det kommunala utjämningsystemet

Den kommunalekonomiska utjämnings nettoredovisas på statens budget varvid det generella statsbidraget sammanförts med utjämningsystemet.

Inkomstutjämningsavgift och kostnadsutjämningsavgift från kommuner och landsting på sammanlagt 13 miljarder kronor tas in under anslaget i stället för på inkomsttitel. I resultaträkningen i årsredovisningen för staten har det bedömts mest rättvisande att bruttoredovisa den kommunalekonomiska utjämnings i den konsoliderade resultaträkningen. Det innebär att både transfereringar och skatteintäkter är 13 miljarder högre än i statens budget för 2010.

Moms-kompensation till statliga myndigheter

Statliga myndigheter har rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt i sin verksamhet enligt bestämmelserna i förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt. Myndigheterna rekviderar medlen från Skatteverket och i statens budget redovisas kompensationen som debitering (negativ inkomst) på inkomsttitel 7221, Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter. I skattebegreppet som ansluter till nationalräkenskaperna ingår denna skatt brutto som en del av den offentliga sektorns och statens skatteintäkter. Det är naturligt eftersom mervärdesskatten ingår i myndigheternas konsumtionsutgifter i nationalräkenskaperna – där får man således en bruttoredovisning. I resultaträkningen i årsredovisningen för staten, liksom i myndigheternas redovisning,

nettoredo visas däremot kostnaderna. Därför redovisas skatteintäkterna efter avdrag för denna kompensation.

Resultatandelar i dotter- och intresseföretag

De av Kammarkollegiet (tidigare Regeringskansliet) redovisade resultatandelarna i dotter- och intresseföretag redovisas till stor del endast för tid fram till tredje kvartalet 2010, beroende på att bolagens rapporteringstidpunkter inte möjliggör för Kammarkollegiet att ta med uppgifter för fjärde kvartalet. I årsredovisningen för staten justeras detta, så att hela 2010 års resultat och värdet vid utgången av 2010 enligt kapitalandelsmetoden tas med enstaka undantag där tidigare delårsrapport används. Det innebär att årsredovisningen för staten på denna punkt avviker från Kammarkollegiets årsredovisning.

Överföringar till och från pensionssystemet

Eftersom AP-fonderna och premiepensionssystemet i övrigt inte konsolideras i årsredovisningen för staten, kommer de överföringar som görs mellan dessa fonder och staten i övrigt att behandlas som externa transaktioner.

Under året inbetalas socialavgifter och allmänna pensionsavgifter från arbetsgivare, egenföretagare och hushåll. Dessa redovisas brutto som intäkter under posten Skatteintäkter. Dessutom tillförs Statliga pensionsavgifter från vissa anslag för bl.a. transfereringar. Därefter görs löpande överföringar av den andel som är hänförlig till ålderspensionssystemet till AP-fonderna och premiepensionssystemet. Löpande rekviderar Pensionsmyndigheten, som betalar ut pensionerna, medel från AP-fonderna och premiepensionssystemet för de månatliga utbetalningarna av pension. Efter utgången av ett taxeringsår görs slutjusteringar av de medel som löpande överförts till AP-fonderna och premiepensionssystemet, i samband med att pensionsrätter fastställs.

För 2010 har de socialavgifter m.m. som inbetalas och överförs till AP-fonderna understigit de pensionsmedel som rekviderats från AP-fonderna för utbetalning av pension. De löpande överföringarna till och från AP-fonderna elimineras i årsredovisningen för staten och endast nettoöverföringen från AP-fonderna kvarstår därför. Den blir därmed en transferering från ålderspensionssystemet, den s.k. socialförsäkringssektorn (Intäkt av bidrag, se not 3). För premiepensionssystemet gäller att inbetalda avgifter överstiger utbetalda pensioner med betydande belopp och detta redovisas som en transferering till hushåll eftersom premiepensionssystemet hänförs till hushållssektorn (se nedan).

Särskilt om premiepensionssystemet

Sedan 2007 redovisar nationalräkenskaperna premiepensionssystemet i hushållssektorn i stället för som tidigare socialförsäkringssektorn, i enlighet med principer för denna typ av system som fastställts inom Europeiska unionen. I årsredovisningen för staten har viss anpassning gjorts till detta.

I redovisningen av utfallet på statens budget dras den del av arbetsgivaravgifter och egenavgifter som förs till premiepensionssystemet av från intäkterna, så att skatterna redovisas exklusive de avgifter som avser premiepensionssystemet. Bland utgifterna för ålderspensionssystemet som redovisas utanför men i anslutning till budgeten och under utgiftstaket, redovisas utbetalda pensioner exklusive premiepensioner.

I resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys redovisas däremot ålderspensionerna i sin helhet, liksom i berörd myndighets redovisning, som en del av statens transfereringar och avgifterna redovisas som en del av intäkterna av skatter. Det har bedömts ha ett värde att ha kvar denna redovisning av totala pensionsutbetalningar från staten och motsvarande avgifter både på kostnads- och intäktssidan. Det har även ett värde att se överföringen till premiepensionssystemet brutto, samtidigt som det kan finnas definitionsmässiga problem med att bestämma vilken del av avgifterna och medel tillförda från anslag som egentligen ska ses som transferering till premiepensionssystemet. Flödena av avgifter och rekvisition av pensionsmedel delas upp på transfereringar till/från ålderspensionssystemet som nu omfattar endast AP-fonderna å ena sidan, och hushållssektorn å den andra. I not 1 Skatteintäkter har sambandet med motsvarande belopp i statens budget tydliggjorts.

Systembolagets inlevererade överskott

Systembolagets inlevererade överskott ingår bland skatteintäkterna i den konsoliderade redovisningen enligt den avgränsning som gäller (se ovan). Hos den myndighet som redovisar aktierna (Kammarkollegiet) ingår beloppet i Resultatandelar i dotter- och intresseföretag. Omklassificering i årsredovisningen för staten görs genom att posten Resultatandelar minskas och posten Skatteintäkter ökas med faktiskt erhållen utdelning under året (345 miljoner kronor under 2010).

Stabilitetsfonden

Under hösten 2008 beslutade riksdagen om inrättande av Stabilitetsfonden (prop. 2008/09:61). Från fonden ska finansieras det stödsystem som införts i lagen om statligt stöd till kreditinstitut. Fonden är avsedd att senare tillföras en särskild stabilitetsavgift för att tillföra fonden erforderliga medel, där samtliga kreditinstitut deltar i finansieringen. Avsikten är att fonden ska användas för olika åtgärder som kapitaltillskott och köp av bolag, men även direkta kostnader. Inledningsvis tillfördes 15 miljarder kronor från anslag på statens budget. Då fonden senare planeras tillföras

även andra medel och mot bakgrund av att medlen i betydande grad kan bedömas komma att användas inte för kostnader utan för olika slag av finansiella tillgångar bedömdes det lämpligt att inte redovisa överföringen från anslag som en kostnad i statens resultaträkning. I stället fördes medlen direkt från nettoförmögenheten i balansräkningen till balansposten Fonder. Därefter redovisas nu de avgifter som tas in som intäkter i resultaträkningen och som avsättningar till fonder. De kostnader som uppkommer avses i första hand avräknas mot de avgifter som kommit in, och då med upplösning av fond som motsvarande tillförsel av medel. Om däremot fondens kapital går under 15 miljarder kronor är avsikten att resultaträkningens saldo ska påverkas. Metoderna kan kompliceras om fonden slås ihop med insättningsgarantifonden. Regeringen kommer att bevaka utvecklingen, så att redovisningsmetoderna långsiktigt ger en rättvisande bild av händelserna på detta område. Under 2010 har fonden ökat med bankgarantiavgifter och den nya stabilitetsavgiften samt med finansiella intäkter och det är således ingen oklarhet i denna fråga.

Kapitalinsatser i SAS AB och Inlandsinnovation AB

Staten har gjort kapitalinsatser i SAS AB och Inlandsinnovation AB, finansierade med anslag, på sammanlagt 3,1 miljarder kronor. Hos Kammarkollegiet som redovisar aktierna är detta redovisat som Lämnat bidrag. I årsredovisningen för staten redovisas beloppet i stället som investering. Årsredovisningen för staten avviker således från myndighetens redovisning på denna punkt.

Händelser efter räkenskapsårets utgång – statens aktier i Nordea AB

Riksdagen har bemyndigat regeringen att sälja bl.a. statens aktier i Nordea AB. Statens aktier i Nordea består dels av aktier förvaltade av Regeringskansliet som redovisas av Kammarkollegiet och dels av aktier i Stabilitetsfonden som redovisas av Riksgäldskontoret. Med anledning av riksdagens bemyndigande har Kammarkollegiet klassificerat sin del av statens innehav som omsättningstillgångar, under posten Värdepapper och andelar, med 4,4 miljarder kronor. I årsredovisningen för staten redovisas dock statens hela innehav den 31 december 2010, i likhet med föregående år, som anläggningstillgångar under posten Övriga långfristiga värdepappersinnehav med 10,0 miljarder kronor (se not 27). Enligt praxis omklassificeras inte en kortfristig del av en långfristig tillgång eller skuld. Årsredovisningen för staten avviker således från myndighetens redovisning på denna punkt. Det kan även noteras att det per bokslutsdagen inte fanns något beslut om verkställande av försäljningsbemyndigandet och att det fortfarande inte finns någon beslutad tidpunkt för en eventuell försäljning av övriga aktier som omfattas av bemyndigandet.

I början av februari 2011 såldes efter regeringens beslut 255 miljoner aktier till ett marknadsvärde av 18,9 miljarder kronor. De sålda aktierna utgjorde en del av det innehav som redovisades av Kammarkollegiet och hade ett bokfört värde på 2,2 miljarder kronor. Statens totala innehav efter försäljningen motsvarar 13,52 procent av aktierna i bolaget. Tidigare utgjorde statens innehav 19,86 procent av aktierna.

Redovisningsprinciper, utfallet på statens budget

Redovisningen mot statens budget sker enligt de principer som följer av lagen (1996:1059) om statsbudgeten och riksdagens beslut om budget.

Avgränsningen är den som följer av riksdagens budgetbeslut. Enligt budgetlagen omfattar detta alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov, med undantag för vissa verksamheter där inkomster endast ska bidra till att täcka verksamhetens kostnader och verksamheter där kostnaderna helt ska täckas med verksamhetens intäkter. I praktiken innebär detta i allt väsentligt samma avgränsning som den som gäller för resultat- och balansräkningen. Om en myndighet eller en del av en myndighets verksamhet varken har anslag på budgeten, redovisar inkomster mot inkomsttitel eller gör betalningar via de statliga betalningssystem som har koppling till statens centralkonto i Riksbanken, kommer dock myndigheten inte att påverka utfallet på statens budget.

Utgifterna på statens budget redovisas mot anslag. Inkomsterna redovisas mot inkomsttitlar. Enligt budgetlagen ska avräkning mot anslag för transfereringar göras det år då betalning sker medan avräkning mot inkomsttitlar för skatt görs det år då betalning sker respektive erhålls. Övriga utgifter och inkomster avräknas det år till vilket utgiften respektive inkomsten hänför sig. Riksdagen beslutade hösten 2008 om ändrad grund för avräkning av myndigheternas förvaltningskostnader mot anslag (prop. 2008/09:1, bet. 2008/09:FiU15, rskr. 2008/09:30). Förändringen innebär att för de flesta myndigheter avräknas poster som förändring av semesterlöneskuld, upplupna kostnader i övrigt, förändring av avsättningar samt andra periodiseringar mot anslag redan när kostnaden identifieras, i stället för att som tidigare avräknas när faktura kom in till myndigheten eller i vissa fall när betalningen gjordes. För Vägverket och Banverket (nu i huvudsak Trafikverket) som redan tidigare tillämpade kostnadsmässig anslagsavräkning, liksom för universitet och högskolor som har en egen modell för anslagsavräkning, skedde i princip ingen förändring.

Universitet och högskolor tillämpar för en stor mängd anslag inom grundutbildningsområdet en anslagsavräkningsmodell som innebär att löpande under året avräknas en tolfedel av årsbeloppet oavsett verklig förbrukning, medan vid årets slut en slutlig anslagsavräkning görs som är beroende av volymen studieprestationer

upp till ett visst belopp. Sveriges lantbruksuniversitet är ett undantag från denna modell och i stället är där den löpande avräkningen densamma som den slutliga.

En viktig punkt i redovisningen mot statens budget är preciseringen av skattebegreppet som ges uttryck i budgetens indelning och som även utgår från nationalräkenskapernas klassificering av olika typer av transaktioner, där socialavgifter och allmän pensionsavgift ingår bland skatterna

Till skillnad mot vad som gäller för resultat- och balansräkningen, där olika redovisningsmetoder och principer för ett antal specifika poster förklaras ovan, finns för anslag och inkomstitlar på statens budget riksdagsbeslut och motiveringar har redovisats för riksdagen i budgetpropositionen eller andra propositioner. Därför redovisas inte den typen av specifik information här. Även förändringar av struktur och innehåll för anslag och inkomstitlar har redovisats i budgetpropositionen m.m., och beskrivs därför inte.

Utöver anslagen och inkomstitlarna innehåller statens budget en post för Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost. Dessa kassamässiga korrigeringsposter på utgiftssidan är nödvändiga för att budgetens saldo ska visa statens lånebehov med omvänt tecken, dvs. ett positivt budgetsaldo ger ett negativt lånebehov.

Skillnader mellan resultaträkningen och statens budget

Statens budget och resultaträkningen skiljer sig som nämnts åt avseende såväl avgränsning och struktur som redovisningsprinciper.

Ett exempel på skillnader i avgränsningen är affärsverken som ingår i resultaträkningen men till helt övervägande del ligger utanför statens budget. Ett annat exempel är att avgifter och bidrag som myndigheterna får disponera redovisas i resultaträkningen medan de endast påverkar budgeten i den mån dessa verksamheter har en inverkan på statens lånebehov. Detsamma gäller affärsverkens verksamheter.

När det gäller redovisningsprinciper innefattar statens budget redovisning av in- och utbetalningar (kassamässigt) och för vissa anslag eller inkomstitlar kostnader och intäkter eller utgifter och inkomster. I resultaträkningen görs redovisningen i sin helhet enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. av intäkter och kostnader.

Statens budget har en ändamålsstruktur där anslagen är grupperade i utgiftsområden och inkomstitlarna i inkomsttyper. Resultaträkningen är däremot indelad i intäkt- och kostnadsslag. Jämförelser av poster i resultaträkningen och statens budget låter sig därmed ofta inte göras, utan dokumenten kompletterar i stället varandra.

Resultaträkningen visar verksamhetens totala kostnader och intäkter under året. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen, dvs. tillgångar och skulder per den 31 december. Ibland påverkas endast balansräkningen av vissa händelser i statens budget medan resultaträkningen är oförändrad.

En stor principiell skillnad är att i resultaträkningen elimineras alla poster som avser transaktioner mellan myndigheter. Det gäller köp och försäljning av tjänster eller varor mellan myndigheter liksom bidrag mellan myndigheter. Viktiga elimineringsposter är arbetsgivaravgifter och skatter som statliga myndigheter betalat och premier för det statliga tjänstepensionssystemet som statliga myndigheter betalat till Statens tjänstepensionsverk. I statens budget bruttoredovisas dessa transaktioner i de flesta fall som utgifter på anslag och inkomster på inkomsttitel.

En annan stor skillnad är att ålderspensionsavgifterna från andra än statliga myndigheter bruttoredovisas som intäkt i resultaträkningen samtidigt som de faktiska utbetalningarna av pensioner i ålderspensionssystemet redovisas som kostnader. I statens budget däremot nettoredovisas ålderspensionsavgifterna efter avdrag för utbetalningarna till pensionssystemet inklusive premiepensionssystemet, medan utbetalningarna av pensioner inte framgår av budgeten, utan redovisas i anslutning till budgeten som ålderspensionssystemet utanför statens budget.

I nedanstående tabell sammanfattas några skillnader mellan resultaträkningen och statens budget.

Tabell Jämförelse mellan resultaträkningen och statens budget

	Resultaträkningen	Statensbudget
Skatt	Intäkt	Intäkt och betalning
Offentligrättsliga avgifter på inkomsttitel	Intäkt	Inkomst
Avgift av tillfällig natur eller mindre omfattning	Intäkt	Kostnadsreduktion på anslag
Övriga avgifter	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomsttitlar
Erhållna bidrag som används i verksamheten	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomsttitlar
Transfereringar (lämnade bidrag m.m.)	Kostnad	Utbetalning
Avsättningar för framtida åtaganden	Kostnad (intäkt)	Kostnad
Löner, varor och tjänster	Kostnad	Kostnad
Andel av företags vinst/förlust	Intäkt/kostnad enligt kapitalandelsmetoden	Inkomst vid utdelning
Orealiserad valutavinst/ förlust och upplupen ränta	Intäkt/kostnad	Ingen påverkan på anslag eller inkomsttitlar

Skatter redovisas som intäkter i resultaträkningen, medan i statens budget redovisas intäkter som är hänförliga till det aktuella året med korrigeringsposter för betalda

skatter så att slutsumman blir kassamässig. Även intäktsdefinitionen skiljer sig åt. Intäkter eller reduktioner som inte tagits upp tidigare år påverkar skatteintäkterna i resultaträkningen, medan de i budgeten för det aktuella året hänförs till korrigeringsposterna för uppbörds- och betalningsförskjutningar. Skatterna är den viktigaste inkomstposten både i resultaträkningen och statens budget och principerna och redovisningssättet sammanfattas närmare ovan.

För olika typer av avgifter och bidrag redovisas intäkter i resultaträkningen, medan inkomster redovisas för avgifter som förs till inkomstitel. Med inkomster avses här vanligen de inkomster där faktura utfärdats under året eller i omedelbar anslutning till året före den s.k. brytdagen. Avgifter som disponeras av en myndighet syns påverkar statens budget endast som betalningar, medan de normalt inte berör anslag eller inkomstitlar. Bidrag redovisas i några fall kassamässigt på statens budget, främst bidrag från EU, medan de i de flesta fall inte redovisas mot inkomstitel eller anslag utan endast påverkar budgeten som betalningar. Nettobetalningar från avgifts- och bidragsfinansierad verksamhet påverkar dock vanligen saldot på myndigheternas räntekonton i Riksgäldskontoret och därmed Riksgäldskontorets nettoutlåning, vilket i sin tur påverkar statens budget och statens lånebehov.

Transfereringar i form av lämnade bidrag och andra omfördelningstransaktioner redovisas som kostnader i resultaträkningen, medan de redovisas vid utbetalningen i statens budget. Till största delen sammanfaller dock dessa begrepp, beroende på hur kostnaderna för transfereringar fångas i olika fall. Transfereringar periodiseras i resultaträkningen endast i de fall de är tydligt hänförliga till ett visst år, såsom exempelvis jordbruksstöd eller EU-avgiften för ett visst år.

Löner, lokalhyror och köp av varor och tjänster i övrigt, redovisas med kostnader i resultaträkningen, och i de allra flesta fall även med kostnader i statens budget. Däremot redovisas vissa stora investeringar i infrastruktur och för försvarets räkning fortfarande på statens budget i sin helhet i samband med att anskaffningen görs.

Skillnader gäller även för ett antal andra transaktioner av särskild art. Orealiserade vinster, upplupna ränteintäkter, avsättningar för framtida åtaganden eller andel av vinst/förlust i bolag som staten äger, redovisas som intäkter eller kostnader i resultaträkningen, medan de inte påverkar statens budget förrän i samband med eventuell betalning

5 Noter

Noter till resultaträkningen

Not 1 Skatteintäkter

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Direkta skatter på arbete		
Inkomstskatter	560 655	551 237
Skattereduktioner m.m.	-180 787	-162 550
Övriga direkta skatter på arbete	89 415	86 972
Summa Direkta skatter på arbete	469 283	475 659
Indirekta skatter på arbete		
Arbetsgivaravgifter	403 269	393 018
Övriga indirekta skatter på arbete	22 478	24 322
Avgifter till premiepensionssystemet	-26 424	-25 350
Summa Indirekta skatter på arbete	399 323	391 991
Skatt på kapital		
Skatt på kapital, hushåll	33 636	25 183
Skatt på företagsvinster	104 725	86 519
Fastighetsskatt och fastighetsavgift	26 371	25 327
Övriga skatter på kapital	23 739	23 470
Summa Skatt på kapital	188 471	160 499
Skatt på konsumtion och insatsvaror		
Mervärdesskatt	324 090	301 550
varav kommun moms	45 469	44 008
Skatt på alkohol och tobak	22 720	22 761
Skatt på energi och miljö	73 151	70 291
Skatt på vägtrafik	16 400	16 376
Inlevererat överskott från AB Svenska Spel	4 775	4 477
Skatt på import	5 674	5 151
Övriga skatter på konsumtion och insatsvaror	2 269	2 262
Summa Skatt på konsumtion och insatsvaror	449 079	422 868
Restförda och övriga skatter		
Restförda skatter m.m.	-3 241	-5 918
Intäkter som förs till fonder	4 031	2 412
Summa Restförda och övriga skatter	790	-3 506
summa Totala skatteintäkter före justering	1 506 946	1 447 510
Justering till belopp enligt ÅRS 2009		-10 936
Totala skatteintäkter	1 506 946	1 436 574
Avgår: Kommunala inkomstskatter	-534 345	-524 833
Avgår: Avgifter till ålderspensionssystemet	-183 648	-178 793
Avgår: EU-skatter	-7 060	-6 791
summa Statens skatteintäkter före justering	781 893	726 157
Justering till belopp enligt ÅRS 2009		1 578
Statens skatteintäkter enligt avgränsning i statens budget	781 893	727 735
Tillkommer, avgränsningsskillnader m.m.		
Skatter hänförliga till tidigare år		
varav 2009	9 562	
varav 2008	-439	
Avgifter till ålderspensionssystemet	183 648	178 793
Avgifter till premiepensionssystemet	26 424	25 350
EU-skatter	7 060	6 791
Kommunala utjämningsavgifter LSS	2 933	2 793
Inkomstutjämningsavgift, kostnadsutjämningsavgift	13 282	13 236

Elimineringar		
Eliminering av statliga myndigheters avräknade moms	-25 965	-24 235
Eliminering av statens arbetsgivaravgifter	-24 822	-23 874
Eliminering av särskild löneskatt på pensionskostnader	-3 463	-3 236
Eliminering av myndigheters skatter och nystartstöd	-48	-103
summa Total före justering	970 065	903 250
Justering till belopp enligt ÅRS 2008		204
Total summa	970 065	903 454

Skatteintäkterna ökade med 67 miljarder kronor (7,4 procent) jämfört med 2009. Eftersom många skatter fastställs per kalenderår är det slutliga utfallet för taxeringen inte känt förrän i december året efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatteintäkter grundas därför till viss del på bedömningar. Även om man vid tidpunkten för årsredovisningen kan göra en någorlunda säker bedömning av intäkterna från skatt på arbete och skatt på konsumtion är osäkerheten fortfarande stor vad gäller skatt på kapital. Historiskt ligger avvikelsen mellan den bedömning som redovisas i årsredovisningen och de slutliga utfallen på i storleksordningen 0,5 till 1 procent av de totala skatteintäkterna.

Direkta skatter på arbete minskade med 6,4 miljarder kronor jämfört med 2009. Minskningen förklaras av att skattereduktionerna som minskar intäkterna från direkta skatter ökat i högre omfattning än inkomstskatterna ökat. Skattereduktionerna ökade med 18 och inkomstskatterna med 9,4 miljarder kronor. Bland annat har avdragen för husarbete (ROT- och RUT-avdrag) och jobbskatteavdragen ökat. Indirekta skatter på arbete ökade med 7,3 miljarder kronor mellan åren. Arbetsgivaravgifterna ökade med 10 miljarder kronor till följd av lönesummans utveckling. Arbetsgivaravgifterna utgörs i princip av avgiftssatsen i procent av lönesumman. Preliminärt ökade lönesumman med nästan 3 procent. Myndigheternas arbetsgivaravgifter är inomstatliga och har eliminerats vid beräkning av skatteintäkterna. Elimineringen bruttoredo visas i tabellen.

Jämfört med 2009 ökade skatt på kapital med 28 miljarder kronor (17 procent). Skatt på kapital från hushåll ökade med 8,5 miljarder kronor (34 procent) framför allt till följd av ökade vinster från aktie- och bostadsförsäljningar. Skatt på företagsvinster ökade med 18 miljarder kronor (21 procent) på grund av företagets högre vinster. Skatt på konsumtion och insatsvaror ökade med 26 miljarder kronor (6 procent). Av detta ökade intäkter av mervärdesskatt med 23 miljarder kronor. Hushållens konsumtionsutgifter i löpande priser ökade med 5 procent. Även ökade investeringar, framför allt bostadsinvesteringar, bidrar till ökade momsintäkter. Mervärdesskatt redovisas av Skatteverket och Tullverket. I beloppet mervärdesskatt, 324 miljarder kronor, ingår återbetald mervärdesskatt till statliga myndigheter med 26 miljarder kronor. Det beloppet utgör en inomstatlig transaktion som elimineras för att inte påverka det konsoliderade utfallet.

Skatt på alkohol och tobak minskade marginellt. Skatt på energi och miljö ökade 2,9 miljarder kronor. Intäkterna av skatt på elektrisk kraft ökade på grund av ökad försäljning i samband med den kalla vintern i början och slutet av 2010. Intäkter till fonder ökar p.g.a. stabilitetsavgiften.

Den del av skatteintäkterna som avser kommunala inkomstskatter och går till kommunerna ökade med 9,5 miljarder kronor. Även de avgifter som går till ålderspensionssystemet ökade, 4,9 miljarder kronor.

Den offentliga sektorns samtliga skatter tas in till staten främst genom Skatteverket och redovi-sas både i statens resultaträkning och i statens budget. De skatter och avgifter som avser kommunsektorn och ålderspensionssystemet utbetalas av staten löpande för att sedan regleras när slutlig taxering är fastställd. Den redovisning av skatteintäkter som görs i resultaträkningen avviker på några punkter från den som görs på inkomstsidan i statens budget. I budgeten görs omföringar och en finare indelning av vissa poster för att tydligare redovisa fördelningen mellan olika skatteslag etc. Den del av ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet läggs i resultaträkningen till skatteintäkterna trots att systemet numera ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaperna (se avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). En annan väsentlig skillnad jämfört med statens budget är att arbetsgivaravgifter avseende statligt anställda elimineras i resultaträkningen.

I resultaträkningens skatteintäkter ingår den kommunalekonomiska utjämningen som netto redovisas på utgiftssidan i statens budget. Inkomstutjämningsavgift och kostnadsutjämningsavgift från kommuner och landsting på sammanlagt 13 miljarder kronor redovisas under anslaget för kommunalekonomisk utjämning varför statsbidragen till kommunerna minskats med motsvarande belopp på statens budget. I resultaträkningens skatteintäkter ingår också mervärdesskatt med 45 miljarder kronor för kommuner och landsting som netto redovisas på inkomstsidan i statens budget (netto redovisningen går mot en inkomsttitel som inte ingår i statens skatteintäkter/skatteinkomster). I resultaträkningen har den kommunalekonomiska utjämningen och kommunmomsen bruttoredovisats, vilket innebär att både inkomster och transfereringar till kommuner är 59 miljarder kronor högre än i statens budget för 2010.

I kolumnen för jämförelsetalen från 2009 redovisas för varje skatteslag de utfall för 2009 som beräknats under våren 2011 efter 2009 års taxering och som överensstämmer med motsvarande uppgifter i redovisningen av utfallet på statens budget. Dessa avviker något för varje enskilt skatteslag från de belopp som

beräknades när resultaträkningen för 2009 togs fram eftersom de baseras på ett senare taxeringsutfall. Tre justeringsbelopp har lagts till i ovanstående tabell så att överensstämmelse även uppnås med de periodiserade skatter som redovisades i årsredovisningen för staten 2009.

Skatteintäkterna 2009 är 9,6 miljarder kronor högre jämfört med den beräkning av 2009 års skatt som gjordes våren 2010. Skatt på företagsvinster och skatt på kapital för hushåll blev 11 respektive 2,1 miljarder kronor högre än beräkningen våren 2010. Skattereduktionerna blev 3,4 miljarder kronor högre.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>		
Transportstyrelsen	2 313	1 821
Kronofogdemyndigheten	1 403	1 304
Trafikverket	907	821
Lantmäteriet	842	849
Rikspolisstyrelsen	567	481
Centrala studiestödsnämnden	567	404
Läkemedelsverket	507	329
Bolagsverket	421	389
Elsäkerhetsverket	313	311
Strålsäkerhetsmyndigheten	313	282
Patent- och registreringsverket	278	264
Finansinspektionen	278	266
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	2 165	3 145
Sjöfartsverket	1 452	1 320
Svenska kraftnät	7	6
Övriga	1 412	1 469
<i>Summa offentligrättslig verksamhet</i>	<i>13 745</i>	<i>13 461</i>
<i>Uppdragsverksamhet</i>		
Trafikverket	4 880	4 697
Exportkreditnämnden	3 448	3 106
Försvarets materielverk	2 428	3 272
Riksgäldskontoret	2 110	1 481
Statens institutionsstyrelse	1 280	1 198
Pensionsmyndigheten	915	-
Lantmäteriet	561	545
Statens fastighetsverk	556	536
Karolinska institutet	463	570
Skatteverket	454	426
Statens jordbruksverk	424	405
Lunds universitet	402	433
Försäkringskassan	66	619
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	9 973	6 402
Luffartsverket	810	2 187
Sjöfartsverket	173	62
Statens järnvägar	116	125

Övriga	5 139	4 955
<i>Summa uppdragsverksamhet</i>	<i>34 198</i>	<i>31 019</i>
<i>Andra ersättningar</i>		
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	6 242	7 466
Rikspolisstyrelsen	914	889
Centrala studiestödsnämnden	268	226
Karolinska institutet	217	172
Exportkreditnämnden	199	298
Trafikverket	194	218
Fortifikationsverket	169	110
Konkurrensverket	0	279
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	989	-
Övriga	1 216	1 578
<i>Summa andra ersättningar</i>	<i>10 408</i>	<i>11 236</i>
Total summa	58 351	55 716

Intäkter av avgifter och andra ersättningar har ökat med 2,6 miljarder kronor eller 4,7 procent. Det beror i huvudsak på att Svenska Kraftnäts uppdragsintäkter ökade. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens intäkter minskade däremot på grund av att arbetslöshetsavgiften reducerades och att utbetalningarna av arbetslöshetsersättningarna var lägre jämfört med föregående år.

Intäkter av avgifter utgör ersättning som betalas till staten för en motprestation. Avgifterna utgör ersättning för kostnader som staten via myndigheterna har för att tillhandahålla varor och tjänster. Andra ersättningar som redovisas i noten utgör ersättningar som inte betraktas som avgifter.

I noten delas intäkterna upp beroende på om de genererats i offentligrättslig verksamhet, uppdragsverksamhet eller är att betrakta som annan ersättning.

Offentligrättsliga avgifter

De offentligrättsliga avgifterna är så kallade tvingande avgifter där riksdagen beslutar att verksamhet ska bedrivas och att den ska vara avgiftsbelagd. En avgift betraktas som offentligrättslig om den innebär ett ingrepp i enskildas ekonomiska förhållanden.

Under 2010 uppgick dessa intäkter till 13,7 miljarder kronor vilket är en ökning med 0,3 miljarder kronor jämfört med föregående år. Totalt redovisar omkring 130 myndigheter offentligrättsliga avgifter vilka tas ut i en mängd verksamheter.

Transportstyrelsens offentligrättsliga avgifter omfattar avgifter inom normerings-/regelgivnings-, tillstånds- och tillsynsverksamheten inom sjöfarts- och luftfartsområdet. Avgifter tas också ut för registerhållningsverksamhet inom vägtrafikområdet och avgifter för undervägsverksamhet från Eurocontrol,

flygtrafiktjänstverksamhet (CSN) och gemensam avgift för säkerhetskontroll (GAS) inom luftfartsområdet. Därtill kommer uppbörd av trängselskatt, felparkeringsavgifter m.m. inom vägtrafikområdet. Även registerhållningsavgifter, körkortsavgifter och avgifter för registreringsskyltar redovisas av Transportstyrelsen. Ökningen med 0,5 miljarder kronor beror huvudsakligen på att Transportstyrelsen övertagit körkortsverksamheten från länsstyrelserna den 1 januari 2010 och på ökad försäljning av uppgifter ur vägtrafikregister.

Kronofogdemyndighetens offentligrättsliga avgifter omfattar huvudsakligen grundavgifter i allmänna och enskilda mål och avgifter i mål om betalningsföreläggande m.m.

Trafikverkets offentligrättsliga avgifter omfattar huvudsakligen banavgifter för trafik på statens järnvägsanläggningar, förarprovsavgifter och ansökningsavgifter. Lantmäteriet redovisar offentligrättsliga avgifter inom fastighetsbildningsområdet och expeditionsavgifter som ska finansiera inskrivningsverksamheten, t.ex. ansökan om lagfart vid köp av fastighet.

Rikspolisstyrelsen tar ut offentligrättsliga avgifter för stämningmannadelgivning, passhantering, nationella ID-kort och ansökan om prövning av olika ärenden. Centrala studiestödsnämnden tar ut avgift bl.a. för att bevilja studiestöd och för att administrera återbetalningen av studielånen.

Läkemedelsverket tar ut avgifter för kontroll och tillsyn av läkemedel, medicintekniska produkter och vissa andra produkter som med hänsyn till egenskaper eller användning står läkemedel nära.

Bolagsverket tar ut avgifter för bolagsregistreringar.

Elsäkerhetsverkets offentligrättsliga avgifter omfattar elsäkerhetsavgifter, elberedskapsavgifter och nätövervakningsavgifter. Dessutom tar myndigheten emot avgifter på elområdet, t.ex. behörighetsavgifter och ersättning för provade produkter s.k. provningsavgifter.

Strålsäkerhetsmyndighetens offentligrättsliga avgifter omfattar dels avgifter från anläggningar som har tillstånd att bedriva kärnteknisk verksamhet och dels avgifter från de som i sin yrkesverksamhet använder utrustning med icke-joniserande strålning bl.a. för lasrar och röntgenutrustning.

Patent- och registreringsverket tar ut avgifter för patent- och varumärkesregistreringar.

Finansinspektionens (FI:s) offentligrättsliga avgifter omfattar avgifter för tillstånd och anmälningar, exempelvis auktorisationer, ägarprövningar, bolagsordningsändringar, ledningsprövningar, prospektgranskning och gränsöverskridande verksamhet. Finansinspektionen tar även ut årliga avgifter från alla som står under FI:s tillsyn eller är registrerade hos FI.

Luftfartsverkets offentligrättsliga avgifter omfattar i huvudsak undervägsavgifter. Minskningen med 1,0 miljard kronor beror på att Luftfartsverket delades den 1 april och att flygplatsverksamheten bolagiserades.

Sjöfartsverkets intäkter omfattar främst farleds- och lotsavgifter.

Svenska kraftnät redovisar avgift för elcertifikat som offentligrättslig avgift.

Uppdragsverksamhet

Uppdragsverksamhet omfattar samtliga avgifter som inte klassificerats som offentligrättsliga, i regel försäljning av sådana varor och tjänster som är frivilligt efterfrågade. Till uppdragsverksamhet räknas också den verksamhet som avses i det generella bemyndigandet i 4 § avgiftsförordningen (1992:191). Enligt paragrafen får myndigheten själv besluta om att ta ut en avgift för till exempel publikationer, uthyrning av lokaler, utbildning eller konsultuppdrag. Under 2010 ökade intäkterna av uppdragsverksamhet med 3,2 miljarder kronor och det är cirka 200 myndigheter som redovisar sådan avgiftsbelagd verksamhet.

Trafikverkets uppdragsverksamhet består huvudsakligen av försäljning av järnvägsmaterial till de entreprenörer som bygger och underhåller de statliga järnvägarna. Trafikverket säljer också el till de olika bolag som bedriver tågtrafik. Vid de stora järnvägs- och vägprojekten, såsom t.ex. Citytunneln i Malmö och Citybanan samt Norra länken i Stockholm bygger Trafikverket stationer och tunnlar som säljs till Malmö stad och Stockholms stad. De ökade avgiftsintäkterna beror i huvudsak på försäljning av järnvägsmaterial.

Exportkreditnämnden har till uppgift att stödja svensk export och utveckla svenskt näringsliv genom att erbjuda konkurrenskraftiga exportkreditgarantier och investeringsgarantier. Premieintäkterna (avgifterna) ska täcka garantitagarnas eventuella framtida kundförluster. Garantin är frivillig för företagen och premiens storlek sätts på marknadsmässiga grunder. Intäkterna ökade med 0,3 miljarder kronor på grund av ökad garantigivning i spåren av finanskrisen.

Försvarets materielverks (FMV:s) uppdragsverksamhet omfattar försäljning av materiel, utbildning, sålda tjänster samt försäljning av provverksamhet. FMV:s

externa uppdragsintäkter har minskat med 0,8 miljarder kronor, beroende bl.a. på att Försvarsmaktens andel av leveranserna har ökat medan övriga kunder har minskat. Bland större uppdrag till andra kunder dominerar export av Jas Gripen till Ungern och Tjeckien.

Riksgäldskontorets uppdragsverksamhet avser i huvudsak bankgarantiavgifter. Ökningen med 0,6 miljarder kronor beror på längre löptider på åtagandena under 2010 jämfört med 2009. Detta ger en högre avgift för instituten. Statens institutionsstyrelse ansvarar för vård och behandling på landets LVM-hem (lagen om vård av missbrukare) och särskilda ungdomshem. Den del av verksamhetens kostnader som inte täcks av myndighetens anslag ska finansieras med avgifter från kommuner.

Pensionsmyndighetens intäkter från uppdragsverksamhet omfattar till största delen ersättning från AP-fonden för administration av inkomstpensionssystemet. Dessa inkomster redovisades tidigare av Försäkringskassan. 0,3 miljarder kronor avser ersättning från premiepensionssystemet som tidigare redovisades av Premiepensionsmyndigheten som inte ingick i avgränsningen av staten i årsredovisningen för staten 2009.

Lantmäteriets avgiftsbelagda verksamhet omfattar bl.a. grundläggande geografisk information och fastighetsinformation.

Statens fastighetsverk tar huvudsakligen ut hyror och arrenden (avgifter) från hyresgäster men bedriver även annan uppdragsverksamhet, såsom konsultverksamhet inom byggenheten.

Karolinska institutet bedriver huvudsakligen uppdragsverksamhet inom medicinsk utbildning och forskning.

Skatteverkets uppdragsintäkter avser ersättning från AP-fonderna och premiepensionssystemet för arbete med uppörd av ålderspensionsavgifter m.m. Statens jordbruksverks uppdragsverksamhet avser huvudsakligen distriktsveterinärorganisationen.

Lunds universitet redovisar intäkter avseende uppdragsverksamhet i samband med uppdragsutbildning och forskning, tidskrifter och publikationer samt rådgivning och annan liknande service.

I Svenska Kraftnäts nätverksamhet säljs överföringskapacitet för transport av elektricitet via stamnätet och utlandsförbindelserna. Svenska Kraftnät har dessutom

ansvaret för att balansera den nationella produktionen och förbrukningen av el. Detta sker genom att ett antal företag (balansansvariga) åtagit sig att planera sin tillförsel av el (produktion och inköp) och sitt uttag (förbrukning) så att dessa balanserar varandra. Svenska Kraftnät gör i efterhand en ekonomisk reglering av obalanserna vilka redovisas som köpt respektive såld balanskraft i Svenska kraftnäts resultaträkning. Balanskraft redovisas under verksamhetsgrenen Systemansvar för el hos Svenska kraftnät. Uppdragsintäkterna ökade totalt med 3,6 miljarder kronor vilket främst förklaras av höjda tariffer och ökad överföringsvolym på nätsidan samt på ökade elpriser på systemansvarssidan.

Intäkter i Luftfartsverkets uppdragsverksamhet består i huvudsak av hyror och arrenden samt konsulttjänster. Minskningen med 1,4 miljarder kronor beror på att Luftfartsverket delades den 1 april och att flygplatsverksamheten bolagiserades. Affärsverket Statens järnvägars intäkter består i huvudsak av leasingavgifter för uthyrning av tåg och fartyg.

Sjöfartsverkets intäkter från uppdragsverksamhet härrör bl.a. från försäljning av sjökort, sjömätning och från konsultuppdrag inom affärsverkets kompetensområde.

Andra ersättningar

Andra ersättningar är oftast intäkter utan motprestation. Dessa intäkter har under året minskat med 0,8 miljarder kronor.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens andra ersättningar består av finansieringsavgifter och arbetslöshetsavgifter från arbetslöshetskassorna. Minskningen med 1,2 miljarder kronor kan förklaras, dels av att arbetslöshetsavgiften reducerades med 50: - per icke arbetslös medlem fr.o.m. 1 juli 2009, och dels av att utbetalningar av arbetslöshetsersättningar var lägre 2010 än 2009.

Rikspolisstyrelsens andra ersättningar avser i huvudsak böter.

Centrala studiestödsnämnden redovisar återkravsintäkter. Om en studerande avbrutit studierna utan att meddela CSN eller har en högre inkomst än vad som meddelats i ansökan, skapas ett återkrav.

Karolinska institutets andra ersättningar avser intäkter för fakturerade pensionskostnader och lönekostnader mellan Karolinska institutet och Karolinska sjukhuset.

Exportkreditnämndens andra ersättningar avser återvunna skadebelopp i form av kapital och räntor.

Trafikverkets andra ersättningar avser i huvudsak fordran gentemot försäkringsbolag avseende skadeersättningar på väganläggningar.

Fortifikationsverkets andra ersättningar består huvudsakligen av intäkter för försäljningar av fastigheter.

Konkurrensverkets andra ersättningar består av konkurrensskadeavgifter. Minskningen med 0,3 miljarder kronor beror på att böterna 2009 var höga på grund av en dom i stort kartellmål.

Under Luftfartsverket redovisas statens realisationsvinst vid försäljning av materiella tillgångar i samband med bildandet av Swedavia AB.

Not 3 Intäkter av bidrag

<i>Miljoner kronor</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
AP-fondsmedel	16 190	13 466
<i>EU-bidrag</i>		
Statens jordbruksverk		
– gårdsstöd och djurbidrag	7 104	7 256
– miljöstöd m.m.	2 378	1 721
– övriga stöd	183	452
– finansiella korrigeringar	-867	-
<i>Summa Statens jordbruksverk</i>	<i>8 798</i>	<i>9 429</i>
Tillväxtverket		
– bidrag från EG:s regionalfond perioden 2007-2013	1 197	1 340
Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige		
– bidrag från EG:s socialfond period 2007-2013 m.m.	857	270
Trafikverket		
– bidrag till transeuropeiska nätverk	386	332
Övriga EU-bidrag	1 731	1 442
<i>Summa EU-bidrag</i>	<i>12 969</i>	<i>12 813</i>
Erhållna bidrag vid universitet och högskolor (exklusive EU-bidrag)	5 409	5 084
<i>Försäkringskassan</i>		
– assistansersättning	4 309	4 186
– underhållsstöd	1 499	1 599
<i>Erhållna bidrag vid övriga myndigheter</i>	<i>2 697</i>	<i>2 217</i>
Total summa	43 073	39 365

Intäkter av bidrag är intäkter som inte är relaterade till utförda prestationer. Bidragsintäkterna har totalt sett ökat med 3,7 miljarder kronor.

Den största ökningen återfinns under posten AP-fondsmedel där intäkten ökat med 2,7 miljarder kronor sedan föregående år. Posten AP-fondsmedel är en nettopost som utgörs av skillnaden mellan de medel som löpande erhålls från Allmänna pensionsfonden vid utbetalning av ålderspensioner och inbetalda ålderspensionsavgifter som överförs till AP-fonden (Se Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). Ålderspensionssystemet finansieras med ålderspensionsavgifter från arbetsgivare och egna företagare, allmänna pensionsavgifter samt statlig ålderspensionsavgift. Utbetalda pensioner är för närvarande högre än inbetalda ålderspensionsavgifter m.m. och därför är nettot positivt. Det innebär att staten får ett nettobidrag från AP-fonderna för att betala ut pensioner.

Intäkter av bidrag från EU har totalt ökat med nästan 0,2 miljarder kronor. Statens jordbruksverk redovisar en stor del av bidragen från EU och dessa intäkter minskade totalt med 0,6 miljarder kronor. Minskningen beror på att kommissionen har beslutat om finansiella korrigeringar avseende tillämpningen av de olika systemen för bidrag och stöd som administreras av Statens jordbruksverk. Den del av intäkten som avser miljöstöd m.m. har ökat med 0,7 miljarder kronor. Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (ESF-rådet) administrerar bidrag från EG:s socialfond period 2007-2013, vilka i år redovisar en intäkt med nära 0,9 miljarder kronor. Det är en ökning med 0,6 miljarder jämfört med 2009. Posten finansiell korrigering (återbetalningar av EU-bidrag) gäller olika stödår och bidrag.

Av bidragsintäkterna från EU är 11,1 miljarder kronor sådana medel som i allt väsentligt bruttoredovisas på statens budget och är hänförliga till den fleråriga budgetramen 2007-2013. En mer utförlig beskrivning lämnas i räkenskapssammanställningen i kapitlet Avgifter till och bidrag från EU.

Försäkringskassan redovisar intäkter från kommuner för kommunernas andel av kostnaden för statlig assistansersättning samt intäkter avseende underhållsstöd från bidragsskyldiga.

Bidragen till universitet och högskolor avser huvudsakligen forskning och lämnas från t.ex. företag inom och utom Sverige samt från olika forskningsstiftelser. Statliga bidrag från t.ex. forskningsråd är eliminerade. Utöver angivna belopp för universitet och högskolor utgör nästan 0,9 miljarder kronor av övriga EU-bidrag i sammanställningen bidrag till universitet och högskolor.

Not 4 Transfereringar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Socialförsäkring	453 237	457 535
Allmänna bidrag till kommuner	147 434	124 824
Arbetsmarknad	55 610	49 993
Överföring till premiepensionssystemet	28 524	27 138
Nettoöverföring till AP-fonderna	-	-
Avgiften till Europeiska gemenskapen	30 108	18 820
Bistånd och andra internationella bidrag, migration	33 384	35 214
Utbildning, studiestöd	26 643	22 388
Övrigt	56 454	53 661
Summa	831 394	789 573

Transfereringar*Miljoner kronor***Transfereringar till hushåll
inkl. hushållens övriga organisationer****Socialförsäkring****Pensioner (Pensionsmyndigheten från 2010)**

Ålderspensioner vid sidan av statensbudget	220 224	217 441
Premiepensioner	1 412	1 682
Ersättning vid ålderdom	41 473	42 304

Övrig Socialförsäkring (Försäkringskassan)

Ersättning vid sjukdom och handikapp m.m.	81 123	90 268
varav sjukpenning och rehabilitering m.m.	17 369	19 790
varav aktivitets- och sjukersättning	54 834	60 634
Stöd till personer med funktionsnedsättning	23 447	21 975
Ekonomisk trygghet för familjer och barn	62 491	61 598
Summa socialförsäkring till hushåll	430 170	435 268

Arbetsmarknad

Arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	33 803	29 597
varav Arbetsförmedlingen	17 645	19 304
varav Försäkringskassan	16 157	10 293
Arbetsmarknadspolitiska program och insatser,		
Arbetsförmedlingen	4 482	2 521
Övrigt, arbetsmarknad, Arbetsförmedlingen	2 120	2 139
Lönegarantiersättning, Kammarkollegiet	1 358	2 850
Summa arbetsmarknad till hushåll	41 763	37 107

Utbildningspolitik

Studiestöd, Centrala studiestödsnämnden	14 626	14 298
Återföring av reservation för förluster i utlåningsverksamheten, Centrala studiestödsnämnden	-107	-2 441
Bidrag till folkbildningsorganisationer, Kammarkollegiet	3 260	3 166

Bistånd m.m., migration och integration

Bistånd och andra internationella bidrag (bidrag till organisationer), Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	2 746	2 996
Migrationsverket	1 105	1 148

Nettoöverföring till premiepensionssystemet	28 524	27 138
--	---------------	---------------

Övrigt	14 506	13 770
Summa transfereringar till hushåll	536 593	532 450

Transfereringar till företag**Arbetsmarknad**

Lönebidrag och Samhall m.m., <i>Arbetsförmedlingen</i>	5 364	4 968
Lönebidrag och Samhall m.m., <i>Kammarkollegiet</i>	4 405	4 405
Köp av arbetsmarknadsutbildning m.m., <i>Arbetsförmedlingen</i>	1 043	908
Anställningsstöd, <i>Skatteverket</i>	42	14
Summa arbetsmarknad till företag	10 854	10 295

<i>Gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m., Statens jordbruksverk</i>	12 463	11 610
Utbildningspolitik, Bidrag till enskilda utbildningssamordnare, <i>Kammarkollegiet</i>	2 393	2 093
Räntebidrag m.m., <i>Boverket</i>	834	1 154
Forskning och utveckling m.m., <i>Verket för innovationssystem</i>	1 135	1 007
Regionala tillväxtåtgärder, transportbidrag m.m., <i>Tillväxtverket</i>	1 457	1 441
Regionala tillväxtåtgärder m.m. <i>Länsstyrelserna</i>	518	534
Trafikupphandling, <i>Rikstrafiken</i>	802	857
Miljöpolitik, <i>Naturvårdsverket</i>	761	807
Kultur, <i>Statens kulturråd</i>	604	552
Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning, <i>Mynd för yrkeshögskolan (kvalificerad yrkesutbildning)</i>	696	604
Mediefrågor, <i>Presstödsnämnden</i>	659	678
Transportpolitik, <i>Trafikverket</i>	92	197
Övrigt	5 709	4 974
Summa transfereringar till företag	38 977	36 803

Transfereringar till kommuner**Allmänna bidrag till kommuner**

Kommun-och landstingsmoms, <i>Skatteverket</i>	45 469	44 008
Utjämningsbidrag LSS, kommuner, <i>Skatteverket</i>	2 933	2 808
Kommunalekonomisk utjämning till kommuner, <i>Skatteverket</i>	62 553	57 101
Kommunalekonomisk utjämning till landsting, <i>Skatteverket</i>	23 479	20 907
Tillfälligt konjunkturstöd till kommuner	9 100	-
Tillfälligt konjunkturstöd till landsting	3 900	-
Summa allmänna bidrag till kommuner	147 434	124 824

Bidrag till landsting för influensapandemin, <i>Skatteverket</i>	-	1 000
Socialförsäkring (Hälso- och sjukvårdspolitik), Bidrag till läkemedelsförmånerna m.m., <i>Socialstyrelsen</i>	23 067	22 267
Tandvårdsförmåner m.m. (Hälso- och sjukvårdspolitik), <i>Försäkringskassan</i>	1 519	1 506
Arbetsmarknadspolitik	2 993	2 591
Arbetsmarknad, <i>Arbetsförmedlingen</i>	2 993	2 591
varav: Lönebidrag och Samhall m.m.	2 226	2 148

Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning, Skolverket

Maxtaxa i barnomsorgen,	3 657	3 657
Statligt stöd till vuxenutbildning	1 205	341
Fortbildning av lärare och förskolepersonal	512	530
Övrigt, <i>Skolverket</i>	1 097	744
Summa Skolverket till kommuner	6 471	5 272

Migration, <i>Migrationsverket</i>	7 310	6 953
Ersättning vid sjukdom och handikapp, <i>Försäkringskassan</i>	1 997	1 808
Övrigt	10 383	8 962
Summa transfereringar till kommuner	201 174	175 183

Transfereringar till utlandet		
BNI-baserad avgift, <i>Kammarkollegiet</i>	24 323	18 741
Mervärdesskattebaserad avgift, <i>Skatteverket</i>	1 444	-4 305
Storbritanniens budgetreduktion, <i>Kammarkollegiet</i>	349	481
Tullavgift, <i>Tullverket</i>	4 103	3 791
Sockeravgifter m.m., <i>Jordbruksverket (2009 även Tullverket)</i> (2010 periodiserad sockeravgift)	-111	112
Avgiften till Europeiska gemenskapen	30 108	18 820
Bistånd och andra internationella bidrag, <i>Styrelsen</i> för internationellt utvecklingssamarbete	11 517	12 502
Bistånd och andra internationella bidrag, <i>Regeringskansliet</i>	10 706	11 615
Övrigt	2 319	2 200
Summa transfereringar till utlandet	54 650	45 137
Total summa transfereringar	831 394	789 573

Transfereringar utgörs av medel som staten via myndigheterna förmedlar till olika mottagare. I huvudsak sker transfereringar från anslag på statens budget. Transfereringar kännetecknas av att staten inte erhåller någon motprestation.

Många transfereringar är dock förknippade med någon form av villkor. Ett exempel är aktivitetsstöd inom arbetsmarknadspolitiken där kravet är att mottagaren deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Noten inleds med en sammanfattande tabell med transfereringar uppdelade i delområden. Därefter specificeras transfereringarna utifrån mottagarkategori, syfte och utbetalande myndighet. Mottagarkategorierna visar de sektorer som erhållit transfereringen och är hushåll, företag, kommuner och utlandet. Hushåll innefattar enskilda personer, ideella organisationer och föreningar tillhörande hushållssektorn samt premiepensionssystemet.

Till socialförsäkring har hänförts transfereringar som under 2010 hanterades av Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan. Utöver ålderspensioner ingår bl.a. ekonomisk trygghet för familjer och barn, ersättning vid sjukdom och handikapp som sjukpenning, aktivitets- och sjukersättning, arbetsskadeersättning samt vissa stöd till personer med funktionsnedsättning. Dessutom ingår bidrag till landsting för läkemedelsförmånerna som utbetalas av Socialstyrelsen.

De totala kostnaderna för transfereringar i form av lämnade bidrag m.m. ökade med 42 miljarder kronor mellan 2009 och 2010.

Transfereringar till hushåll

Transfereringar till hushåll har under 2010 ökat med 4,1 miljarder kronor netto. De transfereringar som redovisas avser utbetalningar exklusive statlig ålderspensionsavgift. Den del av den statliga ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet (14,1 procent 2010) finns med bland transfereringar till hushållssektorn men redovisas separat. Statlig ålderspensionsavgift ingår i budgetens utgifter för t.ex. sjukpenning och är en betalning från anslag till pensionssystemet för att finansiera pensionsrätterna för bl.a. de personer som uppbär sjukpenning och andra sociala förmåner. Nettoöverföringen till premiepensionssystemet är 29 miljarder kronor 2010, 1,4 miljarder mer än 2009. Överföringarna till och från AP-fonderna ingår inte i transfereringar till hushåll.

Transfereringar till hushåll avseende socialförsäkringen minskade med 5 miljarder kronor netto. Inom ohälsoområdet har de sammanlagda kostnaderna för sjukpenning, aktivitets- och sjukersättning fortsatt att minska. Kostnaden för sjukpenning minskade med 2,4 miljarder kronor (12 procent), vilket förklaras av att sjukpenning betalades ut till färre personer. Antalet sjukpenningdagar fortsätter att minska vilket beror på att fler ärenden med sjukersättning avslutas samtidigt som färre personer nybeviljas sjukersättning. Sjukfallen har också blivit kortare än tidigare. Däremot har sjukskrivningsdagarna för sjukfall kortare än två år nu börjat öka då många som utförsäkrats kommer tillbaka till sjukförsäkringen igen. Aktivitets- och sjukersättningen minskade med 5,8 miljarder kronor (9,6 procent). Minskningen förklaras främst av låga inflöden samtidigt som många nu lämnar sjukersättningen för att bli ålderspensionärer. Inflödet till sjukförsäkringen har minskat kraftigt huvudsakligen till följd av striktare regler.

Kostnaderna för ålderspensioner vid sidan av statens budget ökade med 2,8 miljarder kronor vilket beror på att antalet ålderspensionärer ökar. Däremot minskar utgifterna för pensioner till följd av negativ inflation, svag inkomstutveckling och balanseringen inom pensionssystemet. Ersättning vid ålderdom, som avser anslagsfinansierade pensioner och stöd, har minskat med 0,8 miljarder kronor främst till följd av att antalet personer med garantipension minskar och att antalet personer med inkomstgrundad ålderspension ökar.

Stöd till personer med funktionsnedsättning inkluderar även kommunernas andel av kostnad för assistansersättning och ökade med 1,5 miljarder kronor (6,7 procent), se vidare avsnitt Realekonomisk fördelning av statens budget. De ökade kostnaderna för assistansersättning beror på ökade timkostnader men även på att antalet personer som får assistansersättning ökar. Dessutom ökar antalet timmar per person och vecka.

Bland transfereringarna till hushåll har kostnaderna för arbetsmarknad ökat med 4,7 miljarder kronor. Arbetslöshetsersättningen har minskat med 1,7 miljarder kronor och aktivitetsstöd har ökat med 5,9 miljarder kronor. Arbetslösheten i december 2010 var 8,5 procent, en minskning med 0,1 procentenheter jämfört med december 2009. Inom området ekonomisk trygghet för familjer och barn ökade föräldraförsäkringen med 1,7 miljarder kronor och kostnaderna för barnbidragen med 0,4 miljarder kronor. Antal uttagna dagar i föräldraförsäkringen har ökat med 3,9 procent jämfört med 2009. Andelen föräldradagar uttagna av män har ökat från 22 till 23 procent 2010 och detta har bidragit till att medelersättningen per dag är högre än 2009.

Nettoöverföring till premiepensionssystemet redovisas som en transferering till hushåll mot bakgrund av att systemet numera i nationalräkenskaperna ses som en del av hushållssektorn (se avsnitt Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). Beloppet avser de socialavgifter, allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som överförts till premiepensionssystemet, med avdrag för utbetalda premiepensioner (1,4 miljarder kronor), vilka ingår i utbetalda ålderspensioner.

Transfereringar till företag

Transfereringar till företag har ökat med 2,2 miljarder kronor. Transfereringar finansierade med EU-medel som avser programperioden 2007–2013 uppgick till 12 miljarder kronor 2010. Dessa avser till allra största delen transfereringar till företag men även till hushåll och kommuner. Av beloppet avser 10 miljarder kronor gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m. där medlen betalas ut av Statens jordbruksverk, och 1,4 miljarder kronor regional utveckling som betalas ut av Tillväxtverket.

Transfereringar till kommuner

Transfereringarna till kommuner ökade totalt med 26 miljarder kronor. De allmänna bidragen till kommuner ökade med 23 miljarder kronor. De innefattar den kommunalekonomiska utjämningen som netto redovisas på statens budget varvid det generella statsbidraget sammanförts med utjämningssystemet. Inkomstutjämningsavgift och kostnadsutjämningsavgift från kommuner och landsting på sammanlagt 13 miljarder kronor redovisas under anslaget för kommunalekonomisk utjämning varför statsbidragen till kommunerna minskat med motsvarande belopp i statens budget. I de allmänna bidragen till kommuner ingår också mervärdesskatt för kommuner och landsting som netto redovisas på statens budgets inkomstsida. Samtidigt justeras statsbidragen till kommuner ned med motsvarande belopp. Kommunernas kompensation för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet redovisas på inkomsttitel, vilket minskar kommunbidragen och skatteintäkterna på statens budget med drygt 45 miljarder kronor. I resultaträkningen har den kommunalekonomiska utjämningen och kommunmomsen bruttoredovisats,

vilket innebär att både transfereringar till kommuner och skatteintäkter är 59 miljarder kronor högre än i utfallet på statens budget.

Primärkommunerna fick 9,1 miljarder kronor och landstingskommunerna 3,9 miljarder kronor i tillfälligt konjunkturstöd 2010 för att upprätthålla de grundläggande välfärdstjänster som kommunsektorn tillhandahåller och till att dämpa nedgången i sysselsättningen i kommunsektorn. Utbetalningen gjordes däremot i december 2009 och redovisades då på statens budget. Den kommunalekonomiska utjämnningen till kommuner och landsting har därutöver ökat med 5,5 respektive 2,6 miljarder kronor. Även de ökade statsbidragen för kommunalekonomisk utjämnning avsåg en tillfällig generell höjning med 4 miljarder kronor av de angivna skälen. Ökningen avsåg också kompensation för inkomstbortfall till följd av det förhöjda grundavdraget för pensionärer som beräknas medföra minskning av kommun- och landstingsskatt med 3,5 miljarder kronor.

Bidrag för läkemedelsförmånerna har ökat med 0,8 miljarder kronor. Bidrag till kommunerna inom Skolverkets område ökade med 1,2 miljarder kronor bl.a. avseende stöd till vuxenutbildningen.

Transfereringar till utlandet

Bland transfereringar till utlandet har avgiften till Europeiska unionen ökat med 11 miljarder kronor. Avgiften redovisas här periodiserad till skillnad mot redovisningen på statens budget. Den mervärdesskattebaserade avgiften är 5,7 miljarder kronor högre och den BNI-baserade avgiften är 5,6 miljarder kronor högre än 2009. Den låga avgiften 2009 förklaras främst med att Sverige fick tillbaka för mycket inbetalda medel för 2007 och 2008 när ett nytt system för beräkning av medlemsländernas avgifter började gälla med retroaktiv verkan från 2007. Kostnaden för bistånd och andra internationella bidrag genom Sida och Regeringskansliet minskade med 1,0 respektive 0,9 miljarder kronor.

Not 5 Avsättning till/upplösning av fonder

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Insättningsgarantifonden	1 852	1 643
Stabilitetsfonden	4 044	1 378
Kärnavfallsfonden	1 820	1 087
Försäkringskassans fonder	24	32
Batterifonden	11	29
Övriga fonder	51	-78
Summa	7 802	4 091

Avsättning till fonder i staten avser främst Stabilitetsfonden och Insättningsgarantifonden som förvaltas av Riksgäldskontoret samt Kärnavfallsfonden.

Stabilitetsfonden bildades 2008 och tillfördes då 15 miljarder kronor från anslag på statens budget. Avsättningen till fonden under 2010 uppgick till 4 044 miljoner kronor, vilket är mer än hälften av avsättningen till fonder under året. Under 2010 har garantiavgifter tillförts fonden med 1 979 miljoner kronor. Den nya stabilitetsavgiften har tillförts fonden med 1 314 miljoner kronor. Fondens finansiella intäkter under året uppgår till 766 miljoner kronor. Utbetalda bidrag är helt marginella.

Avsättningen till Insättningsgarantifonden är direkt kopplad till det ekonomiska resultatet i garantiverksamheten och har ökat med nära 200 miljoner kronor under året. Intäkterna från bankernas avgifter uppgick till 946 miljoner kronor, vilket är en ökning med 46 miljoner kronor. Det finansiella nettot ökade med drygt 170 miljoner kronor till något över 900 miljoner kronor.

Avsättningen till Kärnavfallsfonden har ökat med drygt 700 miljoner kronor. Avgifterna från reaktorinnehavarna som bestäms årligen av regeringen, ökade med cirka 200 miljoner kronor jämfört med föregående år. Nettot av de finansiella intäkterna och kostnaderna uppgick till 2 100 miljoner kronor vilket är en ökning med cirka 500 miljoner kronor. Den viktigaste förklaringen är att ränteintäkterna på nominella placeringar ökat kraftigt.

Fondernas ändamål och vilka myndigheter som redovisar olika fonder, framgår i övrigt av not 42.

Not 6 Kostnader för personal

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter		
Rikspolisstyrelsen	12 436	11 725
Försvarsmakten	9 839	8 835
Försäkringskassan	5 021	5 055
Arbetsförmedlingen	4 808	3 950
Skatteverket	4 461	4 422
Kriminalvården	4 012	3 818
Trafikverket	3 613	4 862
Regeringskansliet	3 371	3 445
Domstolsverket	3 112	2 976
Lunds universitet	3 059	2 894
Göteborgs universitet	2 508	2 414
Uppsala universitet	2 503	2 350
Karolinska institutet	2 141	1 991
Stockholms universitet	2 133	2 009
Umeå universitet	1 854	1 694
Kungl. Tekniska högskolan	1 688	1 560

Linköpings universitet	1 617	1 462
Sveriges lantbruksuniversitet	1 498	1 414
Statens institutionsstyrelse	1 370	1 332
Migrationsverket	1 318	1 236
Lantmäteriet	1 097	1 073
Riksdagsförvaltningen	1 034	712
Tullverket	991	941
Affärsverk		
Luffartsverket	1 285	1 947
Sjöfartsverket	633	630
Svenska kraftnät	185	178
Statens järnvägar	4	4
Övriga myndigheter	28 807	27 110
Summa lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter	106 398	102 039
Eliminering av arbetsgivaravgifter	-24 822	-23 874
Summa lönekostnader efter eliminering av arbetsgivaravgifter	81 576	78 165
Pensionskostnader		
Rikspolisstyrelsen	1 784	1 718
Försvarsmakten	1 512	1 359
Skatteverket	612	660
Försäkringskassan	597	690
Regeringskansliet	590	562
Arbetsförmedlingen	544	504
Trafikverket	529	617
Lunds universitet	418	452
Domstolsverket	418	422
Kriminalvården	377	349
Karolinska institutet	330	371
Uppsala universitet	325	300
Göteborgs universitet	323	394
Stockholms universitet	256	264
Umeå universitet	253	275
Linköpings universitet	216	234
Kungl. Tekniska högskolan	206	179
Statens institutionsstyrelse	189	139
Sveriges lantbruksuniversitet	182	172
Försvarets materielverk	158	123
Lantmäteriet	150	144
Affärsverk		
Luffartsverket	394	308
Sjöfartsverket	220	120
Svenska kraftnät	35	40
Statens järnvägar	4	4
Övriga myndigheter	3 974	3 826
Statens tjänstepensioner:		
Utbetalda pensioner	8 199	8 093
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	-3 104	10 222
Eliminering av premieintäkt för statliga ålderspensioner m.m.	-9 635	-10 168
Summa pensionskostnader	10 056	22 373
Övriga personalkostnader		
Försvarsmakten	380	338
Regeringskansliet	320	362
Rikspolisstyrelsen	219	192
Trafikverket	177	231
Kriminalvården	151	150
Arbetsförmedlingen	136	117
Karolinska institutet	131	131

Uppsala universitet	121	120
Stockholms universitet	120	117
Domstolsverket	118	116
Försäkringskassan	111	103
Lunds universitet	108	98
Kungl. Tekniska högskolan	97	86
Affärsverk		
Luffartsverket	64	85
Sjöfartsverket	20	22
Svenska kraftnät	18	16
Statens järnvägar	0	0
Övriga myndigheter	1 642	1 588
Summa övriga personalkostnader	3 933	3 872
Total summa kostnader för personal	95 565	104 410

Statens kostnader för personal minskade med 8,8 miljarder kronor. Lönekostnaderna har ökat, men däremot har pensionskostnaderna minskat beroende på att avsättningen för statens tjänstepensionsåtagande sjunkit. I jämförelse med kostnaden för föregående års kraftiga höjning av avsättningen har därför pensionskostnaderna minskat med 12,3 miljarder kronor.

Löner

Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 4,4 miljarder kronor, vilket motsvarar 4,3 procent. Lagstadgade arbetsgivaravgifter uppgick under 2010 till 31,42 procent av lönesumman, vilket är samma procentsats som för 2009. Myndigheternas inbetalda arbetsgivaravgifter, löneskatter m.m. är statsinterna transaktioner och således inga kostnader för staten och har därför eliminerats.

Försvarmaktens lönekostnader ökade med cirka 11 procent jämfört med 2009. Under 2010 har Försvarmakten infört ett nytt personalförsörjningssystem som innebär ett anställt försvar som i första hand bygger på frivillighet istället för totalförsvarsplikt. Detta har medfört att Försvarmakten redovisar cirka 2 000 fler årsarbetskrafter än under 2009. Myndigheten har även infört internationell arbetsskyldighet under 2010 vilket har ökat personalkostnaderna ytterligare.

Trafikverkets lönekostnad minskade med cirka 26 procent i förhållande till Vägverkets och Banverkets lönekostnad 2009. Minskningen mellan åren beror på att enheten Banverket Produktion ombildades den 1 januari 2010 till det statliga bolaget Infranord AB som även tog över anställda. När Trafikverket bildades den 1 april 2010 erbjöds samtliga anställda i Banverket och Vägverket att gå med in i den nya myndigheten. Myndigheten inledde ett omfattande omställningsarbete med anledning av effektiviseringsarbetet för att bl.a. möjliggöra matchningar mellan de resurser som finns inom verket. Antalet nyanställningar sedan myndigheten bildades är 241. Den

största avgångsorsaken har varit pension. På Trafikverket har det genomsnittliga antalet tillsvidareanställda för året varit 6 272 personer.

Rikspolisstyrelsens lönekostnad ökade med cirka 6 procent. Under 2010 uppfylldes satsningen för att öka antalet poliser till minst 20 000 och i december var 20 292 poliser anställda, vilket är 1 148 fler än motsvarande tidpunkt 2009 och fler poliser än Sverige någonsin haft tidigare. Antalet civilanställda minskade med 22 personer. Nettoökningen av anställda är därmed 1 126.

Vid Försäkringskassan minskade lönekostnaden, vilket till största delen beror på att vissa anställda gick över till den nybildade Pensionsmyndigheten.

Hos Arbetsförmedlingen har antalet anställda fortsatt att ökat till följd av fortsatt hög arbetslöshet och de nya uppdragen från regeringen, främst Arbetslivsintroduktion och Integration och etablering, som har gjort att kompetensförsörjningen även under 2010 fokuserats på att stärka förmedlingsverksamheten med personalresurser och kompetens. Antalet årsarbetskrafter har ökat med cirka 1 000 jämfört med 2009. Skatteverkets lönekostnader har ökat något. Vid utgången av 2010 hade Skatteverket cirka 9 900 anställda.

Pensionskostnader

Kostnaderna för pensioner har minskat med 12,3 miljarder kronor, varav pensionsrörelsen hos Statens tjänstepensionsverk (SPV) står för minskningen medan de pensionskostnader som redovisas av myndigheterna ökat något. I SPV:s pensionsrörelse är förändringen av försäkringstekniska avsättningar -3,1 miljarder kronor, vilket är 13,3 miljarder kronor lägre än 2009. Minskningen beror på att beräkningsgrunderna för avsättningar i de försäkringstekniska riktlinjerna ändrades den 1 januari 2010 enligt beslut av SPV:s styrelse. Det innebar att omkostnadsbelastningen sänktes vilket i sin tur ledde höjd nettoränta, vilket medför en lägre avsättning. En mer detaljerad beskrivning av de faktorer som ingår i förändringen av pensionsavsättning finns i not 43.

Myndigheternas pensionskostnader utgörs främst av premier för statens avtalsenliga tjänstepensioner vilket utöver premien till SPV innefattar avgifter till kompletterande ålderspension (Kåpan) och den individuella ålderspensionen. Pensionspremierna påverkas av åldersfördelningen och löneläget hos personalen vid respektive myndighet. Premier för avtalsförsäkringar betalas till och hanteras till största delen av SPV och har därför eliminerats i resultaträkningen. Däremot hanteras den kompletterande och individuella ålderspensionen av särskilda organ som inte är myndigheter och dessa avgifter elimineras därför inte. Detsamma gäller också för

några myndigheter som gör egna pensionsavsättningar. Kostnaderna för dessa ingår ovan och elimineras inte.

På myndighetsnivån är det främst Försvarsmaktens pensionskostnader som har ökat. Under året gick 44 yrkesofficerare och 143 civila i ålderspension. Det är betydligt färre yrkesofficerare än vad myndigheten prognostiserat, medan antalet civila som valde att gå i ålderspension var något högre.

Även affärsverket Sjöfartsverket ökade sina pensionskostnader främst på grund av ändrade beräkningsgrunder för pensionsskulden.

Övriga personalkostnader

Övriga personalkostnader utgörs av kostnader för personalutbildning, traktamenten m.m. De har sammantaget ökat marginellt.

I nedanstående tabell visas antalet årsarbetskrafter vid de statliga myndigheterna under 2010 och 2009.

Årsarbetskrafter

<i>Myndighet</i>	2010	2009
Rikspolisstyrelsen	25 044	23 839
Försvarsmakten	17 297	15 240
Försäkringskassan	11 653	12 322
Arbetsförmedlingen	10 826	9 745
Skatteverket	9 149	9 527
Kriminalvården	9 020	8 980
Lunds universitet	5 814	5 444
Trafikverket	5 795	8 811
Domstolsverket	5 262	5 209
Göteborgs universitet	4 978	4 763
Uppsala universitet	4 661	4 451
Regeringskansliet	4 420	4 693
Karolinska institutet	3 944	3 875
Umeå universitet	3 714	3 560
Linköpings universitet	3 469	3 284
Stockholms universitet	4 395	4 263
Luffartsverket	3 285	3 374
Kungl. Tekniska högskolan	3 157	2 935
Sveriges lantbruksuniversitet	2 863	2 824
Statens institutionsstyrelse	2 719	2 852
Migrationsverket	2 699	2 681
Lantmäteriet	2 176	2 166
Kronofogdemyndigheten	2 013	2 094
Tullverket	1 887	1 897
Övriga myndigheter	51 279	50 502
Totalt	201 519	199 331

Måttet årsarbetskrafter ska visa de anställdas arbetsvolym under ett räkenskapsår räknat i antalet heltidstjänster. Som anställd räknas inte den som bara är

uppdragstagare (konsult) även om denna arbetar med samma uppgifter som anställda. Anställda i utlandet, vars löner betalas med myndighetens medel, ska ingå när antalet årsarbetskrafter räknas fram.

Den arbetstid som inräknas ska vara den tid som myndigheten utbetalt lön eller annan ersättning för i utbyte mot arbete. Omräkning till heltidstjänster innebär att deltidsanställd personal ingår i summa antal personer med den procentandel av en heltidstjänst som deras tjänstgöring utgör.

Under 2010 har antalet årsarbetskrafter ökat med drygt 2 000. Det är främst på Försvarmakten, Rikspolisstyrelsen och Arbetsförmedlingen som antalet anställda har ökat. Bolagiseringen av den tidigare enheten Banverket Produktion inom dåvarande Banverket, innebar en däremot minskning mellan åren med cirka 3 000 personer som syns för Trafikverket i tabellen.

Not 7 Kostnader för lokaler

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Försvarmakten	2 395	2 330
Rikspolisstyrelsen	1 893	1 841
Regeringskansliet	1 306	1 350
Kriminalvården	1 282	1 050
Lunds universitet	826	827
Domstolsverket	699	696
Försäkringskassan	665	736
Stockholms universitet	658	667
Uppsala universitet	611	597
Göteborgs universitet	606	616
Karolinska institutet	565	553
Skatteverket	562	544
Arbetsförmedlingen	558	499
Kungl. Tekniska högskolan	541	544
Migrationsverket	487	439
Linköpings universitet	433	370
Umeå universitet	338	333
Statens institutionsstyrelse	312	273
Trafikverket	284	388
Sveriges lantbruksuniversitet	280	280
Försvarets materielverk	193	190
Linnéuniversitetet	182	193
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	171	140
Luleå tekniska universitet	165	164
Örebro universitet	162	164
Malmö Högskola	160	174
Tullverket	146	149
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	40	40
Luffartsverket	34	46
Svenska kraftnät	27	31
Statens järnvägar	2	2
Övriga myndigheter	4 601	4 493
Eliminering av inomstatliga lokalkostnader	- 4 406	- 4 385
Summa	16 778	16 334

Som kostnader för lokaler redovisas myndigheters kostnader för hyrda lokaler. Redovisning görs brutto och inkluderar hyra till andra statliga myndigheter. Elimineringarna utgörs av myndigheternas lokalkostnader som betalas till Fortifikationsverket och Statens fastighetsverk.

Regeringskansliets lokalkostnader har minskat med 44 miljoner kronor medan Kriminalvårdens lokalkostnader har ökat med 232 miljoner kronor. Ökningen beror delvis på nya anstalter, häkten och avdelningar t.ex. Saltvik och Kumla, delvis på kostnader för uppsagda lokaler på grund av nedläggning, t.ex. Härnösand.

Not 8 Vissa garanti- och kreditkostnader

Miljoner kronor	2010	2011
<i>Exportkreditnämnden</i>		
Förändring i avsättningar för försäkringstekniskt beräknad risk i engagemang	2 419	1 529
Skadekostnader	400	275
Förändring av försäkringstekniskt beräknat nettovärde på skadefordringar	151	208
<i>Summa Exportkreditnämndens kostnader i garantiverksamheten</i>	<i>2 970</i>	<i>2 012</i>
Riksgäldskontoret	542	-8
Statens Bostadskreditnämnd	-22	-571
Summa	3 490	1 433

Under posten vissa garanti- och kreditkostnader redovisas kostnader för statlig garanti- och utlåningsverksamhet som inte redovisas bland transfereringar. Kostnaderna skiljs från övriga driftskostnader eftersom de kan variera kraftigt mellan åren och därför stör jämförelser mellan åren samtidigt som de har en annan karaktär än de flesta myndigheters driftskostnader i övrigt.

Exportkreditnämndens kostnader för Förändring i avsättningar för försäkringstekniskt beräknad risk i engagemanget har ökat med 890 miljoner kronor medan förändring av försäkringstekniskt nettovärde på skadefordringar har minskat med 57 miljoner kronor sedan föregående år. Skadekostnaderna har ökat med 125 miljoner kronor.

Riksgäldskontoret redovisar kostnader för reservering för förväntade garantiförluster inklusive omvärdering av garantifordringar med 542 miljoner kronor. Kostnaderna avser främst ökade garantiåtaganden för Saab och Volvo.

Statens bostadskreditnämnd redovisar en liten kostnadsreduktion avseende förändring av avsättningar för garantier. Skillnaden mot år 2009 beror i huvudsak på att bedömningen av marknadsvärdena fluktuerade mer mellan åren 2008-2009 än mellan åren 2009-2010.

Not 9 Övriga driftkostnader

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
<i>Övriga driftkostnader - tjänster</i>		
Trafikverket	37 394	31 011
Försvarmakten	13 233	11 694
Försvarets materielverk	4 820	4 306
Rikspolisstyrelsen	1 733	1 632
Kärnavfallsfonden	1 273	1 354
Statens fastighetsverk	1 256	1 171
Fortifikationsverket	1 248	1 232
Försäkringskassan	1 165	1 297
Karolinska institutet	1 157	1 097
Transportstyrelsen	1 124	1 037
Skatteverket	995	1 224
Göteborgs universitet	991	883
Lunds universitet	937	894
Naturvårdsverket	860	842
Pensionsmyndigheten	822	-
Regeringskansliet	796	1 437
Kriminalvården	795	786
Arbetsförmedlingen	777	609
Umeå universitet	695	694
Uppsala universitet	647	595
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	605	663
Domstolsverket	536	483
Kronofogdemyndigheten	512	457
Exportkreditnämnden	506	404
Övriga myndigheter	13 302	12 966
<i>Summa tjänster</i>	<i>88 179</i>	<i>78 768</i>
<i>Övriga driftkostnader - varor</i>		
Försvarmakten	11 482	8 060
Försvarets materielverk	11 056	10 952
Trafikverket	4 831	5 041
Rikspolisstyrelsen	734	649
Fortifikationsverket	552	546
Kriminalvården	409	405
Karolinska institutet	359	328
Uppsala universitet	345	297
Lunds universitet	289	261
Statens fastighetsverk	259	265
Stockholms universitet	185	171
Göteborgs universitet	202	186
Sveriges lantbruksuniversitet	183	173
Kungl. Tekniska högskolan	193	145
Arbetsförmedlingen	127	85
Regeringskansliet	134	141
Umeå universitet	127	142
Skatteverket	169	144
Statens jordbruksverk	114	116
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	106	107
Övriga myndigheter	2 410	2 182
<i>Summa varor</i>	<i>34 266</i>	<i>30 396</i>
<i>Affärsverk, övrig drift – varor och tjänster</i>		
Svenska kraftnät	8 315	5 117
Sjöfartsverket	1 139	914
Luffartsverket	822	1 965
Statens järnvägar	54	13
<i>Summa affärsverk, övrig drift – varor och tjänster</i>	<i>10 330</i>	<i>8 009</i>
<i>Övriga driftkostnader - reparationer, diverse m.m.</i>		
Försvarmakten	2 471	2 472
Trafikverket	726	4 517

Kriminalvården	272	309
Rikspolisstyrelsen	242	232
Regeringskansliet	216	301
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	194	165
Försvarets materielverk	144	144
Lunds universitet	127	121
Arbetsförmedlingen	117	105
Sveriges lantbruksuniversitet	111	112
Kustbevakningen	104	93
Stockholms universitet	100	92
Riksdagsförvaltningen	99	98
Karolinska institutet	98	94
Försäkringskassan	92	94
Uppsala universitet	88	83
Umeå universitet	88	88
Migrationsverket	85	82
Linköpings universitet	80	77
Kungl. Tekniska högskolan	78	64
Göteborgs universitet	75	95
Domstolsverket	74	64
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	231	280
Luffartsverket	157	250
Sjöfartsverket	66	56
Statens järnvägar	10	11
Övriga myndigheter	1 421	1 507
<i>Summa övriga driftskostnader - reparationer, diverse m.m.</i>	<i>7 566</i>	<i>11 606</i>
<i>Aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi</i>		
Trafikverket	-24 874	-24 101
Myndigheter i försvarssektorn	-3 216	-5 302
Sjöfartsverket	-298	-122
Försäkringskassan	-288	-372
Transportstyrelsen	-130	-97
Kronofogdemyndigheten	-95	-72
Skatteverket	-57	-276
Övriga myndigheter	-367	-481
<i>Aktivering utveckling av anläggnings- tillgångar i egen regi</i>	<i>-29 325</i>	<i>-30 823</i>
Eliminering av inomstatliga transaktioner	-26 410	-25 219
Total summa övriga driftkostnader	84 606	72 737

Övriga driftkostnader utgörs av myndigheternas köp av tjänster, varor, reparationer och diverse andra driftkostnader. Elimineringarna avser köp av varor och tjänster mellan myndigheterna.

Trafikverkets ökade driftskostnader beror till största del på en ökning av entreprenadtjänster i och med bolagisering av tidigare produktionsenheter. Däremot har övriga driftskostnader i form av reparationer m.m. minskat sedan föregående år.

Försvarsmaktens ökade kostnader för tjänster avser främst ökade kostnader för materielkonsulter och övriga externa tjänster. Försvarsmaktens ökade kostnader för varor beror i huvudsak på en korrigeringspriset för en viss typ av ammunition mellan åren med 2 882 miljoner kronor.

Försvarets materielverks ökade kostnader för varor består till stor del av ökade kostnader för krigsmateriel inom flygområdet. Försvarets materielverks kostnader för materielförsörjningstjänster har ökat.

Rikspolisstyrelsens driftskostnader har ökat främst på grund av fler anställda poliser vilket medfört ökade kostnader för bl.a. drivmedel för motorfordon. Även kostnader för tjänster i form av datatjänster har ökat jämfört med föregående år.

Trafikverket har aktiverat något mer än föregående år för investeringar i anläggningstillgångar i egen regi. De ökade aktiveringarna avser järnvägsanläggningar, produktionsanläggningar samt väganläggningar. Aktiveringarna för Trafikverket innebär att kostnader för köp av varor och tjänster avseende produktion av väg- och bananläggningar förs bort från resultaträkningen och tas upp som investering i balansräkningen. Aktiveringarna hos myndigheter i försvarssektorn har minskat något jämfört med föregående år.

Not 10 Avskrivningar och nedskrivningar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Försvarsmakten	7 026	6 828
Trafikverket	6 871	6 782
Rikspolisstyrelsen	779	797
Försäkringskassan	701	651
Fortifikationsverket	640	662
Statens fastighetsverk	380	337
Skatteverket	366	284
Domstolsverket	265	243
Lunds universitet	219	227
Regeringskansliet	208	208
Affärsverk		
Svenska kraftnät	512	470
Luftfartsverket	461	1 174
Sjöfartsverket	140	142
Övriga myndigheter	3 771	3 659
Summa	22 339	22 464

Försvarsmaktens avskrivningar avser främst beredskapsinventarier som stridsfordon, självgående pjäser, fartyg och båtar. Avskrivningarna har ökat med nära 0,2 miljarder kronor under året.

Luftfartsverkets avskrivningar har minskat med 0,7 miljarder kronor, vilket beror på att Swedavia AB tagit över flygplatsverksamheten och därmed vissa byggnader samt fält- och elanläggningar.

Not 11 Resultat från andelar i dotterföretag och intresseföretag

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
<i>Resultat från andelar i dotterföretag</i>		
Vattenfall AB	12 997	12 896
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	9 083	719
Apoteket AB	4 516	-
AB Svensk Exportkredit	2 818	1 727
Akademiska Hus AB	2 124	972
Sveaskog AB	2 055	1 924
Specialfastigheter Sverige AB	804	300
Posten Norden AB	625	1 039
Sveriges Bostadsfinansieringsaktieföretag SBAB	577	951
Jernhusen AB (AB Swedcarrier)	492	45
Vasallen AB	472	-26
SJ AB	294	460
Apoteksgruppen i Sverige Holding AB (Apoteket Omstrukturering AB)	285	532
Teracom AB	201	191
Svevia AB	169	118
Samhall AB	156	-25
Lernia AB	96	-27
Arbetslivsresurs AR AB	65	34
Svenska Rymdaktieföretaget	62	-6
RISE Holding AB (IRECO Holding AB)	57	7
AB Svensk Bilprovning	50	9
Apotek Produktion & Laboratorier AB	19	-
Infranord AB	19	-
Swedavia AB	15	-
Kungliga Operan AB	9	-16
Preaktio AB	8	-
Fouriertransform AB	5	8
Apotekens Service AB	2	-
Voksenåsen A/S	1	1
AB Svenska miljöstyrelsen	0	0
Svenska spel AB	-	-
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	-	-
Posten AB	-	344
Kasernen Fastighets AB (Vasallen AB)	-	8
Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB (RISE)	-	8
Exstättum AB	-	2
Statens Bostadsomvandling AB	-3	5
Kungliga Dramatiska Teatern AB	-3	3
Swedesurvey AB	-5	-7
AB Göta Kanalbolag	0	-3
Vectura Consulting AB	-6	-4
European Spallation Source ESS AB	-48	-
Systembolaget AB	-43	144
Swedfund International AB	-64	-92
Almi Företagspartner AB	-75	-81
Innovationsbron AB	-136	-413
Green Cargo AB	-140	-174
Övriga dotterföretag inom Kammarkollegiet	-1	-1
<i>Summa Kammarkollegiet</i>	<i>37 552</i>	<i>21 572</i>
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät - SwePol Link AB m.fl.	24	17
Luffartsverket - LFV Holding AB	152	21
<i>Övriga myndigheter</i>	<i>-22</i>	<i>-6</i>
<i>Summa resultat från andelar i dotterföretag</i>	<i>37 706</i>	<i>21 604</i>

<i>Resultat från andelar i intresseföretag</i>		
TeliaSonera AB	7 927	7 030
Nordiska Investeringsbanken NIB	798	937
AB Bostadsgaranti	44	30
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	1	7
VisitSweden AB	9	1
Norrländ Center AB	0	0
SAS AB	-399	-631
 <i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät - Nord Pool ASA m.fl.	20	31
<i>Summa resultat från andelar i intresseföretag</i>	<i>8 400</i>	<i>7 405</i>
 <i>Resultat från andelar i dotter- och intresseföretag - totalt</i>		
Resultat från andelar i dotterföretag	37 706	21 604
<i>Resultat från andelar i intresseföretag</i>	<i>8 400</i>	<i>7 405</i>
Total summa	46 106	29 009

Med dotterföretag avses företag där statens ägarandel överstiger 50 procent. Med intresseföretag avses företag där statens ägarandel uppgår till högst 50 och lägst 20 procent.

Det resultat som redovisas ovan baseras på det redovisade nettoresultatet hos bolagen enligt årsbokslut för respektive år, utom i några fall då ett tidigare delårsbokslut använts. Resultatandelarna har ökat med 17,1 miljarder kronor.

Vattenfalls resultat har minskat med 0,1 miljarder kronor. Positiva effekter av ökade produktionsvolymerna och kostnadsbesparingar utjämnas av ökade nedskrivningar av goodwill relaterad till verksamhet i utlandet på 11,2 miljarder kronor.

Resultatet för LKAB har förbättrats med 8,4 miljarder kronor, vilket främst förklaras av ökade intäkter p.g.a. högre priser och volymer för järnmalm. Resultatet inkluderar kostnader på 3,0 miljarder kronor relaterade till påverkan av gruvbrytning på samhällena Kiruna och Malmberget.

Resultatet för Apoteket AB uppgick till 4,5 miljarder kronor, vilket inkluderar realisationsvinst avseende försäljning av dotterbolag på 4,4 miljarder kronor. Apoteket AB ingick under föregående år i koncernen Apoteket Omstrukturering.

AB Svensk Exportkredit har förbättrat resultatet med 1,1 miljarder kronor. Bl.a. ingår realiserad vinst på 2,6 miljarder kronor från försäljning av aktieinnehav i Swedbank AB. De orealiserade värdeförändringarna på finansiella tillgångar har försämrats med 0,9 miljarder kronor.

Akademiska hus AB visar 1,2 miljarder kronor högre resultat än föregående år. Värdeförändringarna på fastigheter är åter positiva, vilket förbättrat resultatet med 1,3 miljarder kronor.

Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag SBAB har försämrat resultatet med 0,4 mdkr, vilket främst beror på försämrat resultat av finansiella poster, främst värdering av värdepapper till verkligt värde och värdeförändring i säkrade poster i säkringsredovisning.

Specialfastigheter Sverige AB har ökat resultatet med 0,5 miljarder kronor främst hänförligt till att värdeförändring på förvaltningsfastigheter åter är positivt.

Resultatet från Posten Norden AB har försämrats med 0,4 miljarder kronor. Föregående års resultat inkluderar vinstandelar och realisationsresultat vid försäljning av andelar i ett belgiskt bolag på 1,2 miljarder kronor.

Jernhusen AB har förbättrat resultatet med 0,4 miljarder kronor, främst avseende positiva värdeförändringar på fastigheter.

Vasallen AB har ökat resultatet med 0,5 miljarder kronor. Förbättringen avser främst värdeförändringar på fastigheter.

SVEDAB redovisar en förlust på 0,1 miljarder kronor, vilket dock inte redovisas som resultatandel så länge det egna kapitalet är negativt.

Resultatet i Svenska Spel AB behandlas inte som resultat från andelar utan redovisas som skatteintäkt i samband med utdelning till staten.

Resultatandelen från Systembolaget har minskat med 0,2 miljarder kronor. Andelen har reducerats med respektive års betalda utdelning på 0,3 miljarder respektive 0,2 miljarder kronor, som istället betraktas som skatteintäkt. Resultatet före denna omföring har oförändrat varit 0,3 miljarder kronor.

Resultatet från TeliaSonera har ökat med 0,9 miljarder till 7,9 miljarder kronor. Den främsta förklaringen utgörs av förbättrat resultat från engångsposter, som bl.a. innefattar realiserade vinster vid avyttring av bolag och nedskrivning av goodwill.

Nordiska Investeringsbanken NIB har försämrat sitt resultat med 0,1 miljarder kronor. Det är främst resultatet från finansiella instrument som försämrats. Årets resultat avser september t.o.m. augusti och jämförelseårets resultat avser endast januari t.o.m. augusti.

SAS har minskat sitt förlustresultat med 0,2 miljarder kronor. Förändringen förklaras främst av ett förbättrat rörelseresultat genom kostnadsbesparingar, men även bättre finansnetto och resultat från avvecklade verksamheter har bidragit.

Not 12 Nettokostnad för statsskulden

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
<i>Finansiella intäkter för förvaltning av statsskulden</i>		
Ränteintäkter avseende upplåning i svenska kronor	14 920	15 351
Ränteintäkter avseende upplåning i utländsk valuta	5 193	8 071
Intäktsförda, preskriberade obligationer m.m.	63	50
Överkurs vid emission (netto)	7 010	5 826
Orealiserade valutavinster (netto)	21 553	30 088
<i>Summa finansiella intäkter för förvaltning av statsskulden</i>	<i>48 739</i>	<i>59 386</i>
<i>Finansiella kostnader för förvaltning av statsskulden</i>		
Räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor	37 556	36 986
Räntekostnader avseende upplåning i utländsk valuta	6 847	12 253
Realiserade kursförluster (netto)	8 136	1 573
Realiserade valutaförluster (netto)	8 199	13 905
Provisioner till banker m.fl.	142	164
<i>Summa finansiella kostnader för förvaltning av statsskulden</i>	<i>60 880</i>	<i>64 881</i>
Nettokostnad för förvaltning av statsskulden	12 141	5 495

Finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden redovisas av Riksgäldskontoret. De innefattar även intäkter respektive kostnader för skuldskötselåtgärder.

Under 2010 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser och valutakursförändringar m.m.) till 12 miljarder kronor, vilket innebär att nettokostnaden ökat med 7 miljarder kronor.

Intäkterna minskade med 11 miljarder kronor vilket i huvudsak beror på att de orealiserade valutavinsterna minskat med 8 miljarder kronor och att ränteintäkterna i utländsk valuta minskat med 3 miljarder kronor.

Kostnaderna minskade med 4 miljarder kronor. De realiserade kursförlusterna ökade med 7 miljarder kronor. Detta uppvägs dock nästan helt av att de realiserade valutaförlusterna minskade med 6 miljarder kronor. Samtidigt har räntekostnader avseende upplåning i utländsk valuta minskat med 5 miljarder kronor.

Riksbankens lån i Riksgäldskontoret i euro och dollar har medfört ökade ränteintäkter i utländsk valuta med drygt en miljard kronor och motsvarande högre räntekostnader.

Not 13 Övriga finansiella intäkter

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Kammarkollegiet	7 062	7 084
Centrala studiestödsnämnden	4 483	4 414
Kärnavfallsfonden	1 502	1 179
Skatteverket	1 005	2 513
Riksgäldskontoret	712	-
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	704	37
Exportkreditnämnden	221	127
Försäkringskassan	89	135
Regeringskansliet	64	422
Trafikverket	57	709
<i>Affärsverk</i>		
Statens järnvägar	298	334
Luffartsverket	85	44
Svenska kraftnät	9	25
Sjöfartsverket	1	0
Övriga myndigheter	201	129
Summa	16 493	17 152

De finansiella intäkterna och kostnaderna för förvaltning av statsskulden redovisas i not 12 Nettokostnader för statsskulden.

Finansiella intäkter redovisade av Kammarkollegiet avser Riksbankens inlevererade överskott på 5,8 miljarder kronor samt 1,2 miljarder kronor avseende utdelning från Nordea Bank.

Centrala studiestödsnämndens finansiella intäkter avser bl.a. räntor på studielån.

Kärnavfallsfondens intäkter omfattar huvudsakligen ränteintäkter för nominella placeringar.

Skatteverket redovisar räntor i skattekontosystemet. Minskningen beror på lägre räntesats på skattekontot.

Riksgäldskontoret redovisar utdelning från Nordeaaktierna som ingår i stabilitetsfonden med 0,7 miljarder kronor. Vidare redovisar Riksgäldskontoret intäkter kopplade till repor i insättningsgarantin.

Sida redovisar bl.a. överskott från det äldre systemet för U-krediter som levererats mot inkomstitel (0,7 miljarder kronor).

Trafikverket (Vägverket) redovisade föregående år en reavinst i samband med bolagisering av Vägverket produktion och Vägverket konsult.

De finansiella intäkterna hos Statens järnvägar utgörs bl.a. av ränteintäkter på långfristiga värdepappersinnehav samt på leasingtillgångar (lok, färjor och fordon i egen förvaltning).

Not 14 Övriga finansiella kostnader

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Exportkreditnämnden	613	517
Trafikverket	553	219
Kärnavfallsfonden	194	271
Regeringskansliet	55	51
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	245	261
Statens järnvägar	162	197
Svenska kraftnät	158	17
Sjöfartsverket	15	83
Övriga myndigheter	72	331
Aktivering av finansiella kostnader	-30	-41
Summa	2 037	1 906

Exportkreditnämndens finansiella kostnader avser huvudsakligen kursdifferenser och beräknade kursförluster för premier.

Trafikverkets kostnader avser huvudsakligen finansiella avgifter för Botniabanan.

Kärnavfallsfonden redovisar realisationsförluster vid avyttring av bostadsobligationer.

Luffartsverkets finansiella kostnader avser ränteandel av pensionskostnader.

I noten redovisas finansiella kostnader brutto. Några myndigheter har aktiverat räntekostnader i samband med anläggningsprojekt, eftersom räntan är en del av de utgifter för att bygga anläggningen som tas upp som tillgång.

Noter till balansräkningen

Not 15 Balanserade utgifter för utveckling

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Försäkringskassan	1 439	1 564
Försvarsmakten	1 213	992
Skatteverket	603	676
Rikspolisstyrelsen	313	327
Kronofogdemyndigheten	222	155
Trafikverket	168	128
Verket för högskoleservice	157	157
Migrationsverket	150	100
Lantmäteriet	113	108
Transportstyrelsen	103	78
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	190	186
Sjöfartsverket	19	11
Övriga myndigheter	1 446	1 498
Summa	6 136	5 980

Under posten Balanserade utgifter för utveckling redovisas främst egenutvecklade IT-system och program.

Försäkringskassans balanserade utgifter avser utveckling av IT-system. De största posterna utgörs av IT-stöd för pensionssystem och följdreformer till dessa, IT-stöd för ärendehantering inom andra försäkringsområden samt ny infrastruktur för IT. Försäkringskassan har kvar IT-systemen för pensionshantering i sin balansräkning även efter Pensionsmyndighetens bildande och vidareutvecklar dessa samt hanterar nyutveckling enligt uppdrag från Pensionsmyndigheten. Försäkringskassan fakturerar Pensionsmyndigheten för de avskrivningar som avser dessa investeringar.

Försvarsmaktens post avser i huvudsak utveckling av ett integrerat resurs- och ekonomiledningssystem (PRIO), där införande 1-2 avser personaladministration och strategisk personalplanering. I april 2010 sattes införande 2 i produktion som bland annat innefattade tidsredovisning och reseadministration. I april startade även som planerat förberedelserna för start av införande 3-4 som har huvudfokus på stöd till materiel- och förnödenhetsförsörjning. Parallellt pågår ett arbete med att utveckla en IT-infrastruktur som kan hantera information klassad upp t.o.m. H/R (Hemlig/Restricted).

Skatteverkets post avser utgifter för utveckling av IT-system. Under 2009 färdigställdes och sattes flera stora utvecklingsprojekt i drift för bl.a. taxeringsförnyelse och folkbokföring. Under 2010 har utvecklingsinsatserna dragits ned och Skatteverket har satsat på att vidareutveckla sitt interna taxeringssystem, TINA.

Not 16 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	195	146
Transportstyrelsen	151	98
Försäkringskassan	62	74
Rikspolisstyrelsen	38	59
Bolagsverket	33	7
Fortifikationsverket	24	28
Skatteverket	22	22
Domstolsverket	19	22
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	92	98
Sjöfartsverket	13	13
Luffartsverket	2	12
Statens järnvägar		
Övriga myndigheter	356	359
Summa	1 007	938

Under posten Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar redovisas i första hand köpta IT-system och program.

Tillgångarna hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap avser främst investeringar i växlar och licenser för det nationella radiokommunikationssystemet Rakel. Ökningen mellan åren beror på att myndigheten har investerat i en ny växelplats för etapp 1 under året, samt att tilläggsinvesteringar har gjorts i övriga etappers växelplatser.

Posterna för Transportstyrelsen, Försäkringskassan och Rikspolisstyrelsen består till största delen av licenser inom IT-verksamheten.

Bolagsverkets ökning mellan åren beror på att myndigheten tecknat nytt avtal gällande kapacitetsutnyttjande av stordatorn som medfört en investering på 29 miljoner kronor. Avtalet sträcker sig över fyra år.

Affärsverket Svenska kraftnäts post består av markrättigheter i form av servitut och ledningsrätter samt nyttjanderättigheter för optoförbindelser.

Not 17 Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Övriga myndigheter	2	0
Summa	2	0

Förskott i samband med investeringar i immateriella anläggningstillgångar förekommer endast i liten omfattning i staten.

För 2010 finns sådana förskott endast redovisade hos Svenska institutet och avser arbete med ett nytt ärendehanteringssystem.

Not 18 Statliga väganläggningar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Trafikverket	102 667	102 994
Summa	102 667	102 994

Trafikverket redovisar investeringar i statliga väganläggningar. Redovisade belopp är nettovärden efter avskrivning och avskrivningstiden är normalt 40 år.

Väganläggningar har under året invärderats som färdigställda till ett värde drygt 3 500 miljoner kronor. Under året har fem objekt med en kostnad på över 100 miljoner kronor vardera öppnats för trafik, bl.a. riksväg 73 mellan Stockholm och Nynäshamn samt motorväg E18 mellan Sagån och Enköping. Dessa objekt representerar en investeringsvolym på sammanlagt 4 693 miljoner kronor.

Not 19 Statliga järnvägsanläggningar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Trafikverket	95 053	79 051
Summa	95 053	79 051

Trafikverket redovisar investeringar i järnvägsanläggningar. Anskaffningskostnad för mark för järnvägsändamål ingår också i redovisat värde för järnvägsanläggningen. Trafikverket tillämpar differentierade avskrivningstider på samtliga järnvägsanläggningar, dvs. mellan 25 - 110 år.

Värdet av järnvägsanläggningar som färdigställts under året uppgår till 17 612 miljoner kronor. Anskaffningsvärdet för Botniabanan uppgår till 16 826 miljoner kronor.

Pågående större investeringsprojekt avser bl.a. citybanan, citytunneln, Kirunaprojektet och Ådalsbanan.

Not 20 Byggnader, mark och annan fast egendom

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Statens fastighetsverk	13 320	13 521
Fortifikationsverket	9 064	9 243
Naturvårdsverket	6 497	6 023
Riksdagsförvaltningen	1 005	1 036
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	1 053	9 867
Sjöfartsverket	994	1 025
Svenska Kraftnät	196	201
Övriga myndigheter	1 304	1 053
Summa	33 433	41 969

Statens fastighetsverk förvaltar den del av statens fasta egendom som regeringen bestämmer. Större delen av fastigheterna tillhör det nationella kulturarvet. Exempel på fastigheter är de kungliga slotten, ett trettiotal fästningar, nationalteatrarna, museerna, regeringens byggnader, landshövdingarnas residens och ambassadbyggnader i utlandet. De markegendomar som redovisas av Statens fastighetsverk består till stora delar av markområden väster om odlingsgränsen i Västerbottens och Norrbottens län samt renbetesfjällen i Jämtlands län. I mellersta och södra Sverige förvaltas ett antal kungsgårdar som av kulturhistoriska skäl ägs av staten. Årets investeringar uppgår till 434 miljoner kronor. Om- och tillbyggnader har genomförts till ett värde av 427 miljoner kronor, där de största projekten avser om- och tillbyggnad av Loen (del av regeringskvarteren) och ombyggnad av gamla Riksarkivet i Stockholm.

Fortifikationsverket förvaltar fastigheter avsedda för försvarsändamål. Utgifter för investeringar avseende ny- och ombyggnader samt markinköp uppgick till 896 miljoner kronor. Jämfört med år 2009 har nybyggnadernas andel av utgifterna ökat. Detta beror bl.a. på start av större byggprojekt, t.ex. motorskola i Skövde och beredskapsbyggnad i Ronneby.

Naturvårdsverket redovisar främst nationalparker och naturreservat. Dessa är dock i många fall upptagna till ett lågt värde. Under 2010 har värdet av marken ökat med 448 miljoner kronor, vilket främst avser investeringar i markinköp för bildande av naturreservat och nationalparker.

Riksdagsförvaltningen förvaltar riksdagsbyggnaderna och ombyggnader och förbättringar under året är förhållandevis små.

Luftfartsverket delades den 1 april 2010 och de flygplatser som staten äger med byggnader, fältanläggningar, elanläggningar och teleanläggningar, som var de viktigaste delarna som Luftfartsverket redovisade, övergick då till det nya bolaget

Swedavia AB. Luftfartsverkets verksamhet är nu helt inriktad på flygtrafiktjänst. Det som återstår är i huvudsak teleutrustning.

Not 21 Förbättringsutgifter på annans fastighet

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Rikspolisstyrelsen	768	773
Försvarsmakten	279	304
Regeringskansliet	278	232
Kungl. Tekniska högskolan	159	173
Göteborgs universitet	140	144
Stockholms universitet	128	141
Lunds universitet	107	91
Kriminalvården	97	103
Domstolsverket	96	84
Övriga myndigheter	1 585	1 507
Summa	3 637	3 552

Förbättringsutgifter på annans fastighet avser sådana utgifter som myndigheten har haft för att anpassa hyrda lokaler till den egna verksamheten, exempelvis om- och tillbyggnationer, kabeldragningar för nätverk, larmanordningar samt reparationer och underhåll om utgifterna uppgått till väsentliga belopp.

Rikspolisstyrelsens förbättringsutgifter avser diverse om- och tillbyggnationer av polislokaler runt om i landet.

Not 22 Maskiner, inventarier, installationer m. m.

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Kustbevakningen	2 160	1 415
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 364	848
Rikspolisstyrelsen	1 236	1 282
Försvarsmakten	1 137	1 107
Trafikverket	871	1 545
Domstolsverket	687	695
Lunds universitet	600	567
Karolinska institutet	593	507
Uppsala universitet	588	530
Regeringskansliet	515	580
Kriminalvården	432	427
Moderna Museet	409	391
Göteborgs universitet	366	332
Skatteverket	309	309
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	6 221	5 644
Sjöfartsverket	599	635
Statens järnvägar	175	241
Luftfartsverket	39	1 009
Övriga myndigheter	4 902	4 652
Summa	23 203	22 716

Datorer och kringutrustning, möbler, maskiner, installationer, bilar, fartyg, flyg och andra transportmedel är exempel på tillgångar som redovisas under denna post. Även tillgångar som innehas genom finansiell leasing ingår.

Kustbevakningens tillgångar har ökat med 746 miljoner kronor. Årets anskaffningar omfattar i huvudsak två större kombinationsfartyg som togs i produktion under 2010. Fartygen är byggda särskilt för storskalig oljeupptagning, brandbekämpning och nödbogsering till sjöss och det ena av fartygen är dessutom byggt för kemikaliehantering.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) bildades 2009 och övertog då tillgångar från bl.a. Statens räddningsverk och Krisberedskapsmyndigheten. Under året har det skett en ökning med 516 miljoner kronor som beror på att investeringar i basstationer och övrig materiell radiokommunikationsutrustning avseende Rakel inneburit att etapp 6 och 7 driftsatts. Rakel är Sveriges nationella kommunikationssystem för samverkan och ledning vars syfte är att bl.a. stärka samhällets krishanteringsförmåga.

Minskningen för Trafikverket beror på att en enhet inom dåvarande Banverket, Banverket Produktion, ombildades den 1 januari 2010 och bildade det statliga bolaget Infranord AB som även tog över anläggningstillgångar.

Svenska kraftnäts tillgångar består till största delen av ställverksutrustningar, kraftledningar, sjökablar, kontrollanläggningsdelar, optoverksamhet och tele- och informationssystem.

Luftfartsverkets anläggningstillgångar har till viss del tagits över av Swedavia AB i och med att Luftfartsverket bolagiserade sina flygplatser under 2010. Det förklarar att posten minskat med 970 miljoner kronor jämfört med 2009.

Not 23 Pågående nyanläggningar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Trafikverket	77 532	68 943
Fortifikationsverket	1 012	632
Kriminalvården	706	380
Statens fastighetsverk	568	565
Sveriges lantbruksuniversitet	276	95
Domstolsverket	123	105
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	81	116
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	2 516	2 341
Luftfartsverket	504	738
Sjöfartsverket	203	53
<i>Övriga myndigheter</i>	652	2 674
Summa	84 173	76 642

Trafikverkets pågående större investeringsprojekt omfattar bl.a. utbyggnad av Malmö central och Uppsala station, citybanan i Stockholm, förbifart Stockholm, E20 Norra Länken, ny järnväg förbi Kiruna, projekten "BanaVäg" avseende Motala - Mjölby samt Väst, Ådalsbanan och Partihallsförbindelsen.

Kriminalvårdens pågående större investeringsprojekt avser säkerhetsinstallationer.

Not 24 Beredskapstillgångar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Försvarmakten	97 521	97 552
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, räddningstjänst- och varningsmateriel m.m.	424	492
Socialstyrelsen, läkemedel och sjukvårdsförnödenheter	231	277
Övriga myndigheter	29	31
Summa	98 205	98 352

Beredskapstillgångar avser tillgångar både för civil och militär beredskap.

Posten omfattar främst Försvarmaktens tillgångar för militär beredskap. Tillgångar för civil beredskap omfattar t.ex. läkemedel, fordon samt medicinsk utrustning.

FM delar in sina beredskapstillgångar i dels beredskapsinventarier, dels beredskapsvaror, vilka redovisas som anläggningstillgångar.

Beredskapsinventarierna uppgår till 81,8 miljarder kronor och utgörs av t.ex. flygplan, fartyg och stridsvagnar. Beredskapsvaror som t.ex. ammunition, reservmateriel och beklädnadsmateriel uppgår till 15,7 miljarder kronor.

Nyanskaffning av militära beredskapsinventarier uppgår till 6,6 miljarder kronor och av- och nedskrivningar uppgår till 6,5 miljarder kronor under 2010. Anskaffningen innefattar bl.a. modifiering av och kringutrustning till JAS 39 Gripen. Under året har försäljningar och utraneringar genomförts för 0,2 miljarder kronor.

Beredskapslagrets värde har varit i stort sett oförändrat under året.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har beredskapstillgångar bestående av materiel för räddningstjänst, andningsskydd och anläggningar för varningssignaler.

Socialstyrelsens beredskapstillgångar avser läkemedel och sjukvårdsförnödenheter.

Not 25 Förskott avseende materiella anläggningstillgångar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Trafikverket	1 533	1 577
Försvarets materielverk	1 073	877
Kustbevakningen	157	424
Övriga myndigheter	19	20
Summa	2 782	2 898

Under denna post redovisas förskott som myndigheten lämnat vid anskaffning av materiella anläggningstillgångar.

Trafikverkets post avser förskott vid byggandet av järnvägsanläggningar och väganläggningar.

Försvarets materielverks post avser förskott för försvarsmateriel till bl.a. FMS (Foreign Military Sales) och till BEA Systems Bofors AB. Det senare förskottet är också anledningen till ökningen mellan åren.

Kustbevakningens post avser förskott för fartygsprojekt. Minskningen mellan åren beror på att två större kombinationsfartyg har tagits i bruk under 2010 och därmed aktiverats som anläggningstillgång.

Not 26 Andelar i dotter- och intresseföretag**Andelar i dotterföretag**

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Vattenfall AB	126 704	135 620
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	33 419	25 375
Akademiska Hus AB	25 406	24 477
Sveaskog AB	19 516	17 898
AB Svensk Exportkredit	12 497	13 455
Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag SBAB	8 014	7 377
Apoteket AB	7 665	-
Posten Norden AB	7 128	8 052
Almi Företagspartner AB	6 095	6 170
Specialfastigheter Sverige AB	5 266	4 772
SJ AB	4 486	4 306
Jernhusen AB (AB Swedcarrier)	4 004	3 611
Swedavia AB	3 618	-
Fouriertransform AB	3 013	3 008
Swedfund International AB	2 710	2 674
Systembolaget AB	2 170	2 213
Inlandsinnovation AB	2 000	-
Teracom AB	1 743	1 685
Vasallen AB	1 673	1 201
Svevia AB	1 425	1 316
Samhall AB	1 387	1 231
Green Cargo AB	1 253	1 393
RISE Research Institutes of Sweden Holding AB (IRECO Holding AB)	699	641
Infranord AB	693	0

Apoteksgruppen i Sverige Holding AB		
(Apoteket omstrukturering AB)	640	4 026
Svenska Rymdaktiebolaget	575	528
Statens Bostadsomvandlings AB	552	555
Lernia AB	551	455
AB Svensk Bilprovning	466	386
Innovationsbron AB	451	505
Vectura Consulting AB	378	383
Apotek Produktion & Laboratorier AB	198	-
Arbetslivsresurs AR AB	109	45
Apotekens Service AB	101	-
European Spallation Source ESS AB	58	-
AB Göta Kanalbolag	42	42
Swedesurvey AB	25	29
SweRoad (Swedish National Road Consulting AB)	23	31
Kungliga Dramatiska Teatern AB	19	22
Kungliga Operan AB	12	3
Arlandabanan infrastructure AB	10	10
Voksenåsen A/S	8	11
Svenska Miljöstyrringsrådet AB	3	3
Botniabanan AB	1	1
Preaktio AB	1	0
Svenska Spel AB	0	0
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	0	0
IMEGO AB		-
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket - LFV Holding AB	357	187
Svenska kraftnät - SwePol Link AB m.fl.	162	138
Övriga andelar	309	293
Summa	287 635	274 128

Med dotterföretag avses företag där statens ägarandel överstiger 50 procent.

Andelsvärdet ovan är baserat på det justerade egna kapitalet hos företagen enligt bokslut per 31 december, utom i några fall då senaste delårsbokslut använts.

Andelar i dotterföretag har ökat med 13,5 miljarder kronor.

Minskningen av andelsvärdet för Vattenfall AB uppgår till 8,9 miljarder kronor. Förändringen utgörs främst av negativa omräkningsdifferenser för verksamhet i utlandet på 30,3 miljarder kronor, som delvis har utjämnats av positiv påverkan från valutasäkring av utländskt eget kapital på 14,6 miljarder kronor.

Omräkningsdifferenserna har uppstått när balansräkningar i utländska dotterbolag räknats om till svenska kronor. Dessutom har utdelning av 5,2 miljarder kronor och kassaflödessäkring på 1,1 miljarder kronor minskat värdet. Kassaflödessäkringen avser huvudsakligen orealiserade värdeförändringar av el-derivat som används för prissäkring av framtida försäljning. Årets resultat har medfört en positiv påverkan med 13,0 miljarder kronor.

LKAB:s resultat för året uppgår till 9,1 miljarder kronor, vilket bidragit till andelsvärdets ökning med 8,0 miljarder kronor. Kassaflödessäkringar och

marknadsvärdering av finansiella instrument har minskat värdet med 0,5 miljarder kronor. Utdelning av 0,5 miljarder kronor har reducerat värdet.

Andelsvärdet för Akademiska Hus AB har ökat med 0,9 miljarder kronor mellan åren. Årets resultat på 2,1 miljarder kronor har utjämnats av betald utdelning av 1,2 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Sveaskog AB har ökat med 1,6 miljarder kronor. Förändringen förklaras av årets resultat på 2,1 miljarder minskat med utdelning till staten av 0,5 miljarder kronor.

Svensk Exportkredit AB har minskat med 1,0 miljarder kronor, vilket främst förklaras av årets resultat på 2,8 miljarder kronor delvis utjämnat av negativ påverkan från omvärdering av finansiella tillgångar med 1,4 miljarder kronor samt utdelning till staten av 2,4 miljarder kronor.

Posten Norden har delat ut 0,9 miljarder kronor till staten vilket förklarar minskningen av kapitalandelen med samma belopp. Andelen i årets resultat uppgår till 0,6 miljarder vilket utjämnats av negativa omräkningsdifferenser på 0,7 miljarder kronor.

SBAB har ökat i värde med 0,6 miljarder kronor, främst som en följd av årets resultat.

SJ AB har ökat med 0,2 miljarder kronor, vilket väsentligen avser årets resultat på 0,3 miljarder kronor samt utdelning av 0,2 miljarder kronor.

Swedavia har tillförts flygplatsverksamheten från Luftfartsverket och i samband därmed erhållit ett andelsvärde på 3,6 miljarder kronor.

Inlandsinnovation AB är under bildande och har fått ett aktiekapital på 2,0 miljarder kronor och motsvarande andelsvärde.

Apoteket AB har delats ut till staten från Apoteksgruppen i Sverige Holding AB och andelsvärdet uppgår till 7,7 miljarder kronor. Årets resultat har påverkat andelsvärdet positivt med 4,5 miljarder kronor.

Apoteksgruppen i Sverige Holding AB har minskat med 3,4 miljarder kronor. Främsta förklaring är utdelningen till staten dels av 0,2 miljarder kronor och dels aktierna i Apoteket AB som medfört en minskning av kapitalet med 3,6 miljarder kronor. Årets resultat har påverkat andelsvärdet positivt med 0,3 miljarder kronor.

Jernhusen AB har ökat med 0,4 miljarder kronor, vilket beror på årets resultat på 0,5 miljarder kronor samt utdelning av 0,1 miljarder kronor.

Swedfund International AB har erhållit ett aktieägartillskott på 0,1 miljarder kronor, vilket utjämnats av årets resultat på -0,1 miljarder kronor.

Innehavet i SVEDAB har skrivits ned till noll i enlighet med kapitalandelsmetoden eftersom SVEDAB-koncernens egna kapital uppgår till minus 1,3 miljarder kronor. Efter övergång till redovisning enligt IFRS täcks moderbolaget SVEDAB:s förlust av balanserade vinstmedel och bolaget behöver därför inte något aktieägartillskott.

Svenska Spel AB bokförs till värdet av aktiekapital och reservfond (värdet uppgår till 260 000 kronor som i tabellen avrundats till noll miljoner kronor). Resultatet tillförs som skatteintäkt när utdelning betalas till staten.

Andelar i Intresseföretag

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
TeliaSonera AB	46 951	50 480
Nordiska Investeringsbanken (NIB)	7 506	7 700
SAS AB	3 090	2 437
AB Bostadsgaranti	144	116
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	81	84
VisitSweden AB	20	12
Norrland Center AB	5	5
Dom Shvetsii	0	0
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät - Nord Pool Spot As m.fl.	84	276
Luffartsverket - Entry Point North AB m.fl.	10	30
Summa	57 891	61 140

Med intresseföretag avses företag där statens ägarandel uppgår till högst 50 och lägst 20 procent.

Andelar i intresseföretag är 3,2 miljarder kronor lägre än föregående år främst p.g.a. att andelen i TeliaSonera minskat i värde med 3,5 miljarder kronor. Utdelning av 3,8 miljarder kronor till staten har minskat värdet med motsvarande belopp.

Andelsvärdet i TeliaSonera har påverkats positivt med 7,9 miljarder kronor av andelen i årets resultat och negativt av 7,7 miljarder kronor i valutakursdifferenser.

Marknadsvärdet på statens aktier i TeliaSonera uppgick vid årsskiftet till 89,2 miljarder kronor.

Nordiska Investeringsbanken har minskat med 0,2 miljarder kronor främst av en negativ påverkan på 1,0 miljarder kronor hänförligt till lägre valutakurs för redovisningsvalutan mot svenska kronor. Periodens resultat uppgår till 0,8 miljarder kronor.

SAS har ökat i värde med 0,7 miljarder kronor till 3,1 miljarder kronor, vilket till största delen beror på 1,1 miljarder kronor i nyemission samt minskning med 0,4 miljarder kronor avseende periodens resultatandel. Marknadsvärdet på statens aktier i SAS AB uppgick vid årsskiftet till 1,6 miljarder kronor.

Svenska kraftnäts intressebolag har minskat med 0,2 miljarder kronor, främst avseende försäljning av aktier i Nord Pool ASA.

Andelar i dotter- och Intresseföretag totalt

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Summa andelar i dotterföretag	287 635	274 128
Summa andelar i intresseföretag	57 891	61 140
Riksbankens grundfond	1 000	1 000
Summa	346 526	336 268

Förutom de ovan nämnda förändringarna är postens totala förändring en följd av förändringar i företagens justerade egna kapital, utbetalda utdelningar samt förvärv och avyttringar.

Not 27 Andra långfristiga värdepappersinnehav

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Kärnavfallsfonden, bostadsobligationer	23 222	18 103
Statens aktier i Nordea Bank AB	10 029	10 029
Exportkreditnämnden, obligationer	4 347	3 212
Kammarkollegiet, Europeiska investeringsbanken EIB	1 677	1 677
Kammarkollegiet, Europeiska utvecklingsbanken EBRD	1 040	1 040
Kammarkollegiet, Världsbanken IBRD	593	593
Karolinska institutet, aktier, andelar och obligationer	259	277
Kammarkollegiet, Europarådets utvecklingsbank CEB	34	34
<i>Affärsverk</i>		
Statens järnvägar	3 775	4 001
<i>Övriga myndigheter</i>	<i>257</i>	<i>253</i>
Summa	45 233	39 219

Den största förändringen av värdepappersinnehaven avser Kärnavfallsfonden, som ytterligare ökat andelen fondmedel placerade i bostadsobligationer.

Statens aktier i Nordea redovisas dels av Kammarkollegiet som en del av statens aktieförvaltning med 4,4 miljarder kronor, dels av Riksgäldskontoret som deltog i Nordeas nyemission under föregående år genom stabilitetsfonden med 5,6 miljarder kronor. Staten sålde 255 miljoner av de aktier som redovisades av Kammarkollegiet i

början av februari 2011 för 18,9 miljarder kronor, vilket medförde en reavinst på 16,8 miljarder kronor. Statens ägarandel i Nordea minskade därmed från 19,9 procent till 13,5 procent.

Exportkreditnämndens innehav av obligationer har ökat med 1,1 miljarder kronor. Som ett led i garantiverksamheten placerar Exportkreditnämnden erhållna premier i olika finansiella tillgångar och har under året ökat innehavet av obligationer i utländska valutor. Innehavet utgör en del av likvid buffert för riskexponering och balanserande innehav för åtaganden i respektive valuta.

Statens Järnvägars innehav avser till största delen nollkupongobligationer i syfte att möta betalningsströmmar vid förfall av leasing- och leaseholdkontrakt för anläggningstillgångar uthyrda till SJ AB och Green Cargo AB.

Not 28 Långfristiga fordringar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Exportkreditnämnden		
- Skadefordringar	1 199	1 350
- Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	878	1 341
<i>Summa Exportkreditnämnden</i>	<i>2 077</i>	<i>2 691</i>
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	134	191
Göteborgs universitet	125	130
Fiskeriverket	89	92
Statens bostadskreditnämnd	43	55
Regeringskansliet	19	21
<i>Affärsverk</i>		
Statens järnvägar	1 021	2 045
Luffartsverket	468	256
Svenska kraftnät	133	207
Sjöfartsverket	54	67
Övriga myndigheter	5	10
Summa	4 168	5 765

Exportkreditnämnden (EKN) redovisar försäkringstekniskt beräknat nettovärde på skadefordringar. Fordringarna utgår från de skadebelopp som betalats ut. Avdrag görs för återvunna eller avskrivna belopp. Till detta läggs kapitaliserade räntor samt förfallna, obetalda och upplupna, ej förfallna avtalsräntor. Värderingen av EKN:s fordringar görs utifrån olika kriterier. En utgångspunkt vid bedömning av fordringar på andra länder är det aktuella landets skuldsättning och inkomstnivå samt hur landet skött sina skuldbetalningar. Detta kompletteras med det allmänna riskläget på landet vad gäller krediter och på den återstående löptiden av EKN:s utestående fordran.

Riskexponeringen på företag i Sverige har mer än fördubblats under året och uppgick vid årsskiftet till totalt drygt 78 532 miljoner kronor. Den mycket stora ökningen beror på de rörelsekreditgarantier till stora svenska företag som EKN ställt ut under

året. Rörelsekreditgarantierna innebär att EKN delar risk med utlåande bank på stora svenska exportföretag med hög kreditvärdighet. Nytt för året är att företag i Ryssland svarar för den näst största riskexponeringen. I likhet med tidigare år är Pakistan och Sydafrika bland de allra största länderna med anledning av en mycket stor affär i respektive land.

Värdet före reservering av förlustrisker m.m. på EKN:s fordringar uppgår till 6 526 miljoner kronor. Reserveringen uppgår till 5 327 miljoner kronor. De största fordringarna finns på Nordkorea, Demokratiska Republiken Kongo, Pakistan, Kuba och Irak. Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar har ökat i motsvarande grad som den försäkringstekniska avsättningen (se not 44).

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) garanterar och subventionerar u-landskrediter i projekt som Sida bedömer kan få betydande utvecklingseffekter i landet. Posten utgörs till största delen (93 miljoner kronor) av nettovärdet på skadefordringar som förvaltas av EKN knutet till U-kreditsystemet. Resterande del av posten är en fordran på Swedfund avseende villkorslån.

Göteborgs universitets fordringar avser utlåning av donationsmedel till Akademiska Hus.

Fiskeriverket har tillgångar som förvaltas av Kammarkollegiet. Dessa tillgångar avser fiskeavgifter beslutade enligt vattenlagen. Medlen består av 25 fonder.

Affärsverket Statens järnvägar redovisar fordringar avseende leasing- och leaseholdavtal på SJ AB och Green Cargo AB. Dessa uppgick till 954 miljoner kronor 2010 av totalt 1 021 miljoner kronor avseende långfristiga fordringar.

Luftfartsverket fordringar uppgick till 468 miljoner kronor. Luftfartsverket redovisar fordringar avseende bl.a. Eurocontrol som uppgick till 197 miljoner kronor.

Not 29 Utlåning

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
<i>Centrala studiestödsnämnden</i>		
Annuitetslån (beviljade efter den 30 juni 2001)	94 680	85 334
Studielån (lån med villkorad återbetalning, beviljade mellan den 1 januari 1989 och den 30 juni 2001)	62 287	66 764
Studiemedel (beviljade före 1989 och äldre lån)	5 308	6 436
Hemutrustningslån	1 029	1 115
<i>Summa Centrala studiestödsnämnden</i>	<i>163 304</i>	<i>159 649</i>
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Riksbanken	83 758	92 530
Botniabanan AB	16 665	16 103
Svensk-Danska Broförbindelsen AB	4 566	4 406
Swedavia AB	2 313	-
Island	2 229	861
Premiepensionssystemet	1 215	1 450
A-train AB	800	800
Övrigt	492	539
7:e AP-fonden	158	157
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>112 196</i>	<i>116 846</i>
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	278	263
Statens energimyndighet	101	75
<i>Övriga myndigheter</i>	<i>52</i>	<i>60</i>
Summa	275 931	276 893

Centrala studiestödsnämnden (CSN) administrerar ett flertal lånetyper som kan delas in i två huvudkategorier. Den ena typen är lån finansierade med lån hos Riksgäldskontoret vilket är de lån som går under benämningen studielån. Den andra kategorin är lån som ursprungligen finansierades via anslag på statens budget och benämns som studiemedel i sammanställningen. CSN:s fordringar har ökat med 3,7 miljarder kronor och uppgår till 163 miljarder kronor, efter att hänsyn tagits till reservationerna för osäkra fordringar.

CSN:s modell för att beräkna de osäkra fordringarna och nedskrivningarna utgår ifrån tre värderingsprinciper. Dessa principer är betalningsbenägenhet, reservation enligt de trygghetsregler som finns vid återbetalning och framtida förluster på grund av dödsfall. Med bristande betalningsbenägenhet menas att inga eller få inbetalningar gjorts under de senaste åren trots påminnelser och kravåtgärder. Vid reservation enligt trygghetsreglerna görs en bedömning av möjligheterna att betala tillbaka lån utifrån individens ekonomiska förutsättningar i förhållande till skuldens storlek. Den tredje värderingsprincipen beräknas slumpmässigt utifrån kön- och åldersspecifika dödsfallsrisker från Statistiska centralbyrån.

Den totala lånefordran uppgår till nästan 188 miljarder kronor och vid utgången av 2010 var den totala reserveringen 24,6 miljarder kronor. Det är en minskning netto med 0,1 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Riksgäldskontorets utlåning minskade totalt sett med 4,6 miljarder kronor. Det beror på att utlåningen till Riksbanken minskade med 8,8 miljarder kronor. Lånet är upptaget i utländsk valuta för att förstärka valutareserven i samband med lågkonjunkturen och finanskrisen. Ett nytt lån ingår i Riksgäldskontorets utlåning, det är utlåningen till Swedavia AB med 2,3 miljarder kronor. Swedavia AB är ett statligt bolag som tagit över flygplatsverksamheten efter Luftfartsverket. Till följd av den ekonomiska krisen beviljade de nordiska länderna lån till Island 2009. Sveriges utlåning till Island ökade under året med 1,4 miljarder kronor och är nu totalt 2,2 miljarder kronor. Utlåningen till Botniabanan AB ökade med nästan 0,6 miljarder kronor.

I Riksgäldskontorets utlåning ingår också utlåning till premiepensionssystemet och AP-fonderna, eftersom pensionssystemets tillgångar och skulder inte konsolideras i årsredovisningen för staten.

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbetes (Sida) utlåning avser biståndskrediter och villkorslån.

Not 30 Varulager och förråd

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Trafikverket	574	586
Försvarmakten	320	271
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	136	132
Rikspolisstyrelsen	116	123
Försvarets materielverk	95	86
Kriminalvården	74	71
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	63	62
Svenska kraftnät	5	4
Luftfartsverket	1	46
<i>Övriga myndigheter</i>	185	193
Summa	1 569	1 574

Med varulager och förråd avses råmaterial, råvaror, halvfabrikat och färdiga produkter samt förnödenheter som förbruknings- och tillsatsmaterial.

I samband med bolagisering av flygplatsverksamheten har Luftfartsverket överfört omsättningstillgångar till det statliga helägda bolaget Swedavia AB. Därför har varulagret minskat jämfört med föregående år.

Försvarmaktens varulager och förråd avser i huvudsak Försvarmaktens drivmedelslager.

Not 31 Pågående arbeten

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Lantmäteriet	220	244
Försvarsmakten	29	50
Fortifikationsverket	18	11
Statens väg- och transportforskningsinstitut	13	15
Trafikverket	11	65
Övriga myndigheter	22	20
Summa	313	405

Pågående arbeten hos Lantmäteriet avser i huvudsak fastighetsbildning, vilket innebär t.ex. avstyckning och reglering med gränsdragning mellan fastigheter. Minskningen jämfört med föregående år beror främst på en ökad delfakturering inom förrättningsverksamheten.

Försvarsmaktens pågående arbeten består främst av verksamheten hos Försvarsmakten logistik (FMLOG) som är redovisade som pågående arbeten.

Not 32 Fastigheter

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Länsstyrelsen i Dalarnas län	138	133
Länsstyrelsen i Värmlands län	20	19
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	7	8
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	2	2
Länsstyrelsen i Västerbottens län	0	8
Övriga länsstyrelser	1	2
Summa	168	172

Länsstyrelsen i Dalarnas län innehar ett stort antal fastigheter i den s.k. Jordfonden, där bytesprojekt pågår eller är planerade.

Not 33 Förskott till leverantörer

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Trafikverket	33	36
Affärsverk		
Luftfartsverket	0	56
Övriga myndigheter	0	3
Summa	33	95

Myndigheternas förskott avser bl.a. varuleveranser. Luftfartsverket har minskat sina förskott till leverantörer bl.a. som en följd av bolagiseringen av flygplatsverksamheten.

Not 34 Kundfordringar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Exportkreditnämnden	4 528	3 069
Trafikverket	1 423	1 139
Försvarets materielverk	1 078	1 086
Transportstyrelsen	276	142
Lantmäteriet	175	159
Statens institutionsstyrelse	162	158
Försvarsmakten	139	97
Karolinska institutet	137	132
Lunds universitet	104	98
Affärsverk		
Svenska kraftnät	686	344
Sjöfartsverket	189	134
Luffartsverket	42	374
Övriga myndigheter	1 281	1 223
Summa	10 220	8 155

Myndigheternas redovisning av kundfordringar avser främst försäljning av tjänster. Exportkreditnämndens fordringar utgörs av fordringar på garantitagare avseende förskotts- och efterskottspremier. Ökningen mellan åren avser i huvudsak fordringar avseende efterskottspremie, nominellt värde.

Not 35 Övriga fordringar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
<i>Skatteverket</i>		
– Fordringar på skattekonto, inkl. restförda samt värde reglering	45 068	36 157
– Fordran kommuner och landsting avseende slutreglering av kommunalskatt för inkomståret 2009	16 502	2 623
– Övriga fordringar	13	13
<i>Summa Skatteverket</i>	<i>61 583</i>	<i>38 793</i>
<i>Riksgäldskontoret</i>		
– Depositioner för handel med futures	396	331
– Fordran finansiella institut	313	1 044
– Termiskontrakt statens internbank	-	155
– Övriga fordringar	164	13
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>873</i>	<i>1 543</i>
Statens jordbruksverk	7 051	7 493
Försäkringskassan	2 519	2 275
Tullverket	2 375	1 925
Centrala studiestödsnämnden	847	757
Kronofogdemyndigheten	760	714
Lantmäteriet	380	217
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	195	224
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	149	138
Svenska kraftnät	42	37
Sjöfartsverket	6	1
Statens järnvägar		253
Övriga myndigheter	1 278	1 307
Summa	78 058	55 677

Övriga fordringar har ökat med 22 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Skatteverkets fordringar på skattekontot har ökat med 9 miljarder kronor. Skatteverket redovisar också en fordran på 16,5 miljarder kronor på kommuner och landsting avseende slutreglering av kommunalskatt för inkomståret 2009. Slutavräkning av kommunalskatt kan variera starkt mellan åren. Slutavräkningen görs i januari månad andra året efter inkomståret. Då justeras de totala slutliga kommunalskattemedlen mot de preliminära medel som betalades ut till kommuner och landsting under inkomståret.

Riksgäldskontorets fordringar utgörs till största delen av en fordran avseende depositioner för handel med futures samt av en fordran på finansiella institut. I posten fordran finansiella institut ingår en säker fordran för den del av försäljningen av Carnegie Investment Bank och Max Matthiessen som ännu inte är reglerad.

Statens jordbruksverk redovisar huvudsakligen fordringar på EU för gjorda utbetalningar av bidrag inom jordbruksfonderna samt bundet kapital i offentliga lager till följd av inköp- och försäljningsverksamhet för EU: s räkning. Fordran på EU uppgår till totalt 6 944 miljoner kronor (7 397 miljoner kronor föregående år). Övriga fordringar på knappt 107 miljoner kronor utgörs av bland annat av en produktionsavgift för socker på 75 miljoner kronor.

Försäkringskassans fordringar utgörs till största delen av fordringar på bidragsskyldiga avseende underhållsstöd, 870 (1 015) miljoner kronor, återkravsfordringar 1 298 (918) miljoner kronor, fordringar för EU-vård 229 (184) miljoner kronor och fordringar hos kommuner för assistansersättning 98 (141) miljoner kronor. Samtliga fordringar äldre än fyra år bedöms som osäkra och har skrivits ned till 0.

Tullverkets övriga fordringar består till största delen av obetalda tullräkningar avseende uppbörd.

Not 36 Periodavgränsningsposter – förutbetalda kostnader

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
<i>Riksgäldskontoret</i>		
– underkurser, upplåning i svenska kronor	4 628	5 240
– underkurser, upplåning i utländsk valuta	115	198
– underkurser, statsskulden till nominellt belopp i svenska kronor	486	680
– underkurser, statsskulden till nominellt belopp i utländsk valuta	41	31
– förutbetalda kostnader	13	8
– fordran ränta, Riksgäldsspar	155	0
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>5 438</i>	<i>6 157</i>
Rikspolisstyrelsen	463	429
Trafikverket	361	308
Kriminalvården	324	278
Lunds universitet	247	239
Skatteverket	186	13 146
Försäkringskassan	185	209
Transportstyrelsen	149	172
Domstolsverket	172	168
Arbetsförmedlingen	154	137
Göteborgs universitet	153	130
Uppsala universitet	137	133
Stockholms universitet	128	141
Karolinska institutet	114	121
Kungl. Tekniska högskolan	112	111
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	104	93
Affärsverk		
Sjöfartsverket	71	76
Luffartsverket	62	48
Svenska kraftnät	24	2
Statens Järnvägar	1	1
Övriga myndigheter	1 966	1 970
Summa	10 551	24 069

En förutbetald kostnad avser en utgift som har betalats ut under året och som avser ej förbrukade resurser eller ej utnyttjade tjänster som normalt kommer att omvandlas till en kostnad kommande år. Syftet med att periodisera förutbetalda kostnader är att resultaträkningen enbart ska visa årets kostnader för förbrukade resurser och utnyttjade tjänster. En förutbetald kostnad kostnadsförs när resurser har förbrukats eller tjänster har utnyttjats och då reduceras posten förutbetalda kostnaden.

Posten har minskat väsentligt jämfört med föregående år. Den främsta förklaringen till att posten förutbetalda kostnader minskat är att Skatteverkets utbetalningar av tillfälligt konjunkturstöd till kommuner och landsting i december 2009, redovisats som en kostnad för transfereringar i årsredovisningen för 2010. Den utgjorde därför en förutbetald kostnad vid årsskiftet 2009-2010. Stödet var avsett att användas för verksamhet under 2010.

Underkurser uppstår när Riksgäldskontoret emitterar obligationer och marknadsvärdet är lägre än det nominella värdet. Mellanskillnaden utgör underkurser och bokförs som en förutbetald kostnad som periodiseras över lånets löptid.

Förutbetalda kostnader i övrigt avser exempelvis hyror eller licensavgifter för kommande kvartal eller år.

Not 37 Periodavgränsningsposter – upplupna bidragsintäkter

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Karolinska institutet	179	145
Tillväxtverket	149	110
Kungl. Tekniska högskolan	136	163
Lunds universitet	125	115
Stockholms universitet	119	95
Försäkringskassan	107	81
Göteborgs universitet	98	100
Uppsala universitet	61	70
Sveriges lantbruksuniversitet	56	44
Luleå tekniska universitet	44	34
Linköpings universitet	36	32
Umeå universitet	36	21
Linnéuniversitetet	34	-
Övriga myndigheter	337	308
Summa	1 517	1 318

Som upplupna bidragsintäkter redovisas överenskommen ersättning för genomförd verksamhet som ännu inte utbetalats till myndigheten. Det är främst universitet och högskolor som redovisar upplupna bidragsintäkter i t.ex. pågående forskningsprojekt.

Not 38 Periodavgränsningsposter – övriga upplupna intäkter

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Upplupna ränteintäkter, svenska kronor	5 719	5 753
Upplupna ränteintäkter, utländsk valuta	2 482	3 295
Övriga upplupna intäkter	735	799
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>8 936</i>	<i>9 847</i>
Periodisering av skatter	1 525	10 447
Kärnavfallsfonden	769	548
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	482	622
Trafikverket	319	325
Exportkreditnämnden	290	85
Tillväxtverket	190	0
Försäkringskassan	159	169
Affärsverk		
Svenska kraftnät	1 128	597
Luffartsverket	192	215
Sjöfartsverket	38	86
Statens järnvägar	3	5
Övriga myndigheter	621	629
Summa	14 652	23 574

Som upplupna intäkter redovisas räntor och andra intäkter som upparbetats, men där fakturering eller betalning inte skett till och med brytdagen.

Riksgäldskontorets upplupna ränteintäkter avseende skuldskötselinstrument avser ränteintäkter förknippade med statsskulden som är intjänade under året men som ännu inte är inbetalda till Riksgäldskontoret.

Periodisering av skatter avser mellanskillnaden mellan de skatteintäkter som tas upp av främst Skatteverket och de skatteintäkter som beräknas i samband med upprättandet av årsredovisningen för staten. Beloppet redovisas inte av någon myndighet utan endast i årsredovisningen för staten. För 2010 understiger de beräknade intäkterna de betalda skatterna och därför minskar den upplupna intäkten (se även not 1, Skatteintäkter).

Kärnavfallsfondens upplupna intäkter avser främst avgifter för producerad el som kärnkraftsbolagen i efterhand betalar till Kärnavfallsfonden. Av beloppet avser 227 miljoner kronor upplupna avgifter från kraftbolagen och 542 miljoner kronor upplupna ränteintäkter på placeringar.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens upplupna intäkter består av finansieringsavgifter från arbetslöshetskassor och arbetslöshetsavgifter. Minskningen på cirka 140 miljoner kronor beror på att utbetalningarna av arbetslöshetsersättning varit lägre vilket också innebär att arbetslöshetsavgiften blev lägre.

Not 39 Värdepapper och andelar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Försäkringskassan, hypoteksobligationer m.m.	912	1 391
Pensionsmyndigheten	505	-
Exportkreditnämnden, valutadepositioner i svenska banker	455	1 113
Riksgäldskontoret	47	4 226
Stockholms universitet	22	-
<i>Affärsverk</i>	-	-
Övriga myndigheter	1	2
Summa	1 942	6 732

Försäkringskassans värdepapper och andelar avser huvudsakligen hypoteksobligationer i fonder för socialförsäkringsändamål.

Pensionsmyndigheten redovisar hypoteksobligationer som hör till den frivilliga pensionsförsäkringen och Fonden för sjömanspension.

Exportkreditnämnden redovisar fastränteplaceringar i utländsk valuta i form av valutadepositioner i svenska banker.

Riksgäldskontorets innehav avser köpta köpoptioner, premier. Riksgäldskontoret redovisar inga kortfristiga placeringar detta år, varför posten har minskat med 4 miljarder kronor sedan föregående år

Stockholms universitets innehav avser räntefonder, aktier och aktiefonder.

Not 40 Kassa, bank m.m.

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Exportkreditnämnden	605	165
Kronofogdemyndigheten	441	657
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	307	58
Länsstyrelsen i Norrbottens län	146	161
Kungl. Tekniska högskolan	139	91
Internationella programkontoret för utbildningsområdet	132	95
Regeringskansliet	131	184
Lunds universitet	125	149
Karolinska institutet	123	106
Kustbevakningen	118	132
Länsstyrelsen i Västerbottens län	111	114
Riksgäldskontoret	14	437
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	2 721	152
Svenska kraftnät	313	76
Sjöfartsverket	96	79
Statens järnvägar	34	203
Övriga myndigheter	509	695
Summa	6 065	3 554

Kassa, bank hos Exportkreditnämnden avser banktillgodohavanden i valuta till motvärdet av 545 miljoner kronor samt placeringar i svenska affärsbanker om 60 miljoner kronor.

Kassa, bank hos Kronofogdemyndigheten avser till största delen klienters bankmedel (deponerade medel samt ansökningsavgifter som inbetalats men ännu ej redovisats mot inkomsttitel).

Sida redovisar likvida medel avseende säkerhetsreserven samt tillgodohavanden vid utlandsmyndigheterna. Ökningen avseende säkerhetsreserven uppgår till 232 miljoner kronor och förklaras av att värdepapper har förfallit och att nuvarande ränteläge gör att Exportkreditnämnden som administrerar denna verksamhet för Sidas räkning avvaktar med nya placeringar.

Riksgäldskontoret redovisar medel på valutakonton i Nordea, Euroclear och Clearstream.

Luftfartsverkets likvida medel har ökat som ett resultat av bolagiseringen av flygplatsverksamheten. Luftfartsverket erhöll i samband med detta 3 miljarder kronor kontant.

Not 41 Nettoförmögenheten

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Uppskrivningskapital	106	107
Donationskapital	462	442
Resultatandelar i dotterföretag	218 742	233 364
Balanserad kapitalförändring	-630 884	-644 311
Årets över-/underskott enligt resultaträkningen	57 936	26 253
Summa	-353 638	-384 145

Nettoförmögenheten är skillnaden mellan tillgångar och skulder. Eftersom statens skulder är större än tillgångarna är statens nettoförmögenhet negativ. Förändringen av nettoförmögenheten mellan två år samvarierar i huvudsak med statsskuldens förändring. Nettoförmögenheten påverkas i första hand av resultaträkningens överskott. Därutöver påverkas nettoförmögenheten av andra transaktioner som förändrar tillgångarnas eller skuldernas värde utan att de redovisas i resultaträkningen. Under 2010 ökade nettoförmögenheten med 30,5 miljarder kronor främst som en följd av årets överskott reducerat med transaktioner redovisade direkt mot resultatandelar i dotterföretag. Nedan redogörs för förändringar av poster som ingår i nettoförmögenheten. Vissa händelser som i sig inte innebär att nettoförmögenheten påverkas utgör ändå förklaringar till förändringar av ingående delposter.

Uppskrivningskapital

Uppskrivningskapitalet har varit i stort sett oförändrat under året. Kapitalet minskar med avskrivningsbeloppen på uppvärderade anläggningar.

Donationskapital

Donationskapitalet har ökat med 20 miljoner kronor under året. Ökningen beror till största delen på att Moderna museet har erhållit donationer i form av konstverk och likvida medel samt att gåvor av kulturtillgångar mottagits av Nationalmuseet.

Resultatandelar i dotterbolag

Kammarkollegiet svarar för merparten av posten. Andelsvärdet är vid årets beräkning till största delen baserat på bolagens egna kapital enligt årsbokslut. Minskningen på 14,6 miljarder kronor under året består av föregående års resultatandelar (29,0 miljarder kronor), utdelningar betalda under 2010 (-16,1 miljarder kronor) samt övriga förändringar av eget kapital i dotterbolagen (-27,7 miljarder kronor). Den del av Systembolaget AB:s resultat, motsvarande årets utdelning, och som redovisas som

skatteintäkt omförs från balanserad kapitalförändring till resultatandel påföljande år (0,2 miljarder kronor).

Vattenfall AB redovisar en minskning av det egna kapitalet vid sidan av resultatet. Förändringen uppgår till -16,7 miljarder kronor och består till största delen av omräkningsdifferenser vid konsolidering av verksamhet i utlandet (-30,3 miljarder kronor), valutasäkring av utländskt eget kapital (14,6 miljarder kronor), kassaflödessäkring (-1,1 miljarder kronor).

TeliaSonera AB har en direkt minskning av eget kapital med 7,7 miljarder kronor avseende främst valutakursdifferenser.

Svensk Exportkredit AB har en negativ värdeförändring av reserver och upplösning av reserver för resultatförda poster på 1,4 miljarder kronor, vilket direkt påverkat eget kapital.

LKAB redovisar en direkt minskning av eget kapital med 0,5 miljarder kronor avseende kassaflödessäkringar och marknadsvärdering av finansiella instrument i säkringsreserv och reserv för verkligt värde.

Balanserad kapitalförändring

Den balanserade kapitalförändringen har ökat med 16,5 miljarder kronor under året. Den del av föregående års överskott som ej är hänförligt till resultatandelar har minskat kapitalförändringen med 2,8 miljarder kronor.

Utdelningar från dotterbolag enligt föregående stycke ökar denna delpost med motsvarande belopp dvs. 17,9 miljarder kronor.

Systembolaget AB:s resultat förs till en del som skatteintäkt, vilket påföljande år omförs till resultatandel från kapitalförändring (-0,2 miljarder kronor).

Sida har intäktsfört överskott från äldre system för U-krediter i samband med inleverans på inkomsttitel, vilket har medfört en minskning av balanserat kapital med 0,7 miljarder kronor.

Eliminering av inomstatliga ensidiga periodiseringar samt diverse fordringar och skulder medför ett saldo på 0,5 miljarder kronor som ökar nettoförmögenheten.

Skilda principer vid värdering av inomstatliga värdepapper har medfört en utjämningspost på 0,5 miljarder kronor som redovisas som balanserad kapitalökning.

Riksgäldskontorets konton för hantering av TV-avgiften, rundradiokontot m.fl., rapporteras som en del av statsverket, vilket har inneburit en ökning av nettoförmögenheten med 0,2 miljarder kronor.

Lantmäteriet redovisar fakturerad men obetald stämpelskatt som kostnad för inleverans till statens budget, men utan att någon inleverans skett, vilket medför en minskning av balanserat kapital med 0,2 miljarder kronor.

Saldot vid avräkning av inomstatliga betalningar avseende anslag och inkomstitlar uppgick vid årsskiftet till 0,1 miljarder kronor och redovisas som en minskning av nettoförmögenheten. Summan av statens interna fordringar och skulder avseende moms har minskat nettoförmögenheten med 0,1 miljarder kronor.

Se även avsnitt Nettoförmögenheten i kapitel 3 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys.

Nedanstående tabell visar de poster som lett fram till nettoförmögenhetens förändring.

Nettoförmögenhetens förändring*Miljoner kronor*

	Uppskrivnings- kapital	Donations- kapital	Resultat- andelar i dotterföretag	Balanserad kapital- förändring	Årets över-/ underskott	Summa
Utgående balans 2009	107	442	233 364	-644 311	26 253	-384 145
Förändring av nettoförmögenheten	-	-	-	-	-	-
Ingående balans 2010	107	442	233 364	-644 311	26 253	-384 145
Föregående års kapitalförändring	-1		29 009	-2 755	-26 253	0
Utdelning från dotter- och intresseföretag			-16 146	16 146		0
Förändring av eget kapital hos dotter- och intresseföretag			-27 656			-27 656
Omföring av resultatandel från Systembolaget redovisad som skatteintäkt			201	-201		0
Inleverans av tidigare överskott i kreditsystem, Sida				-687		-687
Saldo vid eliminering av ensidiga inomstatliga periodavgränsningsposter samt diverse fordringar och skulder				513		513
Utgjänningspost avser eliminering statspapper				503		503
Rundradiokonto m.m., Riksgäldskontoret				219		219
Fakturerad ej inbetald stämpelskatt, Lantmäteriet				-160		-160
Saldo inomstatlig betalningsavräkning				-137		-137
Eliminering av inomstatliga balansposter avseende moms				-108		-108
Övriga förändringar		20	-30	94		84
Årets över-/underskott					57 936	57 936
Summa årets förändring	-1	20	-14 622	13 426	31 683	30 507
Utgående balans	106	462	218 742	-630 885	59 226	-353 638

Not 42 Fonder

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Kärnavfallsfonden	43 213	41 393
Insättningsgarantifonden (Riksgäldskontoret)	22 599	20 747
Stabilitetsfonden (Riksgäldskontoret)	20 531	16 487
Trafiklivräntefonden (Försäkringskassan)	807	778
Batterifonden (Naturvårdsverket)	801	790
Kammarkollegiets försäkringsverksamhet m.m.	401	369
Bygdemedel m.m. (länsstyrelser)	310	296
Försäkringskassans övriga fonder	293	298
Medel från vattendomar m.m. (Fiskeriverket)	99	100
Övriga	166	160
Total summa	89 220	81 418

Som fonder i staten redovisas medel som reserverats för särskilda ändamål, men där det reserverade beloppet inte bestäms av en fastställd skuld eller en försäkringstekniskt beräknad risk. De viktigaste förändringarna i fondkapitalet beskrivs i not 5 Avsättning till/upplösning av fonder.

Kärnavfallsfonden redovisas av myndigheten Kärnavfallsfonden och förvaltas av Kammarkollegiet. Fonden består av avgifter från kärnkraftsföretagen, baserade på produktionen av elektrisk kraft. Avgifterna skall täcka alla kostnader nu och i framtiden för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och annat avfall. Kärnavfallsfonden har ökat kraftigt under ett antal år. Fondmedlen är sedan 2009 till stor del placerade i s.k. säkerställda obligationer utgivna av bostadsfinansieringsinstitut och i övrigt liksom tidigare i statspapper och till en mindre del på konto i Riksgäldskontoret. Vid utgången av 2010 är cirka 45 procent av tillgångarna placerade i säkerställda obligationer.

Insättningsgarantifonden förvaltas av Riksgäldskontoret och utgörs av avgifter från institut som omfattas av garantin. Avgiftens storlek, som baseras på institutens kapitaltäckningsgrad, används till att bygga upp en fond varifrån ersättning betalas ut till institut som försatts i konkurs och som omfattas av garantin. Insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag och andra juridiska personer. Även insättningsgarantimedlen är placerade i statspapper och på konto i Riksgäldskontoret. Insättningsgarantifonden har ökat med 1,9 miljarder kronor under året.

Stabilitetsfonden inrättades enligt riksdagens beslut I samband med finanskrisen under hösten 2008 för att finansiera framtida stödåtgärder. Inledningsvis tillfördes 15 miljarder kronor genom särskilt anslag på statens budget. Avsikten är att banker och andra institut framöver ska betala en årlig stabilitetsavgift, så att fonden inom 15 år uppgår till motsvarande 2,5 procent av BNP. Under året har fondens behållning ökat med 4 miljarder kronor till 20,5 miljarder kronor. Fondens tillgångar innefattar

aktier i Nordea AB som är värderade till anskaffningsvärde. Om dessa värderas till marknadsvärde blir Stabilitetsfondens totala behållning 35,7 miljarder kronor.

Försäkringskassan redovisar ett antal fonder som förvaltas av Kammarkollegiet och från vilka bl.a. vissa livräntor enligt äldre bestämmelser betalas ut. Den största är Trafiklivräntefonden och utöver den finns bl.a. Frivilliga yrkesskadefonden och Affärsverksfonden.

Batterifonden redovisas av Naturvårdsverket och används för bl.a. omhändertagande av miljöfarliga batterier.

Kammarkollegiets fonder avser kollegiets försäkringsverksamhet, men även bl.a. Viltvårdsfonden, Kulturfonden för Sverige och Finland samt Författarfonden.

Länsstyrelserna redovisar s.k. bygdemedel (vattenregleringsmedel) och älgvårdsfonder. Cirka 45 procent av beloppet redovisas av Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Not 43 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Statens pensionsverk	175 292	178 399
Riksdagsförvaltningen	2 190	1 836
Försvarsmakten	324	511
Rikspolisstyrelsen	208	293
Skatteverket	136	150
Försäkringskassan	92	108
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	3 791	4 349
Sjöfartsverket	1 727	1 639
Svenska kraftnät	385	342
Statens järnvägar	92	103
Övriga myndigheter	851	980
Summa	185 088	188 710

Det stora flertalet myndigheter betalar pensionspremier till Statens tjänstepensionsverk (SPV). SPV ansvarar och gör avsättningar för merparten av statens pensionsåtagande i den statliga försäkringsrörelsen. Undantag från denna försäkringslösning är de myndigheter som gör egna avsättningar för pensioner, främst affärsverken utom Statens järnvägar.

Den av SPV redovisade pensionsskulden har minskat med drygt 3 miljarder kronor (föregående år en ökning med 10,2). De viktigaste faktorerna som påverkade avsättningen var basbeloppsindexering (värdesäkring) -1,5 miljarder kronor, nyintjänad pension 4,8 miljarder kronor samt grundränta (uppräknings enligt de försäkringstekniska riktlinjerna), netto, 3,1 miljarder kronor medan avsättningen

minskade p.g.a. utbetalade förmåner med 7,7 miljarder kronor. Det som gjort att avsättningen minskat är dels att basbeloppsindexeringen var negativ eftersom prisbasbeloppet sänktes 2010, dels förändring av de försäkringstekniska beräkningsgrunderna som innebar att den s.k. omkostnadsbelastningen på räntan sänktes från 0,2 till 0,1 procent vilket förändrade skulden så att avsättningen minskade med 2,5 miljarder kronor.

Riksdagsförvaltningen tar upp avsättning för pensioner och inkomstgarantier till förutvarande och nuvarande ledamöter. Drygt 75 procent av avsättningen avser avgångna ledamöter samt belopp som upparbetats i EU-parlamentet, medan återstoden avser ledamöter som tjänstgör i riksdagen. Årets ökning avser avgångna ledamöter.

Försvarsmaktens avsättningar har fortsatt minska eftersom utbetalningarna varit betydligt högre än årets kostnader.

Luftfartsverkets pensionsavsättningar har minskat med anledning av delning av verksamheten, då flygplatsverksamheten fördes över till det av staten helägda bolaget Swedavia AB.

Not 44 Övriga avsättningar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Exportkreditnämnden	15 151	12 732
Försvarsmakten	1 105	1 382
Riksgäldskontoret	1 625	1 083
Trafikverket	694	649
Pensionsmyndigheten, frivillig pensionsförsäkring	502	522
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	435	483
Bostadskreditnämnden	279	356
Affärsverk		
Luftfartsverket	43	265
Statens järnvägar	260	242
Sjöfartsverket	7	9
Svenska kraftnät	-	8
Övriga myndigheter	907	464
Summa	21 008	18 195

Balansposten Övriga avsättningar består till största delen av Exportkreditnämndens (EKN) avsättningar för risker i garantiengagemang. Reserveringar har gjorts för förväntad förlustrisk i affäerna och för riskkoncentration i portföljen (s.k. oförväntade förluster). Den totala reserveringen vid utgången av 2010 uppgår till 15 151 miljoner kronor vilket innebär en ökning med 2 419 miljoner kronor under året. Både avsättningen för förväntade och oförväntade förluster har ökat. Samtidigt har återförsäkrares andel av risken, som redovisas bland Långfristiga fordringar på

balansräkningens tillgångssida, minskat med 463 miljoner kronor. Nettoökningen av avsättning för risk är 2 882 miljoner kronor. Reserveringen netto för förväntade förluster ökade med 1 285 miljoner kronor. Reserveringen för oförväntade förluster, som görs med hänsyn till koncentrationsrisken i portföljen, ökade med 1 330 miljoner kronor. Eftersom samtidigt engagemangsvolymer ökat kraftigt, minskade ändå avsättningen efter avdrag för återförsäkrars andel som andel av engagemanget, till 6,4 procent av engagemanget vid slutet av 2010, jämfört med 7,2 procent vid utgången av 2009. Den minskade reserveringen i förhållande till engagemanget är en följd av lägre genomsnittlig risknivå och en något mer diversifierad portfölj.

Riksgäldskontoret reserverar medel för framtida garantiförluster i garantiverksamhet enligt den s.k. nya garantimodellen. Reserveringen avser till största delen garantin avseende Öresundsbron. Ökningen av avsättningen med drygt 500 miljoner kronor avser i huvudsak nya garantier för Saab och Volvo.

Försvarsmaktens avsättning för framtida utgifter för omstrukturering enligt främst Försvarsbeslut 2004 har fortsatt minska under 2010. Minskningen avser framför allt avveckling av materiel. De kvarstående avsättningarna avser till nära 75 procent avsättningar för avveckling av materiel, medan de återstående delarna bl.a. avser avsättningar för sanering, uppsagd personal, hyra och rivning

Avsättningar hos Trafikverket avser i huvudsak avsättningar för miljöåtgärder.

Statens Bostadskreditnämnd avsättning för förluster i garantiverksamheten har minskat kraftigt under året beroende på lägre marknadsvärden och att garantistocken minskat.

Pensionsmyndighetens avsättning för frivillig pensionsförsäkring avser verksamhet enligt äldre lagstiftning som tidigare redovisades av Försäkringskassan. Nyteckning till försäkringen upphörde i början av 1980-talet och avsättningen minskar successivt, eftersom inga premier inbetalas, med skillnaden mellan kapitalavkastning och pensionsutbetalningar.

Styrelsens för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) avsättningar för risker i engagemang avser garantier som Exportkreditnämnden administrerar för Sidas räkning avseende U-krediter. U-krediterna avser f.n. 14 länder för export som av Sida bedöms få betydande utvecklingseffekter i länder som inte själva kan bära kostnaden för normal finansiering på kommersiella villkor. Till följd av nya regler har inga nya utfästelser utfärdats under 2010. Engagemanget har minskat under året från drygt 1 500 till cirka 1 300 miljoner kronor. Av avsättningen för U-krediter på

399 miljoner kronor avser nära 65 procent reservation för s.k. oförväntade förluster (riskkoncentration) p.g.a. den kraftiga koncentrationen av engagemanget på Sri Lanka, som berörs av 63 procent av engagemanget. Under året har avsättningen totalt sett minskat beroende på amorteringar samtidigt som inga nya stora engagemang tillkommit. Dessutom bidrar dollarutvecklingen till den lägre avsättningen. Förutom U-krediter ingår i avsättningen även en mindre del som avser s.k. fristående garantier samt en del som avser uppsagd personal.

Luftfartsverkets avsättningar för omstruktureringskostnader har i huvudsak reglerats under året. Affärsverket Statens järnvägars avsättningar avser främst riskreserv för leasing.

Not 45 Statsskulden

Lån i Sverige

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Nominella statsobligationer	556 918	504 768
Ränte- och valutaswappar	-256 350	-248 950
Statsskuldväxlar	84 744	114 816
Ränteswappar	126 008	120 892
Privatmarknadslån	61 885	70 399
Likviditetsförvaltningsinstrument	45 023	107 856
Valutaterminer i svenska kronor	51 606	-8 785
Real i skuld svenska kronor	211 551	199 711
<i>Summa</i>	<i>881 385</i>	<i>860 707</i>
Eliminering, myndigheters innehav	-38 162	-39 792
Summa	843 223	820 915

I Riksgäldskontorets definition av den svenska statsskulden ingår de låneinstrument som kontoret använder, och har använt sig av, i sin finansiering av statens lånebehov (se Redovisningsprinciper). Lån i Sverige redovisas till nominellt slutvärde, dvs. de marknadsvärderas inte med avseende på förändringar i marknadsräntorna.

I årsredovisningen för staten används Riksgäldskontorets definition av statsskulden minskat med elimineringar av de statliga myndigheternas innehav av statliga obligationer.

Det är endast ett fåtal myndigheter som innehar statsobligationer. Kärnavfallsfondens innehav var vid årsskiftet 16,9 miljarder kronor och Riksgäldskontoret innehav för insättningsgarantifonden var 20,7 miljarder kronor. Övriga myndigheters innehav avser främst Riksgäldskontorets eget innehav av premieobligationer.

Lån utomlands

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Obligationer m.m. i utländsk valuta	197 985	185 160
Valutaswappar	119 809	134 475
Terminskontrakt m.m.	-47 711	8 829
Summa	270 083	328 464

Lån i utländsk valuta upptas i balansräkningen till sitt aktuella värde, dvs. den räknas om till de valutakurser som gällde på bokslutsdagen (till skillnad från lån i Sverige, se ovan). De redovisade lånen i utländsk valuta minskade med 58 miljarder kronor.

Statsskulden totalt

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Lån i Sverige	843 223	820 915
Lån utomlands	270 083	328 464
Summa	1 113 306	1 149 379

Not 46 Leverantörsskulder

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Trafikverket	6 759	5 493
Försvarets materielverk	3 098	2 240
Försvarsmakten	1 025	1 189
Arbetsförmedlingen	572	485
Rikspolisstyrelsen	495	439
Försäkringskassan	400	496
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	368	305
Fortifikationsverket	345	302
Domstolsverket	340	132
Kriminalvården	331	291
Statens fastighetsverk	318	290
Skatteverket	207	156
Karolinska institutet	193	175
Regeringskansliet	189	364
Sveriges lantbruksuniversitet	175	108
Transportstyrelsen	170	290
Göteborgs universitet	142	101
Lunds universitet	140	111
Uppsala universitet	132	125
Migrationsverket	127	104
Umeå universitet	107	95
Kungl. Tekniska högskolan	107	80
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	459	347
Luffartsverket	112	342
Sjöfartsverket	95	80
Statens järnvägar	7	22
Övriga myndigheter	2 889	2 837
Summa	19 302	16 999

Leverantörsskulder avser skulder som uppkommer vid köp av varor och tjänster. Posten kan visa stora variationer på grund av skuldernas kortfristiga karaktär.

Not 47 Övriga skulder

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Skuld CSA-avtal	18 502	9 393
Skuld till premiepensionssystemet	9 125	8 417
Avistamedel	5 945	22
EU-avgifter	2 374	4 439
Obligationer som förfallit, vinster, räntor	93	177
Övrigt, Riksgäldskontoret	32	578
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>36 071</i>	<i>23 026</i>
Trafikverket	22 369	15 591
<i>Skatteverket</i>		
Kontoöverskott, skattekonto	20 009	20 541
Övrigt, Skatteverket	512	93
<i>Summa Skatteverket</i>	<i>20 521</i>	<i>20 634</i>
Försäkringskassan	8 502	10 106
Statens tjänstepensionsverk	350	344
Rikspolisstyrelsen	298	307
Exportkreditnämnden	283	344
Försvarsmakten	246	234
<i>Affärsverk</i>		
Statens järnvägar	1 728	2 647
Svenska kraftnät	549	111
Sjöfartsverket	13	13
Luffartsverket	8	112
<i>Övriga myndigheter</i>	<i>2 608</i>	<i>2 622</i>
Summa	93 546	76 091

Riksgäldskontoret tar upp lån i svenska kronor och genom skuldbytesavtal (kron/valutaswappar) omvandlas lånen till skuld i utländsk valuta. Genom dessa swapptransaktioner uppstår en kreditrisk och för att hantera denna ingår man s.k. CSA-avtal. Storleken på säkerheterna beror på marknadsvärderingen på de underliggande derivaten den aktuella dagen och varierar kraftigt över tid. Vid utgången av 2010 var de betydligt högre än föregående år.

Riksgäldskontorets skuld till premiepensionssystemet avser huvudsakligen inbetalda ålderspensionsavgifter som övergångsvis placerats på konto i Riksgäldskontoret för finansiering av framtida pensioner.

Avistamedel avser inlåning i Statens internbank. Den del som avses här gäller inlåning från statliga bolag och andra organ som inte ingår i den konsoliderade balansräkningen och därför inte elimineras. Ökningen med 5 923 miljoner kronor beror på att försäljningslikviden för Apoteket har satts in på avistakonto hos Riksgälden. Resterande belopp avser främst Europeiska utvecklingsbanken.

Medel för EU-avgiften avser medel som har skuldförts på EU-kommissionens konto i Riksgäldskontoret, men ännu inte betalats från statens centralkonto i Riksbanken. Beloppet varierar över tid beroende på EU-kommissionens aktuella likviditetsbehov.

I Trafikverkets övriga skulder ingår leasingskulder med 16 941 miljoner kronor. Leasingskulderna har ökat kraftigt och avser finansiering av Botniabanans etapp 3 som tagits upp som tillgång under 2010.

Skatteverkets skuld avseende kontoöverskott på skattekonto utgörs huvudsakligen av skattskyldigas kompletteringsinbetalningar för att täcka den slutliga skatten, vilken avräknas först 2011. Till viss del utgörs överskotten också av oreglerade skulder avseende överskjutande ingående mervärdesskatt eller andra återbetalningar som inte hunnit effektueras på balansdagen. Det belopp som benämns Övrigt, Skatteverket avser i huvudsak skulder för ännu inte behandlade och utbetalda ansökningar i ett nytt system för utbetalning av moms till utländska företag inom EU, vilket har tagits i drift första halvåret 2010. Tidigare hade Skatteverket dispens från att skuldredovisa dessa utbetalningar.

Försäkringskassans övriga skulder avser främst innehållen skatt på utbetald pension, sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning, föräldrapenning m.fl. skattepliktiga socialförsäkringsförmåner. Minskningen jämfört med 2009 beror till största delen på att en skuld föregående år till Första till Fjärde AP-fonden avseende socialavgifter motsvaras av en fordran vid detta årsskifte.

Affärsverket Statens järnvägar har minskat sina övriga skulder med 919 miljoner kronor, vilket till övervägande del avser lösen av lån i en schweizisk järnvägsbank.

Not 48 Depositioner

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Kronofogdemyndigheten	702	608
Länsstyrelsen i Stockholms län	300	255
Länsstyrelser, övriga	158	139
Övriga myndigheter	202	71
Summa	1 362	1 073

Depositioner utgörs bl.a. av indrivna medel hos Kronofogdemyndigheten och av hyror som deponerats av privatpersoner hos länsstyrelserna i samband med tvist med fastighetsägare.

Not 49 Förskott från uppdragsgivare och kunder

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Trafikverket	176	184
Patent- och registreringsverket	21	18
Kemikalieinspektionen	18	12
Försvarets materielverk	-	24
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	86	96
<i>Övriga myndigheter</i>	26	21
Summa	327	355

Förskott från uppdragsgivare och kunder består av medel som erhålls för finansiering av större projekt, t.ex. byggnader och forsknings- och utvecklingsprojekt, som pågår under en längre tid och där arbetet ej har avslutats eller slutavräknats.

Svenska kraftnäts förskott består av avtal med kunder inom optoverksamheten, dvs. infrastruktur för tele- och datakommunikation. Avtalstiden varierar mellan 15 och 25 år och förskotten intäktsförs under denna tid.

Not 50 Periodavgränsningsposter – upplupna kostnader

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Riksgäldskontoret	16 665	16 943
Trafikverket	2 444	2 397
Migrationsverket	1 431	1 290
Försäkringskassan	1 106	1 120
Försvarmakten	1 062	991
Rikspolisstyrelsen	931	854
Statens jordbruksverk	921	89
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	400	292
Arbetsförmedlingen	334	374
Skatteverket	324	364
Kriminalvården	306	262
Göteborgs universitet	256	209
Regeringskansliet	234	319
Lunds universitet	206	190
Domstolsverket	197	226
Statens fastighetsverk	163	75
Kammarkollegiet	139	219
Uppsala universitet	136	126
Statens institutionsstyrelse	132	95
Sveriges lantbruksuniversitet	118	104
Stockholms universitet	113	110
Fortifikationsverket	113	83
Umeå universitet	111	126
Försvarets materielverk	97	536
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 032	698
Sjöfartsverket	119	124
Luffartsverket	96	333
Statens järnvägar	6	5
<i>Övriga myndigheter</i>	2 451	2 336
Summa:	31 643	30 890

Upplupna kostnader redovisas för under redovisningsperioden utförda tjänster och levererade varor som faktureras eller betalas först under nästkommande räkenskapsår.

Riksgäldskontorets upplupna kostnader avser räntekostnader för upplåning i svenska kronor och utländsk valuta samt skuldskötselåtgärder.

Trafikverket redovisar upparbetade kostnader uppgående till 800 miljoner kronor avseende investeringsprojekt såsom Citybanan, Ådalsbanan, Haparandabanan och Norra länken. Därutöver redovisar verket upplupna kostnader uppgående till 667 miljoner kronor för bidrag till enskilda vägar och ytterligare 448 miljoner kronor avseende markinlösen.

Migrationsverket redovisar bl.a. upplupna kostnader för placering av barn med 653 miljoner kronor, sjuk- och hälsovård med 243 miljoner kronor samt schablonersättningar vid flyktingmottagande med 280 miljoner kronor.

Försäkringskassan redovisas bl.a. upplupna kostnader för EU-vård, tandvård och andra försäkringskostnader uppgående till 708 miljoner kronor.

Svenska kraftnät redovisar bl.a. upplupna kostnader för balanskraft, överföringsförluster, beredskapskostnader, transitkompensation och underhåll.

I övrigt består upplupna kostnader även av semester och löneskulder, och konsult- och revisionsarvodena m.m.

Not 51 Periodavgränsningsposter – oförbrukade bidrag

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Karolinska institutet	1 468	1 372
Statens jordbruksverk	1 233	1 326
Lunds universitet	1 102	961
Göteborgs universitet	929	870
Uppsala universitet	701	615
Kungl. Tekniska högskolan	383	325
Stockholms universitet	343	333
Umeå universitet	336	316
Sveriges lantbruksuniversitet	260	246
Linköpings universitet	227	205
Södertörns högskola	187	211
Örebro universitet	132	63
Övriga myndigheter	1 209	1 538
Summa	8 510	8 381

Som oförbrukade bidrag redovisas bidragsmedel som erhållits, men som ännu inte förbrukats för sitt ändamål. De oförbrukade bidragsmedlen som redovisas hos universitet och högskolor avser finansiering av olika forskningsprojekt. De

1,2 miljarder kronor som redovisas hos Statens jordbruksverk avser förskott från EU:s landsbygdsfond.

Not 52 Periodavgränsningsposter – övriga förutbetalda intäkter

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Riksgäldskontoret, förutbetalda överkurser vid upplåning m.m.	30 706	27 256
Försvarets materielverk	4 447	1 579
Trafikverket	484	578
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	400	0
Karolinska institutet	310	298
Lunds universitet	209	194
Göteborgs universitet	126	134
Statens fastighetsverk	121	115
Affärsverk		
Svenska kraftnät	28	23
Sjöfartsverket	11	21
Luffartsverket	2	140
Övriga myndigheter	726	878
Summa	37 570	31 216

Övriga förutbetalda intäkter är inkomster för varor och tjänster som ännu inte har levererats eller utförts. Förutbetalda intäkter uppstår i en redovisningsenhet på grund av att varor och tjänster faktureras i förskott eller förskottsbetalas innan prestationer har utförts.

Överkurser uppstår när Riksgäldskontoret emitterar obligationer och marknadsvärdet är högre än det nominella värdet. Mellanskillnaden utgör överkurs och bokförs som förutbetald intäkt som periodiseras över lånets löptid.

I posten förutbetalda intäkter redovisar Trafikverket ett förskott på 426 miljoner kronor från Stockholms stad avseende byggande av station vid Odenplan.

Försvarets materielverk redovisade förutbetalda intäkter avser exportverksamheten.

Bland de förutbetalda intäkterna ingår 446 miljoner kronor medel från EU som avser den aktuella fleråriga budgetramen 2007–2013.

Som Övriga förutbetalda intäkter hos andra myndigheter redovisas främst avgiftsintäkter som betalats före årsskiftet, men som är hänförliga till kommande år.

Not 53 Garantier för vilka avsättning görs

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Garantier för vilka avsättning ej görs		
Insättningsgarantin och investerarskyddet	947 646	886 371
<i>Kreditgarantier</i>		
Bankgarantier	176 347	270 716
<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		
Garantikapital, RGK	95 604	105 615
<i>Övriga garantier</i>		
Affärsverk m.fl., RGK	1 622	1 639
Summa	1 221 219	1 264 341
Garantier för vilka avsättning görs		
<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		
Grundfundsförbindelser	1 005	1 005
Övrigt	2 000	3 000
<i>Exportgarantier m.m.</i>		
Exportgarantier, EKN	201 448	147 151
U-kreditgarantier (Sida)	1 048	1 143
Fristående krediter (Sida)	173	212
<i>Kreditgarantier</i>		
Infrastruktur, RGK	25 265	27 011
Bostadskrediter, Statens bostadskreditnämnd	2 366	2 380
Internationella åtaganden, RGK	6 706	7 373
Fordonsindustri	1 953	-
Övrigt, RGK	28	36
<i>Övriga garantier</i>		
Pensionsgarantier, RGK	8 440	7 788
Summa	250 432	197 099
Total summa	1 471 651	1 461 440

De statliga garantiåtagandena hanteras av fyra myndigheter: Riksgäldskontoret (RGK), Exportkreditnämnden (EKN), Sida och Statens bostadskreditnämnd (BKN). Garantiverksamheten beskrivs närmare av Riksgäldskontoret i särskilt underlag.

I noten har garantiåtagandena delats upp i garantier för vilka ingen avsättning för förluster görs och garantier för vilka avsättning görs. Inom linjen tas de åtaganden upp för vilka ingen avsättning görs (se även Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar samt det särskilda underlaget).

Under 2010 har åtagandet i insättningsgarantin ökat, men samtidigt har bankgarantierna minskat. Exportkreditnämndens garantiåtaganden har fortsatt öka.

Garantiförbindelser avseende insättningsgarantin avser förhållandet den 31 december 2009. Beloppet avser insättningsgarantin. För investerarskyddet saknas uppgift om storleken på de skyddade tillgångarna.

Not 54 Övriga ansvarsförbindelser

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Riksgäldskontoret	7 600	7 050
Statens kulturråd	3 073	3 445
Statens pensionsverk	2 622	2 881
Kriminalvården	1 288	1 177
Trafikverket	1 108	1 111
Rikspolisstyrelsen	195	206
Totalförsvarets forskningsinstitut	179	179
Försäkringskassan	35	35
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	17	32
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	92	96
Luffartsverket	25	17
Svenska kraftnät	-	4
Övriga myndigheter	38	42
Summa	16 272	16 275

Ansvarsförbindelser är förpliktelser som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller ej. Som Övriga ansvarsförbindelser redovisas de ansvarsförbindelser som ej är garantiförbindelser.

Riksgäldskontoret redovisar åtaganden gentemot internationella finansieringsinstitutioner. Statens kulturråd redovisar ansvarsförbindelser avseende statliga utställningsgarantier. Statens pensionsverk redovisar antastbara förmåner. Trafikverket redovisar den uppskattade kostnaden för avhjälpan av miljöskada på 495 stycken f.d. Vägverket Produktions fastigheter i Sverige. Trafikverket genomför årligen ett antal miljösaneringar på sina fastigheter. Den genomsnittliga kostnaden för miljösanering de senaste fem åren uppgår till ca 17 miljoner kronor per år. Trafikverket redovisar även ansvarsförbindelser avseende hyrda lokaler.

Rikspolisstyrelsen redovisar vitesbelopp i hyreskontrakt vid förtida avflyttning. Totalförsvarets forskningsinstitut, Kriminalvården och Försäkringskassan samt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap redovisar ansvarsförbindelser gällande hyrda lokaler. I Kriminalvårdens belopp ingår även projekteringsgarantier.

Sjöfartsverkets post utgörs av antastbara pensionsförpliktelser. Svenska kraftnät har tecknat borgen för lån avseende förvärv av fastighet och Luftfartsverkets belopp avser borgensåtagande till dotterföretag och pensionsåtaganden till dotter- och intresseföretag.

Noter till finansieringsanalysen

Not 55 Skatter

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Enligt resultaträkningen	970 065	903 454
Tillkommer/avgår:		
Förändring av fordringar och skulder	-14 395	-27 451
Summa	955 670	876 003

Vid periodisering av skatteintäkter tas upplupna eller förutbetalda intäkter upp i årsredovisningen för staten avseende de skatter som är hänförliga till året, men ännu ej betalats eller omvänt. Skatteintäkterna enligt resultaträkningen justeras för dessa. Detsamma gäller fordringar och skulder avseende skatter som tas upp av Skatteverket. För 2010 överstiger de beräknade intäkterna de betalda skatterna och därför redovisas en minskning av kassaflödet. I detta justeringsbelopp ingår även fordran på kommuner avseende reglering av kommunalskattemedel.

Not 56 Avgifter och andra ersättningar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Enligt resultaträkningen	58 351	55 716
Tillkommer: Utdelningar	17 577	20 428
Avgår: realisationsvinster	-989	
Summa	74 939	76 144

Dotter- och intresseföretag värderas enligt den s.k. kapitalandelsmetoden vilket innebär att utdelningar inte redovisas i resultaträkningen. Det innebär att utdelningar från dotter- och intresseföretag måste läggas till för att komma fram till statens nettoupplåning. Statens utdelningar redovisas i huvudsak av Kammarkollegiet. Under året har bl.a. Vattenfall AB delat ut 5,2 miljarder kronor, TeliaSonera AB 3,8 miljarder kronor och Svensk Exportkredit 2,4 miljarder kronor. Av de 2,4 miljarder kronor som Svensk Exportkredit delar ut är 1,9 miljarder kronor reavinst från försäljningen av bolagets aktier i Swedbank.

Not 57 Transfereringar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Enligt resultaträkningen	839 196	793 664
Avgår:		
Avsättningar till fonder	-7 802	-4 091
Nedskrivning och avskrivning av lån, CSN m.fl.	-609	1 594
Förändring av fordringar, socialförsäkring	-235	-66
Summa	830 550	791 101

Avsättningar till fonder och nedskrivningar av lån medför inte några betalningar och dessa kostnader tas därför bort.

Avsättning till fonder i staten för 2010 avser främst Insättningsgarantifonden, Stabilitetsfonden och Kärnavfallsfonden (se not 5).

Nedskrivningar och avskrivningar av lån hos CSN är ett netto av avskrivningar p.g.a. ålder och andra orsaker och återföring av tidigare reservering för osäkra fordringar. Nettoförändringen under året är en återföring av tidigare reservationer, vilket innebär att transfereringskostnaderna har minskat utan påverkan på kassaflödena.

Till transfereringar hänförs även förändringar i återkravsfordringar m.m. hos Försäkringskassan

Not 58 Statens egen verksamhet

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Enligt resultaträkningen	222 778	217 378
Avgår:		
Avskrivningar	-22 339	-22 464
Avsättningar (se not 43 och 44)	789	-11 217
Justering av kostnader Sida/Försvarsmakten	687	2 882
Realisationsförluster	-54	-156
Summa	201 861	186 423

Kostnader för avskrivningar, avsättningar och nedskrivning av lån medför inte några betalningar och tas därför bort.

Avsättningarna för statens tjänstepensioner har minskat under 2010 och det totala avsättningsbeloppet är därför negativt. Förändringar av avsättningar beskrivs i not 43 och 44.

Kostnaderna för statens verksamhet justeras även för realisationsförluster vid försäljning av egendom som redovisats som kostnad utan att medföra någon betalning.

Not 59 Justeringar till betalningar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Förändring av långfristiga fordringar	1 711	1 179
Förändring av omsättningstillgångar	15 217	52 876
Förändring av kassa och bank	-2 512	-33
Förändring av skulder	24 577	8 093
Summa	38 993	62 115

Förändringar av långfristiga fordringar avser främst Exportkreditnämndens skadefordringar och återförsäkrares försäkringstekniska avsättningar minskar med drygt 600 mkr. (Se not 28)

Minskningen av omsättningstillgångar beror till stor del på att den upplupna intäkten vid periodisering av skatter minskat (se not 38). Förutbetalda kostnader minskar också vilket förklaras av statens transfereringar till kommuner och landsting som utbetalades 2009 men avsåg verksamhet under 2010 (se not 36).

Skulderna har ökat med nästan 25 miljarder kronor under året, vilket medför att statens nettoupplåning minskat. Ökningen avser främst skulder avseende CSA-avtal som används av Riksgäldskontoret för att minska risken i skuldbytesavtal, s.k. swaptransaktioner (se not 47).

Not 60 Investeringar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Finansiella investeringar		
Aktier och andra värdepapper	11 910	30 197
Materiella investeringar		
Beredskapstillgångar	4 969	6 413
Väganläggningar	11 288	11 054
Järnvägsanläggningar	20 575	19 794
Maskiner och inventarier	5 426	4 579
Fastigheter och markanläggningar	1 032	1 827
Övriga investeringar	4 214	3 292
<i>Summa materiella investeringar</i>	<i>47 504</i>	<i>46 959</i>
Immateriella investeringar		
Datasystem, rättigheter m.m.	2 281	2 579
Total summa	61 695	79 735

De finansiella investeringarna uppgick till 5,2 miljarder kronor under 2010.

Kärnavfallsfonden har ökat sitt innehav av bostadsobligationer med drygt 5 miljarder kronor. Det nya bolaget Swedavia AB, som tidigare var en del av Luftfartsverket, redovisas som investering med 3,6 miljarder kronor. Statens kapitalinsatser i SAS AB och Inlandsinnovation AB redovisas som investeringar med 3,1 miljarder kronor.

Materiella investeringar uppgick till 47 miljarder kronor vilket är en liten ökning jämfört med föregående år.

Investeringar i beredskapstillgångar uppgick till 5,0 miljarder kronor, vilket är en minskning med 1,4 miljarder kronor från föregående år (se not 24).

Investeringar i väganläggningar uppgick till 11,3 miljarder kronor, vilket är en ökning med 0,2 miljarder kronor jämfört med föregående år. Vägprojekt för 3,3 miljarder har färdigställts under året.

Investeringar i järnvägsanläggningar uppgick till 20,6 miljarder kronor, vilket är en ökning med 0,7 miljarder kronor från föregående år. Järnvägsanläggningar har färdigställts med nästan 11 miljarder kronor under året. Botniabanans etapp 3 har tagits upp som investering med 6,4 miljarder kronor.

Investeringar i maskiner och inventarier uppgick till 5,4 miljarder kronor vilket är en ökning med drygt 0,8 miljarder kronor mot föregående år.

Investeringar i fastigheter och markanläggningar uppgick till strax över 1 miljard kronor, och minskar jämfört med föregående år med nästan 2 miljard kronor. Fortifikationsverket och Naturvårdsverket står för nästan hela beloppet av nyinvesteringarna i fastigheter och mark. Statens Fastighetsverk har minskat sina investeringar under året med drygt 0,6 miljarder.

Övriga investeringar ökar med 1,0 miljard kronor. Här ingår investeringar vid större myndigheter och affärsverk såsom Statens Fastighetsverk, Fortifikationsverket, Svenska Kraftnät, Domstolsverket, Rikspolisstyrelsen osv.

Investeringar i immateriella tillgångar som i huvudsak avser IT-system uppgick till nästan 2,3 miljarder kronor 2010, vilket är en minskning med nästan 0,3 miljard kronor jämfört med föregående år. De största investeringarna i immateriella tillgångar finns hos Försäkringskassan med 0,4 miljarder kronor och Försvarmakten med 0,4 miljarder kronor. Försvarmaktens investeringar avser till största delen verksamhetsstödet Prio. Även Skatteverket och Kronofogdemyndigheten har en del immateriella investeringar

Not 61 Utlåning**Nyutlåning**

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Centrala studiestödsnämnden, studielån och hemutrustningslån	12 706	11 745
Riksgäldskontoret	2 115	107 175
Övriga myndigheter	83	152
Summa nyutlåning	14 904	119 072

Amorteringar

<i>Miljoner kronor</i>	2009	2009
Centrala studiestödsnämnden	9 841	9 250
Riksgäldskontoret	5 467	11 870
Övriga myndigheter	87	32
Summa amorteringar	15 395	21 152

Centrala studiestödsnämndens nyutlåning, som till största delen består av studielån, uppgick till 12,7 miljarder kronor, vilket är en ökning med drygt 1 miljard kronor. Amorteringarna ökade med 0,6 miljarder kronor.

Riksgäldskontorets nyutlåning minskade kraftigt, beroende på utlåningen till Riksbanken föregående år med 92,5 miljarder kronor. Under 2010 avser nyutlåningen främst lån till Island med 1,5 miljarder kronor. Amorteringarna avser framför allt valutaförändringar vid omsättning av lånet till Riksbanken i utländsk valuta.

Not 62 Finansiellt netto för statens upplåning

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	48 739	59 386
Finansiella kostnader enligt resultaträkningen	-60 880	-64 881
Avgår:		
Orealiserade valutadifferenser	-21 553	-30 088
Summa	-33 694	-35 583

Det finansiella nettot som är hänförbart till statens upplåning har förbättrats med nästan 2 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Intäkter som hänförs till realiserade valutakursdifferenser (skulder och fordringar i utländsk valuta värderade till bokslutsdagens kurser) uppgick till 21,6 miljarder kronor, vilket ökat upplåningsbehovet. Orealiserade poster påverkar inte statens nettoupplåning. De realiserade valutakursvinsterna ökar därför det negativa beloppet.

Not 63 Övrigt finansiellt netto

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	16 494	17 152
Finansiella kostnader enligt resultaträkningen	-2 037	-1 906
Avgår:		
Kapitaliserade räntor på utlåning	-1 591	-1 501
Finansiella intäkter vid Vägverket	-	-597
Avgår reavinster vid försäljning av aktier m.m.	81	-60
Summa	12 947	13 088

Under Övrigt finansiellt netto redovisas räntor och andra finansiella transaktioner som inte är hänförliga till statsskuldförvaltningen (se not 13 och 14).

Centrala studiestödsnämnden tar upp ränteintäkter för sin utlåning i resultaträkningen. En stor del av denna ränteintäkt betalas inte in till staten utan bokförs i balansräkningen som en ökning av fordran avseende utlåning. Denna s.k. kapitaliserade ränta har inte betalats in till staten och den påverkar således inte statens nettouplåning.

Realisationsvinster vid försäljning av aktier ingår i finansieringsanalysens post Försäljning av anläggningstillgångar och dras därför av från de finansiella intäkterna.

Not 64 Justeringar till betalningar

<i>Miljoner kronor</i>	2010	2009
Förändring av tillgångar hänförliga till statens upplåning	1 630	2 025
Förändring av skulder hänförliga till statens upplåning	3 172	2 802
Summa	4 802	4 827

Upplupna och förutbetalda räntor som är hänförliga till statens upplåning redovisas i balansräkningen under periodavgränsningsposter och påverkar således inte statsskulden. Förändringar av tillgångar och skulder som är hänförliga till statens upplåning har påverkat statens nettouplåning med 1,6 respektive 3,2 miljarder kronor under året.

6 Femårsöversikt

Nyckeluppgifter i balans- och resultaträkningarna

I tabellen visas utvecklingen av ett antal nyckeluppgifter hämtade ur statens resultat- och balansräkningar.

Tabell Nyckeluppgifter ur resultat- och balansräkningen 2006-2010

Miljarder kronor

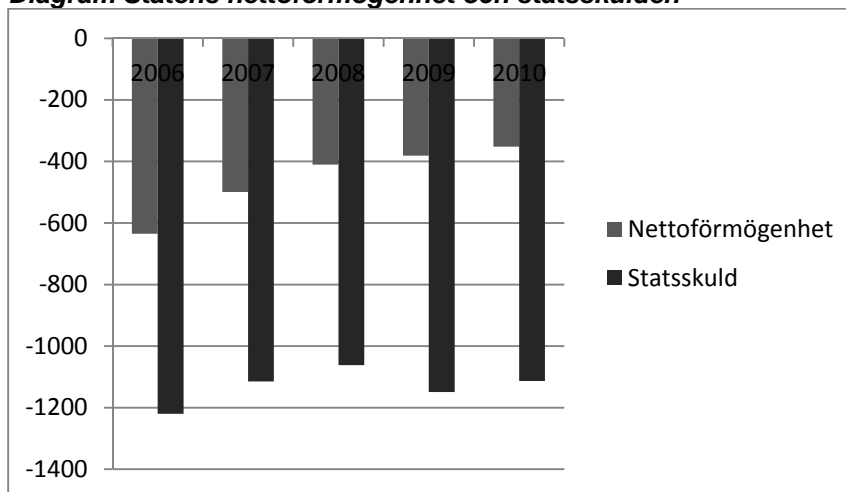
	2006	2007	2008	2009	2010
Statens nettoförmögenhet	-635	-499	-410	-384	-354
Statsskulden	1220	1115	1062	1149	1113
Transfereringar exkl. avsättningar	759	762	768	790	831
Kostnader för statens egen verksamhet	202	195	210	217	223
Skatteintäkter	964	990	968	903	970
Årets överskott enligt resultaträkningen	104	127	92	26	58

Inga väsentliga förändringar av redovisningsprinciper som påverkar denna tabell har skett under perioden.

Statens nettoförmögenhet

I diagrammet redovisas utvecklingen av statens totala nettoförmögenhet och statsskulden under den senaste femårsperioden. Nettoförmögenheten är negativ, men har förbättrats 281 miljarder kronor. Resultaträkningens överskott – som ackumulerat uppgår till 407 miljarder kronor – är den huvudsakliga förklaringen till nettoförmögenhetens förbättring. Nettoförmögenheten har även påverkats av omvärderingar och förändrade värden av resultatandelar i dotter och intresseföretag vid sidan av resultaträkningen. Under motsvarande period har statsskulden minskat med 107 miljarder kronor.

Diagram Statens nettoförmögenhet och statsskulden

Lånebehovet och statsskuldens utveckling

Statens budgetsaldo visade ett underskott på 1,1 miljard kronor för 2010. Statens lånebehov är definitionsmässigt lika med saldot på statens budget fast med omvänt tecken.

Den konsoliderade statsskulden minskade med 36 miljarder kronor till 1 113 miljarder kronor 2010. Detta trots att budgeten i princip var i balans.

Att statskulden minskade beror bland annat på så kallade skuldkorrigeringar, vilka minskade statsskulden med 35 miljarder kronor. Den viktigaste korrigeringen var omvärderingar av valutaskulden, inte minst beroende på att kronan stärktes markant under 2010. Statsskulden minskade med 25 miljarder kronor beroende på omvärdering av valutaskulden. Även Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar spelar roll. De var nära noll vid slutet av 2010, en minskning med 4 miljarder kronor sedan årets början.

Den statsskuld som redovisas i Årsredovisningen för staten (konsoliderad) skiljer sig från den som Riksgäldskontoret redovisar (okonsoliderad) på grund av eliminerings- för myndigheters innehav av statsobligationer. Vissa myndigheter som bedriver en omfattande tillgångshantering av medel avsatta för ändamål vid sidan av statens budget har rätt att placera på den svenska statspappersmarknaden och de räknas bort vid beräkningen av den konsoliderade statsskulden. Därigenom påverkar även förändringar i myndigheters innehav av statspapper statsskulden enligt Årsredovisningen.

Statliga myndigheters innehav av statspapper 2010

Miljarder kronor

	Insättnings- garanti- fonden	Kärn- avfalls- fonden	Riksgälds- kontoret, övrigt	Övriga myndig- heter	Elimineras i ÅRS
Premieobligationer			0,4		0,4
Nominella statsobligationer	20,7	8,6		0,2	29,5
Reala statsobligationer		8,2			8,2
Totalt	20,7	16,8	0,4	0,2	38,1

Elimineringen av statliga myndigheters innehav av statspapper uppgick till 38,1 miljarder kronor 2010. Nästan hela beloppet avser Kärnavfallsfondens och Insättningsgarantifondens innehav. Övriga myndigheters innehav har varit mindre än 1 miljard kronor de senaste åren. Pensionsmyndighetens innehav av statspapper för premiepensionssystemet elimineras inte eftersom dess tillgångar inte ingår i den konsoliderade årsredovisningen för staten. Sammantaget innebär detta att den okonsoliderade statsskulden som Riksgäldskontoret redovisar är 38,1 miljarder kronor högre än vad som redovisas i balansräkningen i Årsredovisning för staten.

Definition av statsskulden

Statsskulden redovisas till nominellt belopp inklusive upplupen inflation till och med bokslutsdagen. Att statsskulden redovisas till nominellt belopp betyder att nollkuponglån och statsskuldväxlar tas upp till det belopp som kommer att betalas ut på förfalldagen och inte till det belopp som betalats in.

Även derivatinstrument inkluderas, t.ex. de skuldbytesavtal (swappar) som Riksgäldskontoret ingår för att påverka sammansättningen och löptiden i statsskulden. Instrumenten i utländska valutor är värderade till de valutakurser som gällde på bokslutsdagen. Nuvarande mått överensstämmer med hur skulden mäts i EU-sammanhang, bl.a. inom ramen för proceduren mot för stora underskott (EDP).

Statsskuldens sammansättning och löptid

Det lagfästa målet för statsskultsförvaltningen är att långsiktigt minimera kostnaden för statsskulden utan att ta för stora risker. Därutöver ska förvaltningen ske inom ramen för de krav som penningpolitiken ställer.

Det övergripande målet med statsskultsförvaltningen konkretiseras genom de riktlinjer som regeringen årligen lägger fast efter förslag från Riksgäldskontoret. Riktlinjerna anger i huvuddrag hur skulden ska fördelas mellan skuldslag och löptiden i respektive skuldslag; se tabell nedan med huvuddragen i regeringens riktlinjer för 2010.

Regeringens riktlinjer för 2010

	Andel, procent	Löptid, år	
Nominell kronskuld	60	3,2	*
Real kronskuld	25	9,4	
Valutaskuld	15	0,125	

* Därutöver kan Riksgäldskontoret ha maximalt 60 miljarder kronor i nominell kronskuld med löptider över 12 år.

Den största delen av statsskulden består av nominella lån i kronor. I övrigt består statsskulden av real kronskuld och valutaskuld. Att fördela statsskulden på flera skuldslag är ett sätt att minska risken i statsskulden.

Statens upplåning sker till största del genom att Riksgäldskontoret emitterar nominella statsobligationer och statsskuldväxlar. En del av upplåningen täcks genom realobligationer, som ger investerarna ett inflationssskydd. Riksgäldskontoret lånar även i utländsk valuta och av privatpersoner samt andra mindre placerare. Den sistnämnda upplåningen består i allt väsentligt av nominell kronskuld och ingår därför i det skuldslaget.

Det riktvärde som regeringen anger för den genomsnittliga räntebindingstiden baseras på en avvägning mellan kostnad och risk. Inom ramen för regeringens riktlinjer fattar Riksgäldskontoret olika strategiska beslut rörande förvaltning och upplåning. Det gäller till exempel hur stora intervall som bör finnas kring de uppsatta riktmärkena samt vilka valutor som ska ingå i valutaskulden och deras inbördes fördelning. Riksgäldskontoret har även möjlighet att fatta beslut om ränte- och valutapositioner i utländsk valuta, samt om positioner avseende kronans växelkurs.

Andelen valutaskuld uppgick till 14 procent i genomsnitt under 2010. Den viktigaste orsaken till att andelen låg under riktvärdet var den kraftiga kronförstärkningen under året. Realskuldens andel var däremot större än riktvärdet, i genomsnitt 26 procent under 2010. Riksgäldskontoret har möjlighet att avvika från riktvärdena i riktlinjerna inom angivna ramar.

Riksgäldskontorets vidareutlåning i utländsk valuta, som uppgick till 86 miljarder kronor, ingår i den redovisade konsoliderade statsskulden men inte i valutaskulden som den mäts i riktlinjerna från regeringen. En anledning är att det vore orimligt kostsamt att snabbt minska den övriga valutaskulden för att hantera extra valutalån som de till Riksbanken. Dessutom påverkar vidareutlåning i utländsk valuta inte statsskuldens kostnader och valutarisker, eftersom de räntor låntagarna betalar (minst) täcker statens lånekostnader och fordringarna är i samma valuta som skulderna. Vidareutlåningen uppgick till Riksbanken med 84 miljarder kronor och till Island med 2 miljarder kronor. Utlåningen till Riksbanken gjordes under 2009 för att förstärka valutareserven. Lånet till Island ska bidra till att landet tar sig ur sin kris.

Den nominella kronskuldens löptid varierar kring riktvärdet under året, bland annat beroende på att statsskuldens storlek följer ett visst säsongsmönster. Under 2010 var löptiden i genomsnitt 3,2 år för lån med löptid under 12 år.

Den reala kronskuldens löptid minskade från 10,1 år i början av 2010 till 9,1 år vid årets slut. Emissionerna var små i förhållande till den utestående skulden och inget reallån löpte ut. Förkortningen av löptiden avspeglar därför främst att utestående lån kom ett år närmare förfall. Under hela året låg valutaskuldens räntebindingstid på riktvärdet 0,125 år (motsvarande ett halvt kvartal). Eftersom valutaskulden kan styras med hjälp av derivat, varierar löptiden inte nämnvärt över året.

Statsskuldens utveckling och sammansättning*Miljarder kronor*

	2006	2007	2008	2009	2010
Nominella lån i svenska kronor	754	683	651	631	632
Reala lån i svenska kronor	200	199	186	190	211
Nominella lån i utländsk valuta	266	233	225	328	270
Summa konsoliderad statsskuld	1 220	1 115	1 062	1 149	1 113

Den reala lånestocken uppgick till 211 miljarder kronor i slutet av 2010, vilket är en ökning med 21 miljarder kronor jämfört med 2009. Huvudsyftet med reala lån är att minska risken. Genom att komplettera statsskulden med ett ytterligare skuldslag är staten mindre utsatt för vad som händer med de nominella räntorna.

Genom att Riksgäldskontoret gett ut reallån i stället för nominell kronaskuld med motsvarande löptider har också en besparing gjorts med uppskattningsvis 3 miljarder kronor under 2010. Nyckeltalet för jämförelser av detta slag är skillnaden mellan den reala räntan vid emissionstidpunkten och räntan vid samma tidpunkt på en nominell obligation med motsvarande löptid. Sammanlagt sedan reallån infördes 1994 är besparingen 31 miljarder kronor, varav 26 miljarder är ännu inte realiserad vinst. En stor del av det ackumulerade orealiserade resultatet kommer från låga inflationstal under tidigare år.

Upplåningen i utländsk valuta minskade markant under 2010. Riksgäldskontoret gav ut obligationer i utländsk valuta för motsvarande 31 miljarder kronor, vilket kan jämföras med 130 miljarder kronor under 2009. Riksgäldskontoret kan även skapa valutaskuld med hjälp av valutaswappar. Det innebär att Riksgäldskontoret ingår avtal om att byta åtaganden i kronor mot åtaganden i utländsk valuta. Omkring hälften av valutaskulden är exempelvis finansierad i kronor som sedan omvandlats till åtaganden i valuta med valutaswappar.

Valutaskuldens bokförda värde minskade med 58 miljarder kronor under 2010, varav orealiserade valutakursvinster svarade för 26 miljarder kronor. Den viktigaste förklaringen var att kronans värde ökade markant under året. Det minskar värdet av valutaskulden uttryckt i kronor.

Orealiserade valutakursförändringar ingår i valutaskulden och kan variera kraftigt mellan åren. År 2010 uppgick de orealiserade valutavinsterna till 26 miljarder kronor. År 2009 ingick orealiserade valutavinster som minskade statsskuldens värde med 0,9 miljarder kronor. Dessa kan jämföras med 2008 då de orealiserade valutaförlusterna uppgick till 30 miljarder kronor.

Valutaskulden bidrar på samma sätt som realobligationer till att diversifiera statsskulden, eftersom den minskar exponeringen mot svenska räntor. Genom att

sprida skulden över flera valutor kan Riksgäldskontoret dessutom ha en kortare löptid vilket ger lägre förväntade lånekostnader.

I nominella lån i svenska kronor ingår privatmarknadslån. Privatmarknadslån består dels av premieobligationer, dels av Riksgäldsspar. Under 2010 minskade privatmarknadsupplåningen med 8 miljarder kronor och var vid årets slut 62 miljarder kronor eller 5,6 procent av statsskulden.

Nominella lån i svenska kronor

Miljarder kronor

	2006	2007	2008	2009	2010
Nominella statsobligationer	525	478	473	475	518
Ränte- och valutaswappar	-239	-226	-228	-249	-256
Statsskuldväxlar	252	170	139	115	85
Ränteswappar	94	112	134	121	126
Privatmarknadslån	63	63	81	70	62
Likviditetsförvaltningsinstrument	45	69	50	108	45
Valutaterminer i svenska kronor	14	17	2	-9	52
Nominella lån i svenska kronor	754	683	651	631	632

Den totala volymen premieobligationer minskade under året med knappt 3 miljarder kronor och var vid årets slut 34 miljarder kronor. Riksgäldsspar minskade med cirka 6 miljarder kronor till totalt 28 miljarder kronor 2010. Förklaring till minskningen är de låga räntorna. Under hösten 2008 gjordes dessutom väldigt stora insättningar på grund av den senaste finanskrisen. Volymen är nu tillbaka till de nivåer som rådde före den perioden.

Upplåningen på privatmarknaden minskade kostnaderna för statsskulden med drygt 0,2 miljarder kronor i förhållande till alternativ upplåning på kapitalmarknaden under 2010. För femårsperioden 2006-2010 var den sammanlagda kostnadsbesparingen 0,9 miljarder kronor, varav resultatet för premieobligationer uppgick till nästan 0,8 miljarder kronor.

Upplåningen i statsskuldväxlar fortsatte att minska. Statsskuldväxlar emitteras varannan vecka och utgör huvuddelen av Riksgäldskontorets kortfristiga upplåning. Den utestående stocken statsskuldväxlar minskade från 115 miljarder kronor i början av 2010 till 85 miljarder kronor i december. Det avspeglar dels det låga lånebehovet, dels att Riksgäldskontoret prioriterar obligationsmarknaden som den viktigaste marknaden på längre sikt. Växelstocken var i genomsnitt 99 miljarder kronor under 2010. Växelstockens storlek varierar över året.

Aktiv förvaltning

För att kunna minska kostnaderna för statsskulden har Riksgäldskontoret möjlighet att ändra skuldens exponering i löptider och valutor via så kallad aktiv förvaltning. Denna aktiva förvaltning är ett led i strävan att sänka statens kostnader utan att ta för stora risker. En vinst i den aktiva förvaltningen minskar statens räntekostnader med samma belopp. Utrymmet för risktagande styrs av regeringens årliga riktlinjer. I september 2010 började Riksgäldskontoret en gradvis och förannonserad avveckling av deras långsiktiga position för en starkare krona. Vid årsskiftet hade positionen minskat från motsvarande 50 miljarder kronor till 27 miljarder kronor. Den totala vinsten på positionen, inklusive den orealiserade delen, uppgick då till 7,8 miljarder kronor. Hur stor den slutliga vinsten blir kan redovisas först när hela positionen är stängd. Avvecklingen kan komma att ta uppemot ett år i anspråk.

Vid sidan av strategiska positioner bedriver Riksgäldskontoret löpande aktiv förvaltning i utländsk valuta. Under 2010 gav den verksamheten en förlust på 0,3 miljarder kronor. Under åren 2006–2010 var resultatet i genomsnitt knappt 0,2 miljarder kronor per år. Riksgäldskontoret anlitar även externa förvaltare med uppdrag att ta löpande aktiva positioner. Under 2010 gav den externa förvaltningen en vinst på 0,3 miljarder kronor och bidrog således till att minska den samlade förlusten.

Statsskuldens kostnader

De anslagsavräknade utgifterna för statsskulden, som redovisas i redovisningen av utfallet på statens budget, uppgick till cirka 23 miljarder kronor 2010. Det är en minskning med 8 miljarder kronor jämfört med 2009.

Beloppen i statens budget redovisas enligt utgiftsmässiga principer och utgör ett netto av inkomster och utgifter i upplåningsverksamheten. Den utgiftsmässiga redovisningen innehåller dock svagheter när det gäller att beskriva statsskuldräntornas utveckling över tiden. Exempelvis har valet av upplåningsteknik stor påverkan på anslagsbelastningen ett visst år. En kostnadsmässig redovisning ger därför en bättre beskrivning av hur räntekostnaderna under en viss period påverkas av underliggande skuld-, ränte- och valutautveckling.

I resultaträkningen för staten redovisas räntor enligt kostnadsmässiga principer efter eliminering av räntor till/från statliga myndigheter. I kostnaderna ingår även en omvärdering av skulden i utländsk valuta. Av tabellen nedan framgår statsskuldens kostnader, vilket utgör en sammanfattning och specificering av uppgifterna i resultaträkningen (se not 12 till resultaträkningen, Nettokostnad för statsskulden).

Enligt resultaträkningen för 2010 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser, valutakursförändringar m.m.) till 12 miljarder kronor, vilket är en ökning med 7 miljarder kronor jämfört med 2009. Ökningen beror delvis på att redovisade orealiserade valutakursdifferenser och att realiserade kursdifferenser samt ränteintäkter i upplåningsverksamheten sammantaget ökade nettokostnaderna med 18 miljarder kronor jämfört med 2009. Räntekostnader på lån i utländsk valuta och realiserade kursdifferenser gick dock åt motsatt håll och minskade istället kostnaderna med 11 miljarder kronor jämfört med 2009.

Statsskuldens kostnader

Miljarder kronor

	2006	2007	2008	2009	2010
Räntekostnader på lån i svenska kronor	52	55	55	37	38
Räntekostnader på lån i utländsk valuta	23	26	21	12	7
Realiserade valutakursdifferenser	6	2	-6	14	8
Realiserade kursdifferenser	6	4	5	2	8
Orealiserade valutakursdifferenser	-15	0	17	-16	-8
Över-/underkurs vid emission m.m.	-7	-6	-7	-6	-7
Summa kostnader	65	81	85	43	46
Ränteintäkter i upplåningsverksamheten	-28	-31	-28	-24	-20
Nettokostnader efter intäkter, exklusive skuldskötselåtgärder	37	50	57	19	26
Orealiserade valutavinster (-) / förluster (+) hänförlåbara till skuldskötselinstrument	-9	4	19	-14	-14
Nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder	28	54	76	5	12

Räntekostnaderna på lån i svenska kronor uppgick till 38 miljarder kronor, vilket är i nivå med 2009. Räntekostnaderna för lån i utländsk valuta minskade med 5 miljarder kronor till 7 miljarder kronor. Minskningen av räntekostnaderna förklaras av de låga marknadsräntorna under 2010.

Realiserade valutakursdifferenser påverkas framför allt av kronans växelkurs mot andra valutor när ett lån förfaller, men också av inbördes förändringar mellan andra valutors växelkurser genom olika derivatinstrument som används i förvaltningen av valutaskulden. Utfallet för de realiserade valutakursdifferenserna uppgick till 8 miljarder kronor 2010 och minskade därmed kostnaderna med 6 miljarder kronor jämfört med utfallet 2009 som uppgick till 14 miljarder kronor. Minskningen av valutakursförlusterna beror på den starkare kronan.

Under 2010 ökade kostnaderna för de realiserade kursdifferenserna med 6 miljarder kronor, från 2 till 8 miljarder kronor.

De totala orealiserade valutakursdifferenserna, inklusive de orealiserade valutadifferenserna för skuldskötselinstrument, uppgick för 2010 till totalt 22 miljarder kronor, vilket är en minskning med 8 miljarder jämfört med 2009 då motsvarande siffra var 30 miljarder i orealiserad valutakursvinst. Att de orealiserade valutakursvinsterna fortsatt att öka beror på att kronan stärkts ytterligare under 2010.

Över- och underkurser vid emission av statspapper m.m. är på ungefär samma nivå som tidigare år, och medförde att kostnaderna minskade med 7 miljarder kronor 2010.

Tillsammans med ränteintäkter i upplåningsverksamheten på 20 miljarder kronor uppgick årets nettokostnad för statsskulden exklusive skuldskötselåtgärder till 26 miljarder kronor 2010.

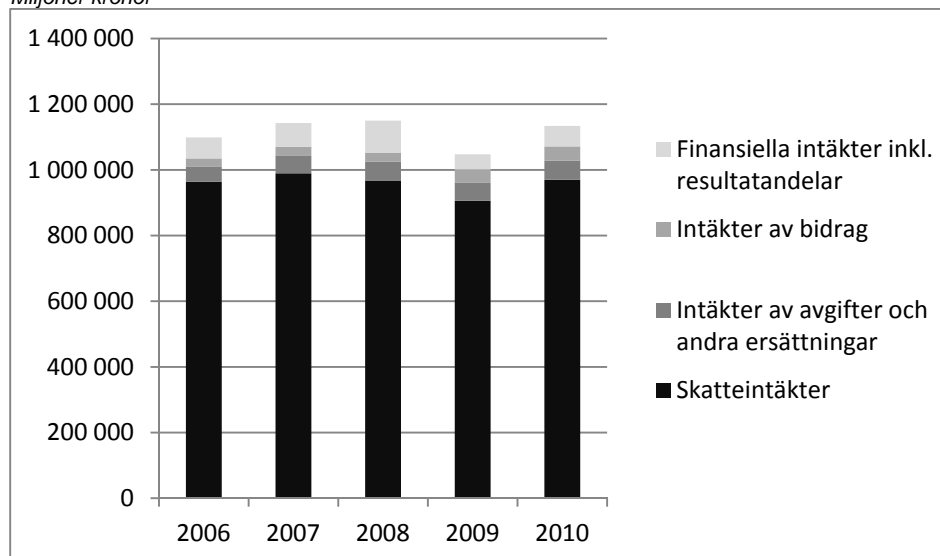
Skillnaden mellan statsskuldens utgiftsmässiga räntekostnader på 23 miljarder kronor och nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder på 12 miljarder kronor förklaras av olika principer för att avräkna anslaget och den kostnadsmissiga bokföringen i resultaträkningen. Exempelvis att nollkupongräntor och andra upplupna räntor och orealiserade valutakursförändringar redovisas på olika sätt i statens budget och i resultaträkningen.

Utvecklingen under fem år på olika områden

Statens intäkter

Diagram Statens intäkter 2006 - 2010

Miljoner kronor

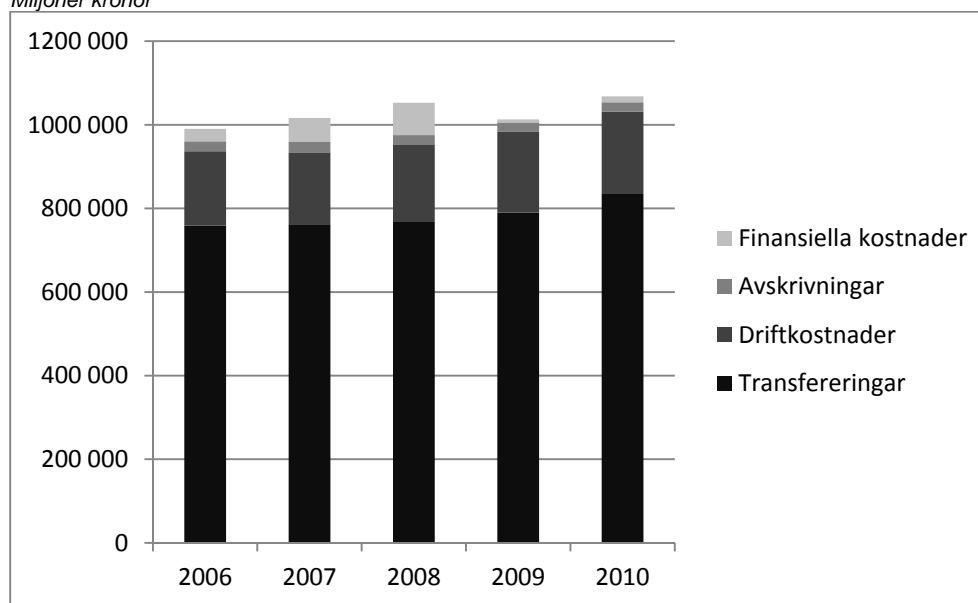
Statens totala intäkter har ökat med 36 miljarder kronor (3,2 procent) sedan 2006. Efter nedgången mellan 2008 till 2009 har intäkterna ökat mellan 2009 och 2010 med 86 miljarder kronor (8,2 procent). Nominellt har skatteintäkterna ökat mest. Procentuellt har intäkter av bidrag ökat mest som följd av att AP-fonderna sedan 2009 lämnar ett nettobidrag till staten för ålderspensionerna. De finansiella intäkterna som inkluderar resultatandelar och reavinster vid försäljning av statligt ägda aktier har minskat med drygt 2 procent

Intäkter av bidrag innefattar framför allt bidrag från EU, med en stor andel för finansiering av olika utbetalningar av bidrag på jordbruksområdet, samt bidrag till universitet och högskolor.

Statens kostnader

Diagram Statens kostnader 2006 – 2010

Miljoner kronor

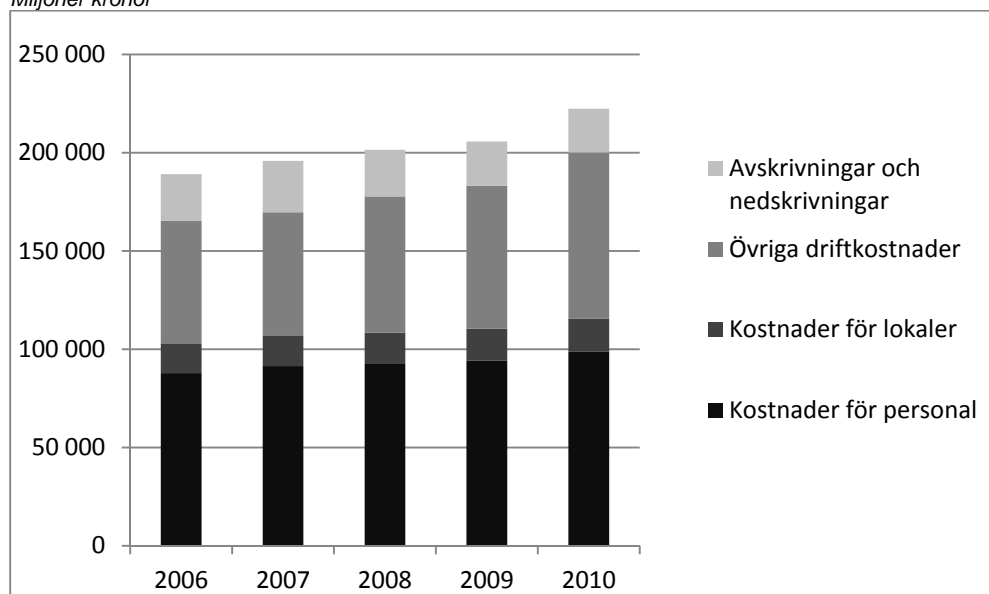
Diagrammet visar utvecklingen av statens kostnader den senaste femårsperioden. Kostnaderna totalt har ökat med 82 miljarder kronor eller 8,3 procent under perioden. Transfereringarna står för den största delen av statens kostnader. De har ökat med 10,6 procent under perioden. En trend med ökade finansiella kostnader bröts 2009. Mellan 2006 och 2008 ökade de med drygt 157 procent som följd av realiserade valutakursförluster under 2008. Därefter har de sjunkit på grund av lägre kostnader för statsskuden. För 2010 har de finansiella kostnaderna ökat något

Bland transfereringarna har kostnaderna för ohälsoområdet, sjukpenning och sjuk- och aktivitetsersättning minskat under hela femårsperioden. Från att tidigare ha ökat kraftigt under ett antal år, har de nu minskat med 34 miljarder kronor eller 8 procent jämfört med 2006. Kostnaderna för arbetslösheten har dock ökat kraftigt.

Statens egen verksamhet

Diagram Statens egen verksamhet 2006 - 2010

Miljoner kronor

Statens egen verksamhet avser främst kostnaderna för de statliga myndigheternas drift, dvs. personalkostnader, lokalkostnader, avskrivningar och nedskrivningar samt övriga driftkostnader. Kostnaderna för statens egen verksamhet den senaste femårsperioden framgår av diagrammet. Kostnaderna har ökat totalt med knappt 30 miljarder kronor eller 16 procent under perioden. 2010 har Trafikverket ökade driftskostnader beroende på främst en ökning av entreprenadtjänster efter bolagiseringen av tidigare produktionsenheter inom dåvarande Vägverket och Banverket. Försvarsmaktens ökade kostnader avser främst ökade kostnader för konsulter och övriga externa tjänster.

För att öka jämförbarheten mellan åren har personalkostnaderna rensats för förändring av statens tjänstepensionsskuld (försäkringsteknisk avsättning hos Statens pensionsverk).

De högsta personalkostnaderna (se även not 6, Kostnader för personal) finns hos Rikspolisstyrelsen, Försvarsmakten och Försäkringskassan samt Arbetsförmedlingen

Under femårsperioden har lönekostnaderna ökat med 21,6 procent vid Rikspolisstyrelsen och lönekostnaderna för Försvarmakten har ökat med 8,6 procent, Försäkringskassans lönekostnader har minskat med 12,3 procent i samband med bildandet av Pensionsmyndigheten medan Arbetsförmedlingen ökat kraftigt med 24,6 procent.

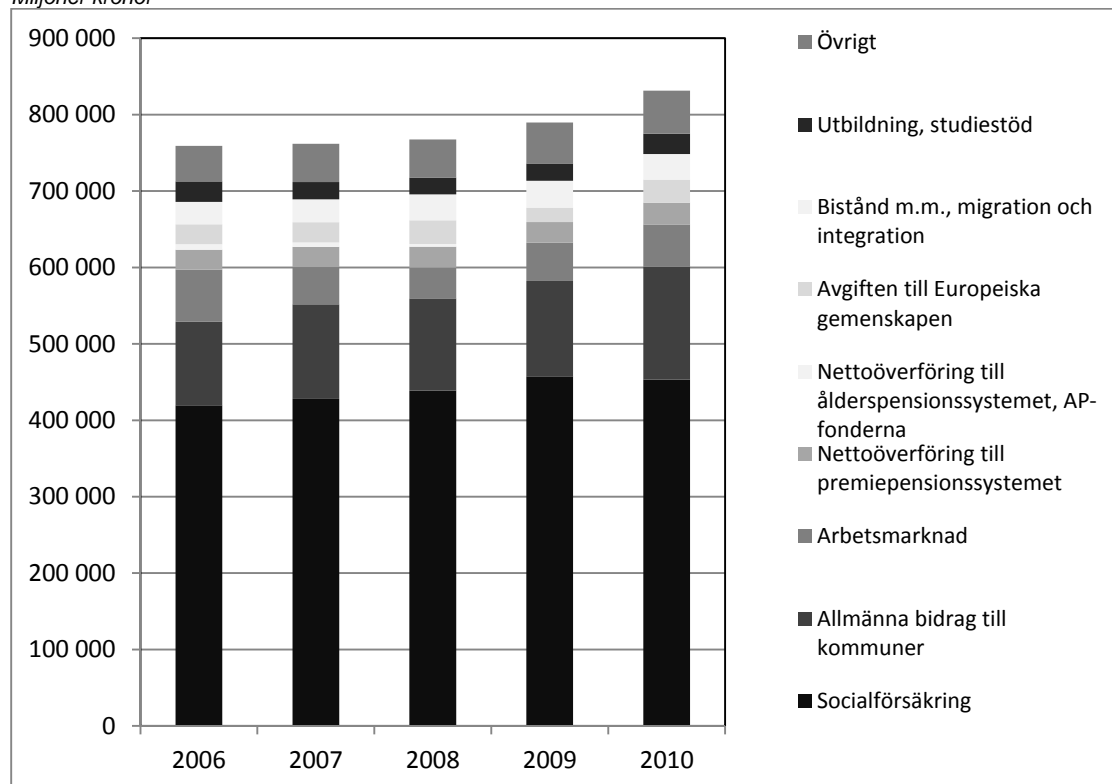
Lokalkostnaderna avser hyror för de statliga myndigheternas lokaler. De högsta lokalkostnaderna finns hos Försvarmakten, Rikspolisstyrelsen och Regeringskansliet (se även not 7, Kostnader för lokaler).

Övriga driftkostnader avser omkostnader för de statliga myndigheternas verksamhet. Köpta varor och tjänster är av stor omfattning vid bl.a. Trafikverket som har omfattande köp av entreprenader, men också vid Försvarmakten. (se även not 9 Övriga driftkostnader).

Transfereringar

Diagram Transfereringar 2006 - 2010

Miljoner kronor

I diagrammet visas transfereringarna per sektor 2006–2010. De totala kostnaderna för transfereringar har ökat med 72 miljarder kronor eller 10 procent under perioden. Den största delen, 65 procent, av de statliga transfereringarna går till hushållen inklusive hushållens övriga organisationer. Transfereringarna till hushållssektorn har ökat med 40 miljarder kronor eller 8 procent mellan 2006 och 2010. Från 2007 räknas inte nettoöverföringen till premiepensionssystemet med i transfereringar till ålderspensionssystemet utan redovisas som transferering till hushållen. Tabellen är justerad med dessa värden för 2006.

Tabell Transfereringar 2006 – 2010

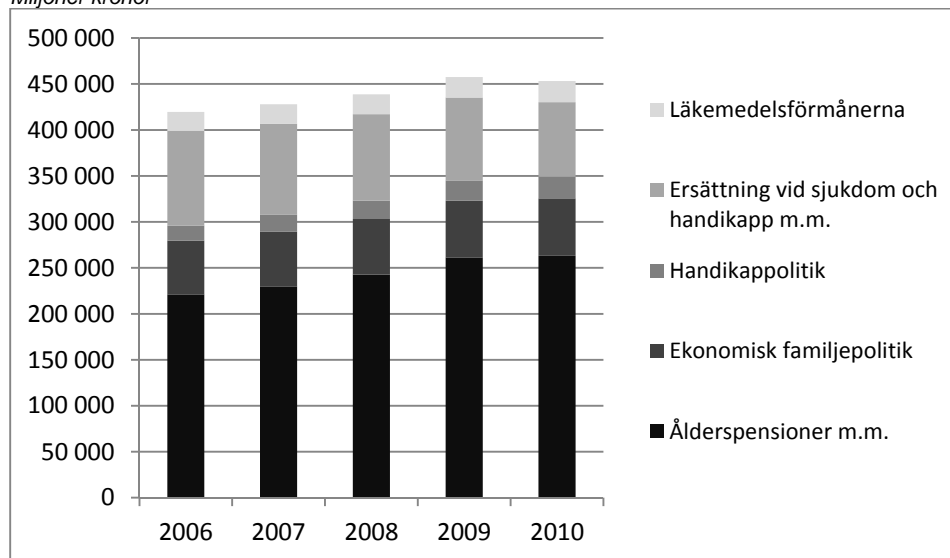
	2006	2007	2008	2009	2010
Socialförsäkring	419 618	427 972	438 751	457 535	453 237
Allmänna bidrag till kommuner	109 359	123 709	120 734	124 824	147 434
Arbetsmarknad	68 169	48 786	40 106	49 980	55 610
Nettoöverföring till premiepensionssystemet	25 920	26 387	27 546	27 138	28 524
Nettoöverföring till ålderspensionssystemet, AP-fonderna	7 334	5 916	3 542	-	-
Avgiften till Europeiska gemenskapen	26 066	26 498	31 080	18 769	30 108
Bistånd m.m., migration och integration	29 262	29 880	33 769	35 214	33 384
Utbildning, studiestöd	26 838	22 581	22 130	22 477	26 643
Övrigt	46 589	50 017	49 881	53 636	56 454
Summa	759 155	761 746	767 539	789 573	831 394

I tabellen visas utvecklingen av olika transfereringar under den senaste femårsperioden. Som följd av att utbetalda ålderspensioner överstiger de socialavgifter m.m. som inbetalas till pensionssystemet, är nettoöverföringen till ålderspensionssystemet (AP-fonderna) negativ från och med 2009, vilket redovisas som att AP-fonderna lämnar ett bidrag till staten (se Intäkter av bidrag). Nedan lämnas en närmare redovisning av delområdena socialförsäkring, arbetsmarknad, bistånd m.m. samt utbildning och studiestöd.

Socialförsäkring

Diagram Socialförsäkringen 2006 - 2010

Miljoner kronor

Kostnaderna för socialförsäkringen minskade för första gången under femårsperioden. År 2010 minskade kostnaderna med drygt 4,3 miljarder kronor eller 1 procent. Under hela femårsperioden var ökningen totalt 34 miljarder kronor eller 8 procent.

Tabell Socialförsäkringen 2006 - 2010

Miljoner kronor

	2006	2007	2008	2009	2010
Ålderspensioner m.m.	221 232	229 915	242 665	261 428	263 108
Ekonomisk familjepolitik	58 415	59 335	60 409	61 597	62 492
Handikappolitik	16 338	18 416	20 058	21 975	23 447
Ersättning vid sjukdom och handikapp m.m.	102 841	98 939	94 035	90 268	81 123
Läkemedelsförmånerna	20 792	21 367	21 584	22 267	23 067
Summa transfereringar	419 618	427 972	438 751	457 535	453 237

Minskningen mellan 2006 och 2010 är hänförlig till att Kostnaderna för ersättning vid sjukdom och handikapp m.m., ohälsområdet, har fortsatt att minska. Den minskade med sammanlagt 22 miljarder kronor eller 21,1 procent under perioden. Från 2005 bröts den tidigare uppgången av kostnaderna inom ohälsområdet och de sammanlagda kostnaderna för sjukpenning och aktivitets- och sjukersättning har därefter minskat för varje år. Kostnaden för ersättning vid sjukdom och handikapp m.m. har minskat för varje år och för 2010 minskade den med 9,1 miljarder kronor eller 10,1 procent. Det förklaras av att antalet ersatta dagar fortsatt sjunka.

På övriga områden inom socialförsäkringen har kostnaderna ökat. Nominellt sett är den största ökningen på Ålderspensioner m.m. Ökningen av pensionskostnaderna har varit tämligen jämnt fördelad under åren. De ökade pensionskostnaderna beror på ett ökat antal pensionärer, att en allt större andel av dessa har inkomstpension och att den genomsnittliga pensionspoängen ökat, men även på indexomräkning av pensionsbelopp. För 2010 var ökningen relativt liten, eftersom indexuppräkningsindexet var negativt, inkomstutvecklingen svag och p.g.a. balanseringen inom pensionssystemet. Procentuellt har kostnaderna för Handikappolitiken, med framför allt kostnader för statlig assistansersättning, ökat mest med 43,5 procent. Se även not 4 till resultaträkningen.

I tabellerna visas antalet pensionstagare med ålderspension och utbetald ålderspension under perioden.

Tabell Pensionstagare med ålderspension

	Kvinnor	Kvinnor	Män	Män	Summa
	Antal	Procent	Antal	Procent	
2006	955 994	56	764 622	44	1 720 616
2007	971 518	55	788 215	45	1 759 733
2008	975 687	55	802 128	45	1 777 815
2009	1 014 629	55	843 501	45	1 858 130
2010	1 038 037	54	873 172	46	1 911 209

Källa: Pensionsmyndigheten fr.o.m. 2009

Tidigare Försäkringskassan

År 2010 var drygt 1,9 miljoner personer pensionstagare med ålderspension, av dessa var 54 procent kvinnor och 46 procent män. Antalet pensionstagare har ökat med 11 procent sedan 2006.

Tabell Utbetald ålderspension

Miljoner kronor

	Kvinnor	Medel	Män	Medel	Summa
	Kronor	ersättning per månad	Kronor	ersättning per månad	
2006	92 053	8024	107 609	11 728	199 662
2007	96 405	8269	112 424	11 886	208 829
2008	102 011	8713	119 672	12 433	221 683
2009	111 032	9119	130 318	12 875	241 350
2010	112 497	9 031	131 279	12 529	243 776

Källa: Pensionsmyndigheten fr.o.m.2009

Tidigare Försäkringskassan

År 2010 utbetalades nästan 244 miljarder kronor, varav 46 procent eller 112 miljarder kronor till kvinnor och 54 procent eller 131 miljarder kronor till män.

Pensionerna omfattar inkomstpension, premiepension, tilläggspension och garantipension. Kvinnornas medelersättning per månad var 9 031 kronor och männens var 12 529 kronor. Vilket är en sänkning av medelersättningen per månad för första gången under perioden. Kvinnornas medelersättning per månad var således 72 procent av männens medelersättning 2010. Det innebär dock att kvinnornas medelersättning som andel av männens har ökat med 4 procentenheter från 2006 till 2010.

Tabell Ersatta nettodagar med föräldrapenning

	Kvinnor Antal	Kvinnor Procent	Män Antal	Män Procent	Summa
2006	34 524 796	79	8 957 898	21	43 482 694
2007	35 856 090	79	9 434 538	21	45 290 628
2008	37 117 288	79	10 143 062	21	47 260 350
2009	37 169 343	78	10 669 822	22	47 839 165
2010	38 228 681	77	11 489 945	23	49 718 626

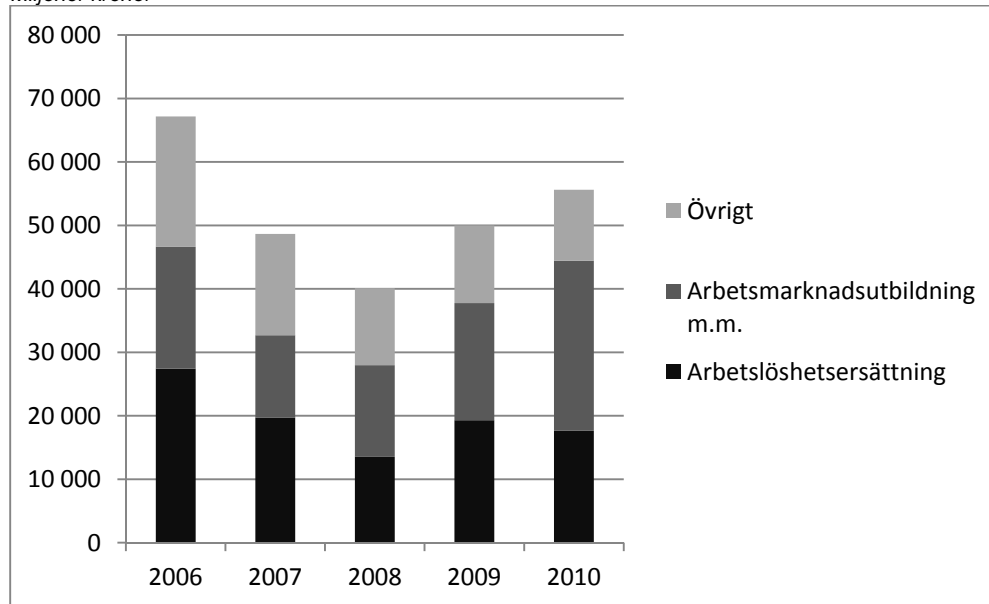
Källa: Försäkringskassan

Antal ersatta dagar var 49,7 miljoner 2010, varav 77 procent uttagna av kvinnor och 23 procent uttagna av män. Andelen dagar uttagna av kvinnor har sjunkit med 1 procentenhet och andelen som tas ut av män ökat med 1 procentenhet mellan 2008 och 2009, och ytterligare 1 procentenhet mellan 2009 och 2010, efter att ha legat på konstant nivå tre år i rad.

Arbetsmarknad

Diagram Arbetsmarknad 2006 - 2010

Miljoner kronor

Kostnaderna för arbetsmarknadspolitiken minskade under perioden 2006 - 2010 med 11,6 miljarder kronor. Kostnaderna för arbetsmarknadspolitiken gick ned fram till 2008, men under 2009 och 2010 har de åter ökat. Minskningen förklarades av minskad arbetslöshet. På grund av lågkonjunkturen som inleddes hösten 2008 och under 2009, har arbetslösheten åter ökat. Under 2010 minskade arbetslöshetsersättningen med nästan 1,7 miljarder kronor, men samtidigt ökade utgifterna för arbetsmarknadsutbildning med 8,3 miljarder kronor.

Tabell Arbetslösa personer i genomsnitt under året 2006-2010

	Kvinnor	Kvinnor	Män	Män	Summa
	Antal	Procent	Antal	Procent	
2006	114 300	47	131 300	53	245 600
2007	104 400	48	111 400	52	215 800
2007*	148 400	50	149 200	50	297 600
2008	152 400	50	152 300	50	304 700
2009	185 800	46	222 400	54	408 200
2010	192 775	46	222 850	54	415 625

Källa: AKU, SCB

* omräknad statistik för 2007, avser personer i åldersintervallet 15-74 år

Tabellen visar antalet kvinnor och män som var arbetslösa i genomsnitt under året 2006 till 2010. I oktober 2007 gjordes statistiken om enligt internationella rekommendationer och den omfattar nu personer i åldern 15-74 år. Tidigare var det

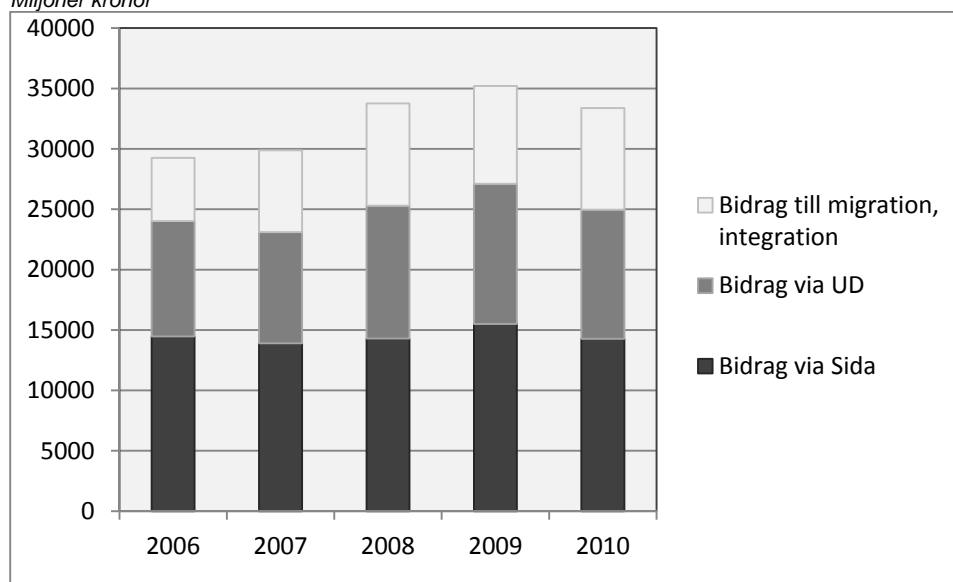
åldersintervallet 16-64 år. På grund av detta är inte statistiken jämförbar mellan åren. Den markerade raden för 2007 visar jämförbar statistik med 2008 och framåt.

Antalet arbetslösa var i genomsnitt 415 625 under 2010. Det har skett en ökning med i medeltal med drygt 7 000 personer under 2009. Arbetslösheten fortsatte att öka under de två första kvartalen 2010 men har därefter vänt och är vid årsskiftet nere på nivåer som motsvarar första kvartalet 2009. Andelen arbetslösa män ligger kvar på knappt 54 procent av andelen arbetslösa personer.

Bistånd m.m.

Diagram Bistånd m.m., migration och integration 2006 - 2010

Miljoner kronor

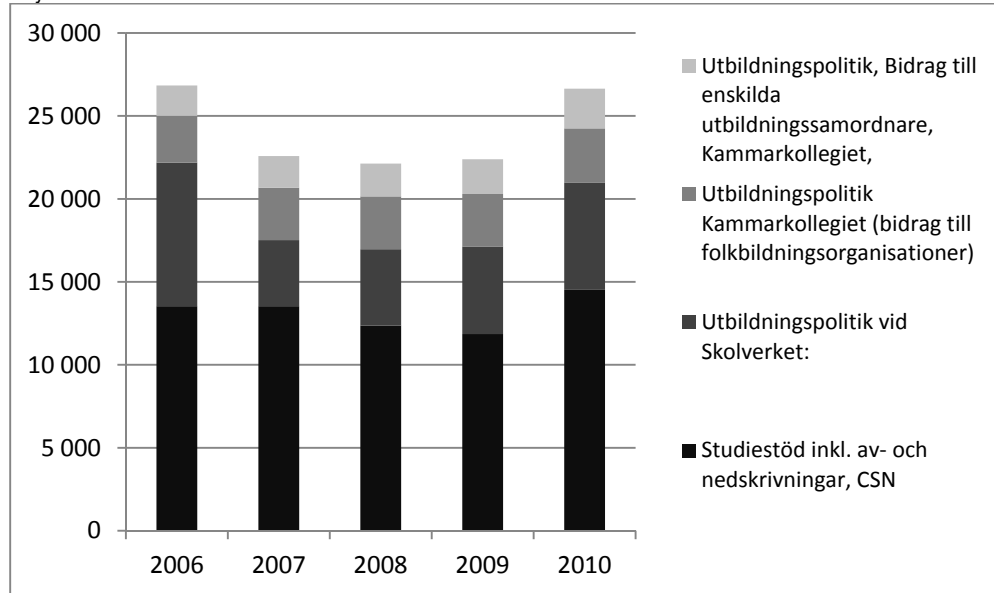

Kostnaderna för bistånd, internationella bidrag, migration och integration ökade med 4,1 miljarder kronor eller 14 procent under perioden 2006–2010. I posten ingår även samarbete med Central- och Östeuropa och bidrag till utlandet utöver bistånd. Den stora ökningen under femårsperioden har skett på Bidrag till migration och integration som ökat med 60,5 procent mellan 2006 och 2010. Under 2009 skedde dock ett trendbrott och Bidrag till migration och integration minskade med 4,4 procent, för att 2010 åter öka till samma nivå som 2008. De övriga biståndsposterna har under 2010 minskat något.

Utbildning och studiestöd

Utbildning och studiestöd 2006 - 2010

Miljoner kronor

Kostnaden för utbildning och studiestöd har minskat något under perioden. Kostnaden för studiestöd, inklusive av- och nedskrivningar, har ökat med närmare 1 miljard kronor eller 7,3 procent under förmånsperioden. Kostnaden för utbetalda studiestöd har ökat med 2,7 miljarder kronor sedan 2009.

De studiestöd som når flest personer är studiehjälp och studiemedel. Dessa stöd är generella och rättighetsstyrda. Studiemedel kan dock lämnas med en högre bidragsdel, men i detta avseende är studiemedlet inte rättighetsstyrt.

Studiemedel består av studiebidrag och studielån och utgår till studerande i studiestödsberättigande utbildning.

Studiehjälp består av studiebidrag, inackorderingstillägg och extra tillägg. Studiebidraget är generellt och lämnas normalt med 1 050 kronor per studiemånad för den som är mellan 16 och 20 år och studerar i en gymnasial utbildning inom gymnasieskola, folkhögskola, kommunal vuxenutbildning eller vissa andra utbildningar.

Tabell Studerande med studiemedel

	Kvinnor	Kvinnor	Män	Män	Summa
	Antal	Procent	Antal	Procent	
2006	250 952	61	163 743	39	414 695
2007	252 363	61	159 923	39	412 286
2008	250 302	61	157 514	39	407 816
2009	266 810	60	177 132	40	443 942
2010	277 610	60	188 702	40	466 312

Källa: Centrala studiestödsnämnden

Tabell Studerande med studiemedel Studiebidrag och lån

	Kvinnor	Kvinnor	Män	Män	Summa
	Antal	Procent	Antal	Procent	
2006	178 842	60	117 216	40	296 058
2007	173 311	61	111 339	39	284 650
2008	169 776	61	108 648	39	278 424
2009	179 016	60	120 725	40	299 741
2010	185 386	59	128 304	41	313 690

Källa: Centrala studiestödsnämnden

Tabellen visar studerande med studiemedel 2006 till 2010. Studiemedel lämnas till studerande vid universitet och högskolor, vid godkända utbildningar utomlands och till studerande äldre än 20 år i gymnasiala utbildningar. Studiemedel består av studiebidrag och lån. Totalt fick 466 312 studerande studiemedel under 2010, vilket är en ökning med 22 370 studerande jämfört med 2009. Av dessa hade 313 690 studielån medan 152 622 studerande endast utnyttjade studiebidrag. Andelen studerande som vill sätta sig i skuld för att studera har minskat stadigt under den senaste femårsperioden. År 2010 fick fortfarande 60 procent eller 277 610 kvinnor och 40 procent eller 188 702 män studiemedel. Det är andra året i rad som andelen studerande med studiemedel ökar och den har ökat kraftigt och är den allra högsta under hela perioden.

Oförbrukade bidrag

Oförbrukade bidrag är en balanspost som visar mottagna bidragsintäkter som ska täcka framtida kostnader. Finansutskottet har tidigare uttryckt intresse av redovisning av oförbrukade bidrag inom staten och här följer en redovisning av både utom- och inomstatliga oförbrukade bidrag för perioden 2006-2010.

Tabell Oförbrukade bidrag

Miljoner kronor

	2006	2007	2008	2009	2010
Universitet och högskolor	7 925	8 858	10 069	11 871	13 312
- inomstatliga	3 200	3 848	4 812	5 942	6 795
- utomstatliga	4 725	5 010	5 257	5 929	6 517
Länsstyrelser	2 216	2 553	2 253	2 186	2 107
- inomstatliga	2 128	2 496	2 190	2 085	2 010
- utomstatliga	88	57	63	101	97
Övriga	3 740	3 629	3 548	3 984	4 011
- inomstatliga	1 155	1 267	1 133	1 633	2 116
- utomstatliga	2 585	2 362	2 415	2 351	1 895
Summa	13 881	15 040	15 870	18 041	19 430
- inomstatliga	6 483	7 611	8 135	9 660	10 921
- utomstatliga	7 398	7 429	7 735	8 381	8 509

Tabellen visar att de oförbrukade bidragen totalt har ökat med 5,5 miljarder kronor eller med 40 procent under perioden 2006-2010.

De inomstatliga bidragen är medel som betalats från en annan statlig myndighet och i många fall redovisats mot anslag hos den betalande myndigheten, trots att de ännu inte förbrukats hos den mottagande myndigheten eller utbetalats till slutanvändare. Denna post ökade med 4,4 miljarder kronor eller 68 procent under perioden och uppgår vid utgången av 2010 till 10,9 miljarder kronor. Under 2010 har posten ökat med 1,26 miljarder kronor eller 13 procent. Huvuddelen, 62 procent, av de inomstatliga bidragen finns hos universitet och högskolor. För universitet och högskolor är bidragen en del av finansieringen av forskning och utbildning. De lärosäten som redovisar störst belopp är Lunds universitet, Uppsala universitet, Karolinska Institutet och Göteborgs universitet. De största ökningarna av oförbrukade bidrag från andra statliga myndigheter under 2010 finns hos Lunds universitet (286 miljoner kronor), Vetenskapsrådet (148 miljoner kronor), Karolinska institutet (99 miljoner kronor) och Uppsala universitet (87 miljoner kronor). De olika universiteterna får ofta sina bidrag från Vetenskapsrådet eller andra forskningsråd.

Vetenskapsrådet har framför allt mottagit bidrag från Kammarkollegiet för olika projekt inom internationellt samarbete. Skäl som nämns för ökningen hos universitet och högskolor, som kan avse både bidrag från andra myndigheter och från externa finansiärer, är bl.a. att bidrag erhålls för verksamheter som pågår under flera år och att det tar tid att bygga upp nya forskningsmiljöer med rekrytering och upphandling av utrustning när projekt startas.

Länsstyrelserna står för drygt 18 procent av de inomstatliga oförbrukade bidragen. Hos länsstyrelserna är det ofta fråga om medel som ska förmedlas som bidrag till olika regionala projekt. Övriga myndigheter redovisar 2,1 miljarder kronor av de inomstatliga oförbrukade bidragen vilket motsvarar drygt 19 procent för 2010. I årsredovisningen för staten elimineras de inomstatliga bidragen när balansräkningen konsolideras, eftersom de inte motsvaras av någon förpliktelse i relation till någon utomstående motpart.

Oförbrukade bidrag från utomstatliga givare har ökat med 1,1 miljarder kronor eller 15 procent mellan 2006 och 2010. De uppgår till 8,5 miljarder kronor. Här står universitet och högskolor för en ännu större del av mottagna medel, 77 procent. Det är exempelvis fråga om medel från forskningsstiftelser. Länsstyrelsernas oförbrukade bidrag från utomstatliga givare är förhållandevis obetydliga, medan övriga myndigheter redovisar 22 procent av medlen. Bland dessa kan nämnas Statens jordbruksverk och Ungdomsstyrelsen. I not 51 till balansräkningen specificeras beloppet uppdelat per myndighet med kommentarer om ändamål.

7 Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU

I detta kapitel redovisas dels en räkenskapssammanställning som ligger till grund för det nationella intygandet om EU-medel, dels en redovisning av samtliga avgifter till och bidrag från EU samt de anslag som finansieras med EU-medel, oberoende av om de omfattas av det nationella intygandet.

Räkenskapssammanställning av EU-medel

Räkenskapssammanställningen av EU-medel omfattar en resultaträkning, en balansräkning samt en kassamässig redovisning av utfall på anslag/inkomstitlar.

Utbetalningarna från den tidigare fleråriga budgetramen (2000–2006) har gradvis minskat och fasats ut de senaste åren och strukturfonderna har slutredovisats under 2010. Samtidigt har nu utbetalningarna avseende den aktuella fleråriga budgetramen 2007-2013 ökat kraftigt också för andra fonder än jordbruksfonderna. Detta innebär att relativt snart kommer i princip samtliga EU-medel att omfattas av intygandet. För 2010 omfattar intygandet jordbruksfonderna och strukturfonderna, men även medel från flyktingfonden.

Genom medlemskapet i EU hanterar svenska myndigheter olika typer av medel från och till EU:s budget. De medel som Sverige erhåller som återflöde från EU-budgeten kommer huvudsakligen från EU:s jordbruksfonder och strukturfonderna. Sverige får också stöd till transeuropeiska nätverk samt forsknings- och utbildningsprogram. För den senare bidragskategorin ligger dock ansvaret för att administrera och förvalta dessa medel på kommissionen och andra institutioner inom EU och inte på medlemsstaten. Det är enbart de medel som Sverige erhåller och som förvaltas gemensamt med kommissionen som omfattas av regeringens intygande. Ett gemensamt förvaltningsansvar innebär i korthet att kommissionen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av EU:s budget men att medlemsstaten är ansvarig för att nationellt bygga upp ett förvaltnings- och kontrollsystem som garanterar en sund ekonomisk förvaltning av EU:s medel.

På de områden där det föreligger ett delat förvaltningsansvar mellan Sverige och kommissionen finns på resultaträkningens intäktssida (EU-budgetens utgiftssida) för den aktuella fleråriga budgetramen 2007–2013 totalt nio myndigheter som är utsedda att vara förvaltande myndighet.

Nedan redogörs för de olika fonderna.

Jordbruksfonder

Stödet till jordbruket består i innevarande fleråriga budgetram 2007-2013 av två fonder – Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) är förvaltande myndighet samt utbetalande organ för båda fonderna och har därmed det yttersta ansvaret för att dessa medel används på ett korrekt och effektivt sätt. Attesterande organ är Ekonomistyrningsverket (ESV).

EGFJ finansierar bl.a. olika direktstöd till jordbrukare samt interventioner i syfte att stabilisera jordbruksmarknaden. EJFLU ska både främja miljön och verka för ökad konkurrenskraft och livskvalitet på landsbygden.

Strukturfonder

Antalet strukturfonder i innevarande programperiod 2007–2013 är två, Europeiska Regionala Utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF). Strukturfonder ska bidra till att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan Europas regioner och innevånare.

I Sverige är ERUF uppdelad i åtta regionala program och fem territoriella program medan ESF består av ett nationellt program. För varje program finns förvaltande myndighet, attesterande myndighet och revisionsmyndighet. Den förvaltande myndigheten har ansvaret för att det operativa programmet förvaltas och genomförs på ett effektivt och korrekt sätt. Den förvaltande myndigheten betalar även ut strukturfondsmedlen till de slutliga stödmottagarna.

Den attesterande myndigheten gör en bedömning om kostnaderna är stödberättigande och intygar inför kommissionen att utgiftsdeklarationen är korrekt.

För ERUF är Tillväxtverket förvaltande och attesterande myndighet för åtta regionala program samt ett territoriellt program. I ytterligare fyra territoriella program är förvaltande och attesterande myndigheter svenska, Länsstyrelserna i Norrbottens, Västerbottens respektive Jämtlands län.

För ESF är Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) förvaltande och attesterande myndighet.

ESV är utsedd till att vara revisionsmyndighet för ESF och de ERUF-program som förvaltas i Sverige.

Ramprogram för solidaritet och hantering av migrationsströmmar

För att ge finansiellt stöd till asyl- och migrationspolitiken i EU har ett ramprogram för solidaritet och hantering av migrationsströmmar inrättats under den aktuella budgetramen 2007–2013 och omfattar fyra olika fonder – Europeiska flyktingfonden (2008–2013), Europeiska fonden för de yttre gränserna (2007–2013), Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare (2007–2013) samt Europeiska återvändandefonden (2008–2013).

Fonderna kan användas för att finansiera samarbetsprojekt som rör flyktingmottagning, gränskontroll, integration och återvändande.

Europeiska flyktingfonden (2005–2010), som beslutades under föregående fleråriga budgetram, inkluderas inte i intygandet p.g.a. att medlen inte omfattas av det gemensamma förvaltningsansvaret mellan medlemsstat och kommission.

Migrationsverket har utsetts till ansvarig myndighet för att sköta de nationella insatser som får stöd från flyktingfonden samt återvändandefonden i enlighet med tillämplig gemenskapslagstiftning och principen om en sund ekonomisk förvaltning. Svenska ESF-rådet har utsetts till ansvarig myndighet för integrationsfonden och Rikspolisstyrelsen för gränsfonden. ESV är utsedd till att vara revisionsmyndighet för samtliga fonder inom ramprogrammet.

Fiskerifonden

Stödet till fiskerinäringen består i innevarande programperiod av en fond, Europeiska Fiskerifonden (EFF). Fiskeriverket är förvaltande och attesterande myndighet för denna fond. ESV är utsedd till att vara revisionsmyndighet.

Resultaträkning

Resultaträkningen visar i sammandrag återflödet från EU-budgeten och dess användning. Redovisningen görs i periodiserade termer, dvs. kostnaderna och intäkterna redovisas det år de är hänförliga till.

Resultaträkning avseende fleråriga budgetramen 2007-2013*Miljoner kronor*

	2010	2009
Intäkter av bidrag från EU		
-Jordbruksstöd	8 798	9 429
-Europeiska regionala utvecklingsfonden	1 198	1 341
-Europeiska socialfonden	857	274
-Övrigt	229	162
<i>Summa intäkter av bidrag från EU m.m.</i>	<i>11 082</i>	<i>11 206</i>
Verksamhetens kostnader		
-Kostnader för personal	-109	-110
-Kostnader för lokaler	-29	-15
-Övriga driftkostnader	-130	-110
<i>Summa verksamhetens kostnader</i>	<i>-268</i>	<i>-235</i>
Lämnade bidrag,		
-Jordbruksstöd	-9 686	-9 211
-Europeiska regionala utvecklingsfonden	-1 364	-1 286
-Europeiska socialfonden	-823	-426
-Övrigt	-197	-152
<i>Summa lämnade bidrag</i>	<i>-12 070</i>	<i>-11 075</i>
<i>Summa kostnader</i>	<i>-12 338</i>	<i>-11 039</i>
Nettointäkt	-1 256	-104

Intäkter – återflöde från EU-budgeten

De intäkter som redovisas avser till största delen medel från jordbruksfonderna för finansiering av gårdsstöd och andra stöd till jordbruket. Jordbruksverket redovisar intäkter på 8 798 miljoner kronor. 7 104 miljoner kronor avser gårdsstöd och djurbidrag och det övriga avser främst miljöstöd m.m. Intäkterna har reducerats med 867 miljoner kronor som avser så kallade finansiella korrigeringar. Detta är förväntade krav på återbetalningar av utbetalda bidrag från EU för projekt som inte har godkänts. Medlen avser delvis perioden 2005 – 2007 men eftersom de förväntas leda till avdrag på bidragen från EU under 2011 och eventuellt 2012 har de ändå redovisats som intäktsminskning här.

Tillväxtverket redovisar intäkter på 1 198 miljoner kronor från regionala utvecklingsfonden och Svenska ESF-rådet redovisar intäkter på 857 miljoner kronor, huvudsakligen från Europeiska socialfonden. Migrationsverket redovisar 115 miljoner kronor från Europeiska flyktingfonden och Fiskeriverket redovisar 90 miljoner kronor från Fiskerifonden.

Kostnader – användningen av de medel som erhållits från EU-budgeten

Jordbruksverket redovisar lämnade bidrag med 9 686 miljoner kronor, till största delen för gårdsstöd och i övrigt främst medel enligt EJFLU. Det bör noteras att med

det förväntade avdraget på kommande bidragsutbetalningar som redovisats som en intäktsminskning kommer inte detta bidrag att täckas i sin helhet av medel från EU-budgeten.

Utöver Jordbruksverkets utbetalningar har även utbetalningar från de övriga fonderna kommit igång i större omfattning under 2010 för den aktuella fleråriga budgetramen. Tillväxtverket redovisar lämnade bidrag med 1 364 miljoner kronor, Svenska ESF-rådet med 823 miljoner kronor och Fiskeriverket med 95 miljoner kronor.

Balansräkning

Balansräkningen visar i sammandrag fordringar och skulder avseende medel från EU-budgeten och dess användning, baserat på vad berörda myndigheter tagit upp i sina årsredovisningar.

Balansräkning avseende fleråriga budgetramen 2007-2013

Miljoner kronor

	2010-12-31	2009-12-31
Övriga fordringar	6 964	7 462
Periodavgränsningsposter	345	118
Summa tillgångar	7 309	7 580
Nettoförmögenhet	4 758	6 145
Leverantörsskulder	3	0
Övriga skulder	869	1
Förutbetalda intäkter	446	108
Oförbrukade bidrag	1 233	1 326
Summa skulder och kapital	7 309	7 580

Fordringar

Fordringarna avser främst Jordbruksverkets fordringar på EGFJ för i första hand gårdsstöd utbetalat i slutet av 2010 med 6 964 miljoner kronor samt fordran på EJFLU. Tillväxtverket redovisar upplupna intäkter på 329 miljoner kronor.

Skulder och eget kapital

Skulderna avser oförbrukade bidrag på 1 233 miljoner kronor i form av förskott främst från EJFLU. Jordbruksverkets förväntade krav på återbetalning av tidigare erhållet återflöde från EU-budgeten med 869 miljoner kronor, redovisas som Övriga skulder. Svenska ESF-rådet redovisar förutbetalda intäkter på 400 miljoner kronor.

Redovisning på statens budget – kassamässig redovisning

Redovisningen på statens budget görs i kassamässiga termer, dvs. under den period då betalning sker. I tabellen redovisas utfall på anslag och inkomstitlar avseende den aktuella fleråriga budgetramen 2007-2013.

Utfall på anslag och inkomstitlar fleråriga budgetramen 2007-2013		2010
Anslag		
0801008	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	114 175
1301006	Från EU-budgeten finansierade insatser för integration av tredjelandsmedborgare	8 448
1401006	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2007-2013	1 140 034
1901003	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007-2013	1 410 058
2301011	Gårdsstöd och djurbidrag m.m.	7 119 408
2301012	Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter	471 165
2301016	Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	101 571
2301020	Jordbruks- och livsmedelsstatistik finansierad från EG-budgeten	7 356
2301024	Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 376 941
Summa anslag		12 749 156
Inkomstitlar		
6111	Gårdsstöd	6 826 536
6113	Övriga interventioner	217 160
6114	Exportbidrag	55 866
6115	Djurbidrag	346 999
6116	Offentlig lagring	107 244
6118	EU:s landsbygdsfond 2007-2013	2 884 191
6119	Övriga bidrag från EU:s jordbruksfonder	-206 792
6213	Bidrag från EG:s fiskefond perioden 2007-2013	101 789
6313	Bidrag från EG:s regionalfond perioden 2007-2013	869 200
6413	Bidrag från EG:s socialfond perioden 2007-2013	1 151 112
6911	Övriga bidrag från EG	205 925
6912	Stöd till sockernäringen	25 775
Summa inkomstitlar		12 585 005
Netto anslag/inkomstitlar		164 151

Inkomster

Inkomsterna avser främst gårdsstöd och förskottsmedel från EJFLU som liksom övriga jordbruksstöd ovan (inkomstitel 6111–6119) redovisas av Jordbruksverket. Den förväntade återbetalningen av tidigare erhållet stöd (se ovan) har inte påverkat statens budget för 2010.

Bidrag från EFF redovisas av Fiskeriverket. Bidrag från ERUF redovisas av Tillväxtverket och Länsstyrelsen i Jämtlands län. Även länsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens län är förvaltande och attesterande myndigheter. Bidrag från ESF redovisas av Svenska ESF-rådet. Stöd till sockernäringen redovisas av Jordbruksverket.

Utgifter

Utgifterna på anslag avser i första hand gårdsstöd och djurbidrag samt åtgärder för landsbygdens miljö och struktur som redovisas av Jordbruksverket. Även utgifterna för intervention och exportbidrag redovisas av Jordbruksverket.

Bland övriga utgifter är det i första hand Tillväxtverket som redovisar stöd från ERUF. ESF-rådet redovisar stöd från ESF.

Redovisning av samtliga EU-medel

I detta avsnitt redovisas samtliga medel till och från EU-budgeten som redovisas över statens budget. Utöver utfallet för 2010 redovisas de fyra närmast föregående årens utfall kassamässigt, dvs. i överensstämmelse med statens budget. Redovisningen omfattar alla medel oavsett vilken flerårig budgetram medlen är hänförliga till. Detta avsnitt ger därmed en översikt över den direkta påverkan av EU-budgeten på statens budget.

Avgiften till EU:s budget

EU- budgeten upprättas med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. EU-budgetens utgifter och inkomster ska balansera, det så kallade balanskravet, och det är budgetens utgifter som styr behovet av inkomster. Inkomsterna utgörs huvudsakligen av egna medel: tull- och sockeravgifter (traditionella egna medel) samt avgifter från medlemsstaterna. Egna medel fastställs på basis av regelverket i rådets beslut 2007/436/EG om gemenskapernas egna medel (egna medelsbeslutet). Utöver egna medel består inkomsterna dessutom av övriga inkomster, bland annat eventuellt överskott från föregående år, diverse avgifter, räntor och EES-ländernas bidrag.

EU-avgiftens olika beståndsdelar beskrivs kortfattat nedan.

Tullavgifter

Handelstullar tas ut enligt den gemensamma tulltaxan vid handel med länder utanför EU. Dessa inkomster tillfaller gemenskapsbudgeten. Medlemsländerna får dock behålla 25 procent av intäkterna för att finansiera administrativa kostnader.

Sockeravgifter

Inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken tas särskilda en produktionsavgift för socker ut. I och med egna medelsbeslut från 2007 försvann särskilda jordbrukstullar som begrepp och 2009 var sista året dessa särredovisades. Dessa inkomster tillfaller gemenskapsbudgeten, med avdrag för finansiering av administrativa kostnader enligt samma procentsats som för tullavgifter.

Mervärdesskattebaserad avgift

Denna del av avgiften beräknas som en procentuell andel av respektive medlemsstats mervärdesskattebas. Med mervärdesskattebas avses värdet på den samlade konsumtionen av varor och tjänster under ett år. För att uppnå likabehandling justeras den nationella mervärdesskattebasen så att en harmoniserad mervärdesskattebas uppnås. Fasta procentsatser gäller för detta. Huvudregeln är 0,3 procent. Sverige har dock tillsammans med några andra länder undantag från huvudregeln. Sverige betalar motsvarande 0,1 procent av mervärdesskattebasen.

Avgiften baseras på en prognos på landets mervärdesskattebas för aktuellt budgetår. I efterhand revideras avgiften med hänsyn till utfallet för mervärdesskattebasen.

Avgift baserad på bruttonationalinkomsten

Medlemsländernas BNI-baserade avgift fastställs baserat på deras procentuella andel av unionens samlade bruttonationalinkomst (BNI) beräknad till marknadspriser. BNI uttrycker värdet av de samlade inkomsterna som tillfaller ett land. Den totala BNI-baserade avgiften fastställs som en restpost eftersom EU-budgeten måste respektera balanskravet. Den totala BNI-baserade avgiften ska alltså täcka det återstående finansieringsbehovet efter att övriga avgifter (traditionella egna medel och mervärdesskattebaserad avgift) fastställts. Den BNI-baserade avgiften korrigeras i efterhand på samma sätt som den mervärdesskattebaserade avgiften.

Storbritanniens budgetreduktion

Storbritannien har beviljats en nedsättning av sin avgift (budgetreduktion) som finansieras gemensamt av övriga medlemsstater i enlighet med respektive medlemsstats BNI. Sedan 2002 är dock Sveriges andel begränsad till 25 procent av den andel Sverige skulle ha med en rent BNI-baserad finansiering.

Särskild budgetreduktion för Nederländerna och Sverige

Nederländerna och Sverige har beviljats en nedsättning av sin avgift (budgetreduktion) som finansieras gemensamt av alla medlemsländer i enlighet med respektive lands BNI. Sverige får för varje år under perioden 2007 – 2013 en reduktion om 150 miljoner euro uttryckt i 2004 års priser vilken räknas av från Sveriges BNI-baserade avgift.

Återflöde från EU-budgeten

De medel som Sverige erhåller som återflöde från EU-budgeten kommer huvudsakligen från EU:s jordbruksfonder och strukturfonder. Det finns två jordbruksfonder: Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). Huvuddelen av utgifterna i

dessa två fonder är bidrag inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken. Den enskilt största utgiftsposten är gårdsstödet som betalas ut baserat på markinnehav. Därutöver finns exempelvis utgifter för djurbidrag och bidrag till landsbygdsutveckling.

Strukturfonderna är ett samlingsnamn för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF). Utöver jordbruks- och strukturfonderna finns också ett återflöde från bl.a. ramprogrammen för forskning och övriga EU-program. Merparten av allt återflöde från EU-budgeten går via statens budget, en mindre del går dock direkt till olika myndigheters verksamhet och en del redovisas inte alls inom staten.

Redovisning i resultaträkningen

I resultaträkningen för staten redovisas avgiften till EU under posten Transfereringar till utlandet (se not 4 till resultaträkningen). Återflödet från EU redovisas under posten Intäkter av bidrag (se not 3 till resultaträkningen). Redovisningen i resultaträkningen är periodiserad, dvs. intäkter och kostnader redovisas det år de är hänförliga till. Kostnaden för EU-avgiften redovisas det budgetår som avgiften avser. Intäkt av EU-bidrag redovisas det år som stödet betalas ut till bidragsmottagarna, vilket motsvarar det år kostnaden uppstår. Det finns därför vissa skillnader i det periodiserade återflödet jämfört med den kassamässiga redovisningen på statens budget. Skillnaderna är dock relativt små och därför görs här inte någon specificerad redovisning av den totala påverkan på resultaträkningen.

Det finns också bidrag från EU-budgeten, exempelvis från ramprogrammen för forskning som inte redovisas brutto på statens budget, utan endast i resultaträkningen. Under 2010 tog statliga myndigheter, inklusive universitet och högskolor, emot totalt 895 miljoner kronor i bidrag från EU-budgeten, som enbart redovisas som intäkter av bidrag i resultaträkningen, och som därmed inte framgår av redovisningen på statens budget.

Redovisning på statens budget

På statens budget bruttoredo visas det återflöde som administreras av svenska myndigheter, dvs. betalningar från kommissionen redovisas mot inkomstittel, medan de utbetalningar som myndigheterna gör redovisas mot anslag på statens budget. Redovisningen i dessa delar är kassamässig. Betalningar från europeiska kommissionen redovisas samlat under inkomsttypen 6000 Bidrag från EU m.m. och specificeras på separata inkomstitlar. EU-avgiften redovisas på anslaget 1 Avgiften till den Europeiska unionen under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen. I tabellen sammanfattas det kassamässiga flödet mellan EU-budgeten och den

svenska statens budget under perioden 2005 – 2010, dvs. Sveriges EU-avgift och inkomsterna till statens budgets inkomstitlar från EU-budgeten.

Kassamässigt ökade avgiften till EU 2010 jämfört med 2009 med 11 215 miljoner kronor, medan bidragen från EU ökade med 1 295 miljoner kronor. Detta innebär att det kassamässiga nettoflödet till EU ökade med 9 920 miljoner kronor. Ökningen av avgiften förklaras av att stora återbetalningar av tidigare inbetalda avgifter gjordes under 2009 efter det att ett nytt system för medlemsländernas avgifter började tillämpas som gällde retroaktivt från 2007. Under 2009 återbetalades sammanlagt 8 333 miljoner kronor vilket återfördes mot den mervärdesskattebaserade avgiften och BNI-baserade avgiften. Utfallet för den mervärdesskattebaserade avgiften blev med anledning av detta 5 749 miljoner kronor högre 2010 än 2009, medan utfallet för den BNI-baserade avgiften blev 5 582 miljoner kronor högre. Jämfört med 2008 är skillnaderna mindre.

I tabellen nedan sammanfattas det kassamässiga flödet mellan EU-budgeten och den svenska statens budget under perioden 2005–2010.

Tabell Avgift till och återflöde från EU (kassamässigt)

Miljoner kronor

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Förändring 2009/2010
Tullavgift	3 003	3 539	3 844	4 023	3 803	4 103	300
Jordbruksavgifter	257	169	425	783	472	188	-284
Momsbaserad avgift	3 113	4 227	4 475	4 323	-4 305	1 444	5 749
BNI-baserad avgift	18 893	17 723	17 512	21 960	18 741	24 323	5 582
Storbritannien-avgift	369	262	379	437	481	349	-132
Summa EU-avgift¹	25 635	25 920	26 635	31 526	19 192	30 407	11 215
Bidrag från EUGFJ ²	8946	8 890	269	123	9	0	-9
Bidrag från EGFJ ³			6 886	7 064	8 075	7 345	-730
Bidrag från EJFLU ⁴			2 686	1 807	1 106	2 884	1 778
Bidrag från FFU ⁵	109	76	90	94	70	102	32
Bidrag från ERUF ⁶	1381	1 212	1 130	464	1 315	872	-443
Bidrag från ESF ⁷	1849	1 270	1 633	870	358	1 151	793
Bidrag till trans.eur.nätv	300	194	187	348	470	391	-79
Övriga bidrag från EG	7	799	155	265	279	232	-47
Summa bidrag m.m.⁸	12 592	12 441	13 036	11 035	11 682	12 977	1 295
Nettoflöde från statens budget till EU	13 043	13 479	13 599	20 491	7 510	17 430	9 920

¹ Avräknat mot anslag 93:1 Avgiften till Europeiska gemenskapen² Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket³ Europeiska garantifonden för jordbruket⁴ Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling⁵ Fonden för fiskets utveckling⁶ Europeiska regionala utvecklingsfonden⁷ Europeiska socialfonden⁸ Redovisat mot inkomsttyp 6000 Bidrag från EU m.m.

Uppgifterna i tabellen ger inte en helt rättvisande bild av effekterna på statens budget av EU-medlemskapet. Utöver de anslag som helt eller delvis finansieras av EU-bidrag, måste hänsyn tas till att det förekommer utgifter föranledda av den medfinansiering som staten ofta står för via anslag på statens budget, t.ex. under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv och utgiftsområde 19 Regional tillväxt. Medfinansieringen är en förutsättning för att Sverige ska kunna tillgodogöra sig medel från många av fonderna i EU-budgeten, bland annat strukturfonderna. Undantaget är EGFJ som finansieras helt via EU-budgeten bortsett från de valutakursdifferenser som kan uppstå. Utgifter hänförliga till medlemskapet förekommer även under relevanta myndigheters förvaltningsanslag. Eftersom samarbetet inom EU är integrerat i den nationella verksamheten och utgifter för europeiskt samarbete förekom redan före Sveriges anslutning 1995, är dessa svåra att särredovisa.

Anslagen för EU-bidrag på statens budget uppgick till 13 282 miljoner kronor. Dessa utgifter ska finansieras av medel från respektive EU-fond inom EU-budgeten. År 2010 uppgick inkomsterna från EU-budgeten till 12 977 miljoner kronor. Beroende på periodiserings- och valutakursdifferenser skiljer sig alltså utfallet på anslagen från vad som redovisats som bidrag från EU på inkomstitlar med 305 miljoner kronor.

EU-budgeten ersätter generellt utbetalningar av stöd först i efterhand. Vad gäller EGFJ regleras krav från Sverige till kommissionen den tredje vardagen i den andra månaden efter utbetalningsmånaden i Sverige. För strukturfonderna förskottas dock viss del av det finansiella kuvert för programperioden som varje medlemsland tilldelats. Därefter överförs medel löpande under programperioden efter att kostnader har uppstått. Slutlig reglering av strukturfonderna sker vid programperiodens slut. Statens budget står dessutom för den valutarisk som uppstår i och med att kommissionen gör sina utbetalningar i euro.

Nedanstående tabell visar utfallet på anslag som motsvaras av återflöde från EU-budgeten.

Anslag finansierade med EU-medel

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2010
08	1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	114
13	1:6	Från EU-budgeten finansierade insatser för integration av tredjelandsmedborgare	8
14	1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2007-2013	1 140
19	1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007-2013	1 410
19	33:5 (2008)	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006	-2
22	1:16	Från EG-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	536
23	1:11	Gårdsstöd och djurbidrag m.m.	7 119
23	1:12	Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter	471
23	1:16	Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	102
23	1:20	Jordbruks- och livsmedelsstatistik finansierad från EG-budgeten	7
23	1:24	Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 377
23	41:4 (2008)	Från EG-budgeten finansierade medel för skogsskadeövervakning	0
Summa			13 282

Bilaga 1 Ordlista

Anläggningstillgång

Tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Det är avsikten med innehavet, och inte tillgångens natur, som är avgörande för om tillgången ska klassificeras som anläggningstillgång eller omsättningstillgång. Med stadigvarande menas, när det gäller maskiner, inventarier m.m., att tillgångens ekonomiska livslängd uppgår till lägst tre år. Anläggningstillgångar delas upp i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar.

Anskaffningsvärde

Utgiften för en tillgångs köp eller tillverkning. I anskaffningsvärdet ska räknas in samtliga kostnader för att få tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen.

Anslag

Utgiftspost på statens budget som riksdagen fattar beslut om. Riksdagens anslagsbeslut innebär att regeringen bemyndigas att under viss tid och under vissa villkor använda anvisade medel till de av riksdagen angivna ändamålen. Anslaget anvisas av riksdagen till regeringen. Därefter tilldelar regeringen anslagsmedel till myndigheter. Anslag kan av regeringen underindelas i anslagsposter och delposter.

Anslagsbehållningar

Kvarstående anslagsmedel på ramanslag vid budgetårets slut. Se vidare ramanslag. Totalt tilldelade medel beräknas som summan av anvisade medel enligt statens budget för ett aktuellt budgetår och kvarstående medel från tidigare år, s.k. ingående anslagsbehållningar. De tilldelade medlen kan förändras under budgetåret, dels genom på tilläggsbudget anvisade eller minskade medel, dels genom indragningar enligt regeringsbeslut. I budgetpropositionen och vårpropositionen görs för de kommande åren en prognos över förändringen av anslagsbehållningar. Detta redovisas under posten Minskning av anslagsbehållningar.

Anslagskredit

Ett tillåtet överskridande på ett ramanslag som förs över till kommande budgetår. Se vidare ramanslag.

Anslagssparande

Outnyttjade medel på ramanslag, som inom vissa gränser får överföras till kommande budgetår. Se vidare ramanslag.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelser som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras, eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller inte.

Ansvarsförbindelser redovisas ”inom linjen” i (i anslutning till) balansräkningen, dvs. de tas inte med i balansräkningens beloppskolumner och räknas inte in i balanssumman. Garantiåtaganden utgör de största ansvarsförbindelserna i staten.

Avgift

Ersättning som betalas för en direkt motprestation. Om inget annat har beslutats ska avgifter inom staten beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader (full kostnadstäckning).

Avräkning med statsverket

En post i statliga myndigheters balansräkning som omfattar de ekonomiska relationer som myndigheterna har med statsverket. Med statsverket menas här en tänkt modermyndighet eller central statlig funktion (jfr moderbolag i en koncern). Posten utgör ett saldo mellan hur mycket myndigheterna har redovisat mot anslag och inkomstitlar respektive statens centralkonto i Riksbanken.

Avräkning mot statens centralkonto

Myndigheternas betalningar från/till statens centralkonto i Riksbanken, dvs. hur mycket medel myndigheterna har tagit i anspråk respektive tillfört statens centralkonto.

Avsättning

Post på balansräkningens skuldsida för förpliktelser som är osäkra till belopp och/eller tidpunkt då de ska infrias. Detta till skillnad från poster som redovisas som skulder, som i princip är säkra med avseende på såväl belopp som tidpunkt för infriande.

Balansomslutning

Summan på vardera sidan av en balansräkning. Tillgångs- och skuldsidans summor är lika stora.

Balansräkning

Dokument i årsredovisningen som visar den redovisande enhetens ekonomiska ställning på bokslutsdagen, uttryckt i tillgångar, skulder och kapital.

Beredskapstillgång

Tillgång som innehas för civilt eller militärt beredskapsändamål. Tillgångar för civilt beredskapsändamål kan utgöras av t.ex. läkemedel och räddningsutrustning.

Bidrag

Ersättning som lämnas eller mottas utan direkt motprestation. Däremot kan villkor finnas för erhållande av bidraget. I statlig redovisning sammanfaller begreppet vanligen med transferering. Se även transferering.

Bokföringsmässiga grunder

Princip som innebär att inkomster och utgifter hänförs (periodiseras) till den räkenskapsperiod de hör till. Avgörande är när en prestation utförs eller när resursförbrukning sker, inte när den faktureras eller regleras likvidmässigt.

Bokfört värde

Det värde som en tillgång eller skuld är upptagen till i balansräkningen. Det kan avvika från t.ex. marknadsvärdet eller anskaffningsvärdet. Bokfört värde benämns i vissa sammanhang som redovisat värde.

Bruttobudgetering

Budgeteringsmetod som innebär att inkomster och utgifter budgeteras och redovisas var för sig på inkomst- och utgiftssidan på statens budget. Motsatsen är nettobudgetering, vilket innebär att endast skillnaden mellan inkomster och utgifter tas upp på inkomst- eller utgiftssidan. Motivet till att inkomster och utgifter budgeteras och redovisas brutto är att det ska ge en tydligare bild av statens ekonomi och underlätta förståelsen av statens budget.

Bruttonationalinkomst (BNI)

Bruttonationalprodukten justerad för faktorinkomster, t.ex. löner till och från utlandet.

Bruttonationalprodukten (BNP)

Värdet av alla varor och tjänster som produceras i ett land under ett år.

Bruttoredovisning

Redovisningsmetod som innebär att inkomster och utgifter, intäkter och kostnader eller tillgångar och skulder redovisas var för sig, dvs. inte kvittas mot varandra. Motsatsen är nettoredovisning, vilket innebär att endast skillnaden mellan respektive begreppspar redovisas, dvs. de kvittas mot varandra. När det gäller principen för budgetering på statens budget används begreppet bruttobudgetering.

Budgeteringsmarginal

Skillnaden mellan statens utgiftstak och de takbegränsade utgifterna i statens budget och ålderspensionssystemet. Se vidare utgiftstak för staten och takbegränsade utgifter. Denna marginal utgör en buffert för högre utgifter än beräknat. Under den period som utgiftstaket omfattar kan såväl den samhällsekonomiska utvecklingen som konsekvenserna av redan fattade beslut bli annorlunda än vad som förväntats. Det kan t.ex. bero på högre arbetslöshet, lägre BNP-tillväxt eller högre utgifter till följd av beteendeförändringar.

Budgetsaldo

Saldot, dvs. slutsumman, i statens budget. Saldot består av budgetens inkomster minus budgetens utgifter inklusive Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost. Budgetsaldot är per definition lika med statens lånebehov med omvänt tecken. Se även statens lånebehov.

Budgetunderskott

Ett negativt saldo i statens budget, dvs. utgifterna är större än inkomsterna. Ett budgetunderskott är per definition lika med statens lånebehov. Se vidare statens budgetsaldo.

Budgetöverskott

Ett positivt saldo i statens budget, dvs. inkomsterna är större än utgifterna, vilket innebär att staten kan amortera på statsskulden. Se vidare statens budgetsaldo.

Börsvärde

Det värde som aktier och andra värdepapper värderas till på t.ex. Stockholmsbörsen.

CSA-avtal

En metod för att reducera kreditrisker (Credit Support Annex). CSA-avtal innebär att motparterna överför säkerheter i form av kontanter eller värdepapper när marknadsvärdet på en swap (se vidare skuldbytesavtal) ändras. När valutaupplåning skapas via swappar uppstår kreditrisker, då den fasta räntan som Riksgäldskontoret (RGK) mottar i ränteswappen betalas av ett privat företag. Om räntorna faller stiger marknadsvärdet på swappen, vilket leder till en fordran på motparten. För att reducera kreditrisker använder RGK CSA-avtal.

Dagslån

Lån som tas på dagslånemarknaden, från den ena dagen till den andra, för att täcka en tillfällig brist på pengar, dvs. ”pengar över natten”.

Derivatinstrument

Ett samlingsnamn för ett flertal olika finansiella instrument som bl.a. används av Riksgäldskontoret för att hantera kurs- och ränterisker avseende statsskulden. Vanliga derivatinstrument är optioner, terminer och skuldbytesavtal (eng. swaps).

Effektivitetsrevision

Den del av Riksrevisionens revision som innefattar granskning av statliga åtaganden, myndigheter och verksamheter från effektivitetssynpunkt. Granskningen ska främja ett effektivt verkställande av politiska beslut och användande av skattemedel.

Eget kapital

Skillnaden mellan det bokförda värdet av tillgångarna och skulderna i en balansräkning, dvs. nettoförmögenheten eller kapitalbehållningen. Det egna kapitalet i ett företag består av det kapital som ägarna satsat med tillägg för vinster och avdrag för förluster som stannat i företaget.

Ekonomisk händelse

Alla förändringar i storleken och sammansättningen av statens/myndighetens tillgångar, skulder eller kapital. Dessa förändringar beror på statens/myndighetens ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar samt uppkomna fordringar och skulder. Ekonomisk händelse kan jämföras med begreppet affärshändelse som används i näringslivet.

Eliminering

Ett moment i upprättandet av en konsoliderad redovisning/koncernredovisning. I statens årsredovisning innebär eliminering att fordringar och skulder samt transaktioner mellan myndigheter och affärsverk liksom därmed sammanhängande orealiserade vinster tas bort för att ge en rättvisande bild av statens resultat och ekonomiska ställning.

Finansiell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som utgörs av t.ex. aktier, andra andelar och obligationer där syftet med innehavet är varaktigt. Se även anläggningstillgång.

Finansiellt sparande

Skillnaden mellan reala inkomster och reala utgifter för respektive sektor i nationalräkenskapssystemet. Den offentliga sektorns finansiella sparande, dvs. sparandet för staten, kommunerna och ålderspensionssystemet, är ett viktigt mått i den ekonomiska politiken. *Se vidare överskottsmål.*

Finansieringsanalys

Dokument i årsredovisningen som visar tillförda och använda medel i verksamheten. I statens årsredovisning visas hur statens likvida ställning på total nivå, dvs. den s.k. nettoupplåningen, har förändrats under året, fördelat på avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Se vidare statens nettoupplåning.

Fordringar

Post på balansräkningens tillgångssida. Fordringar delas upp på kortfristiga och långfristiga. Kortfristiga fordringar är fordringar som förfaller inom ett år. Långfristiga fordringar utgörs av fordringar som förfaller efter mer än ett år.

Futures

Terminskontrakt med daglig resultatavräkning av vinster och förluster. En termin är ett finansiellt instrument baserat på avtal mellan två parter om köp och försäljning av en tillgång. Se vidare derivatinstrument.

Förutbetalld intäkt

Fakturering eller inbetalning som bokförts under året, men som avser varor eller tjänster som ännu inte levererats till kunden. Beloppet tas upp som skuld i bokslutet för att intäktsredovisas kommande år när prestation utförs.

Förutbetalld kostnad

Utgifter som blivit fakturerade och bokförts under året men som avser kommande år. Exempel är hyror som ofta betalas kvartalsvis i förväg. Sådana utgifter tas upp som fordringsposter i bokslutet för att kostnadsredovisas då prestation utförs.

God redovisningssed

Begrepp som inom staten kan beskrivas på följande sätt: Lagar, förordningar, övriga regeringsbeslut samt av ESV utfärdade föreskrifter och allmänna råd ger uttryck för god redovisningssed. En förutsättning för att sådana beslut och regler kan anses uttrycka god redovisningssed är att dessa är generella och långsiktiga för myndigheterna. Redovisningsreglerna är på vissa punkter allmänt hållna och myndigheterna måste göra en utfyllande tolkning. En sådan utfyllande tolkning bör lämpligen ha en förankring i faktisk förekommande redovisning och alltså ge uttryck för en redovisningssed hos myndigheterna. Denna redovisningssed bör vara förenlig med syftet med redovisningsreglerna och grundläggande redovisningsprinciper. Bokföringsskyldigheten inom staten ska fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Immateriell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som saknar fysisk substans. Det är huvudsakligen utgifter för utveckling samt licenser för dataprogram och liknande rättigheter som tas upp (aktiveras) som immateriella anläggningstillgångar i balansräkningen. En av förutsättningarna för att aktivera dessa utgifter är att de beräknas bli av väsentligt värde för verksamheten under kommande år. Se även anläggningstillgång.

Inbetalning

Ekonomisk händelse som avser själva betalningstransaktionen, dvs. när ersättning tas emot. Den kan avvika från tidpunkten för intäkt eller inkomst.

Indragning

Åtgärd enligt vilken regeringen får besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas. Bestämmelser om detta för 2010 finns i lagen (1996:1059) om statsbudgeten och i anslagsförordningen (1996:1189) finns ytterligare regler om indragningar. Från den 1 april 2011 gäller en ny budgetlag och en ny anslagsförordning.

Inkomst

En ekonomisk händelse genom vilken ett värde av finansiell natur tillförs myndigheten. Till skillnad från intäkt kan inkomst avse flera redovisningsperioder och behöver inte öka myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet har även en generell betydelse och används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens intäkter, inkomster och inbetalningar.

Inkomsttitel

Inkomstpost på statens budget där myndigheten redovisar inkomster (i generell mening, dvs. även intäkter och inbetalningar) som den inte själv får disponera, t.ex. skatter. Det rör sig om sådana statsinkomster som inte är specialdestinerade för en viss verksamhet utan kan finansiera vilka utgifter som helst.

Inleverans

Att mot inkomsttitel och/eller till statens centralkonto i Riksbanken redovisa respektive betala medel som inte får behållas av myndigheten. Vanligen avser det inbetalning av skatter, överskott från verksamheten, offentlighetsrättsliga avgifter eller andra medel.

Interna mellanhavanden

Transaktioner och andra poster (fordringar, skulder m.m.) inom t.ex. en koncern. I årsredovisningen för staten avses transaktioner och andra poster mellan de myndigheter m.fl. som ingår i den beslutade avgränsningen av staten.

Intäkt

Det bruttoinflöde av ekonomiska fördelar eller servicepotential som uppstår i verksamheten under en period och som ökar myndighetens/statens nettoförmögenhet. I relation till begreppet inkomst kan intäkt ses som inkomsten hänförd till den tidsperiod under vilken den har upparbetats eller blivit intjänad, dvs. periodiserad inkomst.

Kapitalandelsmetoden

En av flera metoder för att konsolidera dotter- och intresseföretag. Inom staten konsolideras såväl dotter- som intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden. Metoden innebär att andelarnas redovisade värde ökas respektive minskas i samma grad som det egna kapitalet i dotter- respektive intresseföretaget ändras.

Ökningen/minskningen redovisas som en intäkt/kostnad i resultaträkningen under raden resultat från andelar i dotter- och intresseföretag hos innehavaren av andelarna.

Kassamässig redovisning mot statens budget

Redovisningsprincip som innebär att redovisning mot anslag och inkomstitlar på statens budget görs vid betalningstillfället.

Kassamässig korrigerig

Skillnaden mellan å ena sidan saldot mellan anslag och inkomstitlar på statens budget och å andra sidan saldot mellan ut- och inbetalningar på statens centralkonto i Riksbanken (SCR).

När redovisning mot anslag görs kostnadsmässigt eller utgiftsmässigt kan kassamässiga korrigeringar uppkomma mellan månader och år, om tidpunkten för redovisning mot anslag inte sammanfaller med betalningstidpunkten. För anslag kopplade till ett räntekonto, vilket gäller de flesta förvaltningsanslag, uppstår dock ingen korrigerig, utan skillnaden mellan anslagsbelastningen och utbetalning av medel från SCR till myndigheternas räntekonton redovisas under Riksgäldskontorets nettoutlåning.

Vidare förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomstitlar och vice versa, vilket leder till kassamässiga korrigeringsposter. Utfallet av den kassamässiga korrigeringen räknas fram residualt (som en restpost), men vissa delposter kan urskiljas och även prognostiseras.

Konsoliderad bruttoskuld

De samlade skulderna i staten, landstingen, kommunerna och AP-fonderna minskade med de fordringar de olika delarna i den offentliga sektorn har på varandra.

Konsolidering

Att upprätta en koncernredovisning. Konsolideringen begränsas i staten till att lägga samman de ingående enheterna och eliminera mellanhavanden mellan enheterna (myndigheterna).

Konvergenskrav

De krav som en medlemsstat i EU måste uppfylla för att bli medlem i tredje etappen av den ekonomiska och monetära union (EMU), dvs. EU:s valutaunion, som trädde i kraft den 1 januari 1999.

Kostnad

Minskning av ekonomiska fördelar eller servicepotential under en period i form av förbrukning av tillgångar eller skuldsättning som påverkar myndighetens/statens nettoförmögenhet. I relation till begreppet utgift är kostnaden värdet av de resurser som förbrukas, eller utgiften hänförd till denna period, dvs. en periodiserad utgift.

Löptid

Den period under vilken en skuldförbindelse gäller.

Medgivet överskridande

Rättighet att överskrida ett anvisat anslag. Se vidare ramanslag.

Myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret, netto

Riksgäldskontorets in- och utlåning till myndigheter, affärsverk, statliga bolag och vissa fonder, som utgör en post på utgiftssidan i statens budget. Posten, som även kallas Riksgäldskontorets nettoutlåning, ingår tillsammans med posten Kassamässig korrigerings i statens budget för att budgetsaldot ska motsvara statens lånebehov med omvänt tecken. Se även kassamässig korrigerings.

Nettoförmögenhet

Skillnaden mellan statens tillgångar och skulder. Om statens skulder är större än tillgångarna innebär det att nettoförmögenheten är negativ. I näringslivet motsvaras nettoförmögenheten av eget kapital.

Nettokostnad för statsskulden

Kostnad för förvaltning av statsskulden, enligt Riksgäldskontorets (RGK) definition. I nettokostnad för statsskulden ingår finansiella kostnader och intäkter i RGK:s in- och utlåningsverksamhet.

Nettoskuldsättning

Nettot av räntebärande avsättningar och skulder minus finansiella (räntebärande) tillgångar inklusive likvida medel.

Omsättning

Ett företags totala försäljning under en viss period (exklusive moms). I staten avses vanligen de totala intäkterna från skatter (på myndighetsnivån anslag), försäljning, bidrag och andra intäkter.

Omsättningstillgång

Tillgång (i balansräkningen) som inte är anläggningstillgång, dvs. som inte är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav.

Option

Ett finansiellt instrument som ger rätten att köpa eller sälja en underliggande vara vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även termin.

Optoverksamhet

Infrastruktur för tele- och datakommunikation.

Periodavgränsningspost

Skuld- eller fordringspost som är nödvändig för att åstadkomma en riktig periodisering av utgifter eller inkomster vid avslutningen av en redovisningsperiod. I årsredovisningen för staten består periodavgränsningsposterna av upplupna och förutbetalda kostnader respektive intäkter samt oförbrukade bidrag. Dessa poster gör det möjligt att bestämma räkenskapsårets intäkter och kostnader.

Periodisering

Fördelning av utgifter och inkomster till den period då resursen förbrukats (kostnad) eller då prestationen utförts (intäkt).

Premieobligation

Typ av obligation utgiven av staten (Riksgäldskontoret). Den utgör en kombination av en obligation och en lottsedel och ränta betalas ut i form av vinster.

Primärt budgetsaldo

Saldot i statens budget exklusive statsskuldräntor. Se vidare statens budgetsaldo.

Ramanslag

Anslagstyp som innebär att kvarvarande medel får överföras till påföljande år som anslagssparande och att anslaget får överskridas genom utnyttjande av anslagskredit. För myndigheterna är storleken på tillåtet anslagssparande och anslagskredit begränsad genom generella regler och särskilda beslut.

Realekonomiska termer

Begreppsapparat för att beskriva och analysera exempelvis den statliga resursförbrukningen. Redovisning i realekonomiska termer innebär att resursförbrukningen delas in i t.ex. transfereringar, investeringar och konsumtion. Den realekonomiska informationen är en del av informationen i de statliga inrapporteringskoderna (S-koderna) och ligger till grund för t.ex. beräkningen av sektorn staten i nationalräkenskaperna.

Realränteobligation

En inflationsskyddad obligation som ges ut av staten (Riksgäldskontoret). Värdeutvecklingen är knuten till konsumentprisindex.

Redovisning mot anslag och inkomstitlar

De utgifter myndigheterna har redovisat mot anslag respektive de inkomster de har redovisat mot inkomstitel.

Refinansieringsrisk

Avser risken för högre upplåningskostnader när lån förfaller och ska förnyas vid ett ofördelaktigt ränteläge.

Regressrätt

Rätt för den som erlagt ett belopp att kräva detta av annan, som ytterst ska stå för betalningen. Exempel: borgensmans rätt att av huvudgäldenären få vad han betalat.

Resultat före och efter skatt

Ett företags resultat innan avdrag gjorts för skatt respektive efter det att skatt på eventuell vinst dragits av.

Resultaträkning

Dokument i årsredovisningen som i sammandrag visar räkenskapsårets samtliga intäkter och kostnader. I resultaträkningen kan man utläsa vilken typ av intäkter och kostnader som förekommit under räkenskapsåret. Genom att intäkter och kostnader

summeras visar resultaträkningen hur verksamheten har förändrat kapitalet, vilket i årsredovisningen för staten framgår av posten ”årets över- eller underskott”.

Revisionsberättelse med invändning

Utformning av revisionsberättelse som tillämpas om Riksrevisionen funnit väsentliga fel i en årsredovisning, underliggande redovisning eller ledningens förvaltning. En revisionsberättelse med invändning åtföljs alltid av en revisionsrapport.

Revisionsberättelse med upplysning

Utformning av revisionsberättelse som tillämpas om Riksrevisionen anser att mottagaren särskilt behöver få information om väsentliga uppgifter. Upplysningen ska inte innehålla sådan information att den kan tolkas som en invändning

Räkenskapsår

Den period som en årsredovisning omfattar vilken normalt utgörs av 12 månader. Statens räkenskapsår sammanfaller med kalenderår.

Räntabilitet på eget kapital

Ett företags avkastning på det kapital ägarna satsat.

Rättvisande bild

Årsredovisningens delar ska ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och den ekonomiska ställningen. I normalfallet förutsätts att information som lämnas med tillämpning av god redovisningssed också ger en rättvisande bild. I speciella fall kan det behövas tilläggsupplysningar för att ge en rättvisande bild.

Rörelseresultat

Det resultat (i ett företag) som kan utläsas ur resultaträkningen innan hänsyn tagits till finansiella poster, extraordinära poster samt bokslutsdispositioner och skatt.

Skuld

En befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars reglering förväntas leda till ett utflöde av resurser. Skulderna i statens balansräkning visar statens förpliktelser mot andra. Skulder är i princip säkra till sitt belopp och tidpunkten för infriande, till skillnad från poster som redovisas som avsättningar.

Skuldbytesavtal (eng. swaps)

Ett derivatinstrument som används av Riksgäldskontoret (RGK) för upplåningen i utländsk valuta. Swaptransaktionerna innebär att RGK byter kronor mot utländsk

valuta och under swappavtalets löptid erhåller fast ränta i kronor och betalar rörlig ränta i utländsk valuta (kron/valutaswappar). Upplåning via swappmarknaden är kostnadseffektiv och resulterar också i större emissionsvolym i kronor, vilket främjar likviditeten på den svenska statspappersmarknaden. Se även derivatinstrument.

Skuldskötselinstrument

Se derivatinstrument.

Soliditet

Ett företags betalningsförmåga på lång sikt. Soliditeten brukar beräknas som den del av företagets tillgångar som är finansierad med eget kapital, och således inte motsvaras av skulder.

Statens budget

En plan för huvuddelen av statens inkomster och utgifter avseende ett budgetår (tidigare statsbudgeten). Statens budget består av anslag, inkomsttitlar samt Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost, vilket sammantaget ger statens lånebehov. Riksdagen fastställer budgeten och anvisar medel till regeringens förfogande för olika ändamål under anslag. Ofta används statens budget och dess saldo för att beskriva statens verksamhet. Anslagsmedel kan även anvisas och minskas på ändringsbudget under löpande budgetår i samband med riksdagens beslut avseende den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen.

Statens budgetsaldo

Skillnaden mellan inkomster och utgifter på statens budget, vilket överensstämmer med statens lånebehov (med omvänt tecken). En kassamässig korrigeringspost på budgetens utgiftssida gör att denna överensstämmelse uppnås. Om saldot är negativt föreligger ett budgetunderskott och därmed ett lånebehov, vilket ökar statsskulden. Ett positivt saldo, vilket är detsamma som ett budgetöverskott, innebär en amortering av statsskulden. Förutom av statens budgetsaldo påverkas statsskulden av orealiserade valutakursförändringar, tillfälliga placeringar samt direkta nedskrivningar vid inleverans av statsobligationer.

Statens lånebehov

Statens behov av att låna pengar under en viss period. Summan av alla kassaflöden till och från staten kallas nettolånebehov. Nettolånebehovet överensstämmer med statens budgetsaldo (med omvänt tecken). Detta åstadkoms genom att en kassamässig korrigeringspost och Riksgäldskontorets nettoutlåning ingår i statens budget. Se kassamässig korrigerering. Staten måste även låna för att betala tillbaka lån

som löper ut. Summan av nettolånebehovet och förfallande lån kallas bruttolånebehov. Se vidare statens budgetsaldo.

Statens nettoupplåning

Statsskulden (exklusive orealiserade valutakursförändringar) och statens övriga upplåning. Värdeförändringar hänförliga till statsskulden omfattas med andra ord inte av detta begrepp. Ett negativt saldo innebär att staten har gjort en nettoamortering. Saldoraden i finansieringsanalysen i årsredovisningen för staten visar förändringen av statens nettoupplåning under året. Se även finansieringsanalys.

Statliga affärsverk

Myndigheter under regeringen med affärsdrivande verksamhet och större ekonomisk rörelsefrihet än vanliga statliga myndigheter. År 2010 fanns fyra affärsverk: Luftfartsverket, Sjöfartsverket, Svenska kraftnät samt Statens järnvägar (begränsad verksamhet sedan huvuddelen av SJ övergått i bolagsform).

Statliga bolag

I årsredovisningen för staten avses med statliga bolag de företag där statens ägande uppgår till minst 20 procent i respektive bolag. De statliga aktiebolagen regleras liksom privata aktiebolag av bl.a. aktiebolagslagen.

Statliga kreditgarantier

Ett statligt borgensåtagande som oftast gäller som för egen skuld. En kreditgaranti är kopplad till en viss kredit.

Statlig sektor

I årsredovisningen för staten all den verksamhet som staten har väsentligt inflytande över, vilket är mer än det som ingår i den konsoliderade balansräkningen, resultaträkningen och finansieringsanalysen. Väsentligt inflytande här har definierats som att staten ska ha en ägarandel på minst 20 procent i de aktuella organisationerna. Med denna definition bortfaller stiftelser, som är självägande. I statlig sektor ingår statliga myndigheter inklusive affärsverk, AP-fonderna, statliga bolag, samt Riksbanken. När det gäller tillgångar och skulder som bara indirekt ägs av staten via annan juridisk person har statens andel beräknats med hänsyn tagen till ägarandelen. Detta innebär att ett helägt bolags tillgångar tas med i sin helhet. Allmänna arvsfonden redovisas inom statlig sektor med hänsyn till det väsentliga inflytande staten har i verksamheten utan att ha någon ekonomisk ägarandel.

Statsobligation

Ett av Riksgäldskontoret utfärdat obligationslån på vanligen 2-17 års löptid. Räntan på statsobligationer är fast, vilket innebär att den inte ändras oavsett vad som händer

på räntemarknaden. Den femåriga statsobligationsräntan styr i stor utsträckning bostadslånens fasta ränta. Ibland används begreppet nominella statsobligationer för att särskilja dessa från realränteobligationer.

Statsredovisningen

Den centrala redovisningen för staten (tidigare benämnd riksredovisningen). Informationen används för att kunna planera, följa upp och styra den statliga verksamheten. Statsredovisningen ligger till grund för årsredovisningen för staten inklusive utfallet på statens budget, men även för statistik om statens finanser och budgetprognoser.

Statsskulden

Summan av samtliga lån som tagits av Riksgäldskontoret (RGK) för statens räkning. RGK förvaltar statsskulden. Upplåningen på den svenska marknaden sker främst i form av statsobligationer, statsskuldväxlar, premieobligationer och realränteobligationer. Den utländska upplåningen sker främst via skuldbytesavtal (kron/valutaswappar). Även upplåning via statsskuldväxlar i utländsk valuta (commercial papers) och direkt på utländska kapitalmarknaden förekommer.

Statsskuldränta

Räntan på statsskulden. Räntorna på statsskulden redovisas i huvudsak kassamässigt på statens budget. Förutom den kassamässiga redovisningen mot anslag, redovisas räntekostnader enligt god redovisningssed i resultaträkningen i Årsredovisningen för staten. Skillnader uppstår mellan dessa redovisningsmetoder beroende på bl.a. orealiserade räntor, valutaförändringar och kursdifferenser.

Statsskuldväxel

En av staten, genom Riksgäldskontoret, utgiven skuldförbindelse med en löptid på vanligen tre, sex eller tolv månader. Det finns även kortare löptider.

Takbegränsade utgifter

Summan av alla utgifter inom det fastställda utgiftstaket. De takbegränsade utgifterna omfattar dels utgifterna på statens budget (utgiftsområde 1-25 samt 27) exklusive statsskuldräntor (utgiftsområde 26), dels utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De takbegränsade utgifterna avser faktiskt förbrukade anslagsmedel, vilket innebär att myndigheternas utnyttjande av anslagsbehållningar och anslagskrediter ingår.

Termin

Ett finansiellt instrument som ger skyldighet att köpa och sälja en underliggande vara vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även option.

Tilldelade medel

Summan av ingående anslagsbehållningar, statens budget, tilläggsbudget, indragningar och omfördelningar. Se vidare anslagsbehållningar.

Tillgång

En resurs som kontrolleras av en redovisningsenhet till följd av inträffade händelser och som förväntas innebära ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden.

Tillgängliga medel

Summan av tilldelade medel, anslagskredit och medgivet överskridande. Se vidare tilldelade medel, anslagskredit och medgivet överskridande.

Transferering

Omfördelningstransaktion som oftast kännetecknas av att ingen direkt motprestation erhålls. Transfereringar i staten utgörs främst av utbetalningar av bidrag m.m., oftast via statens budget.

Underliggande saldo

Statens budgetsaldo justerat för tillfälliga och extraordinära händelser. Det finns dock ingen entydig metod att definiera vilka transaktioner som ska klassificeras som tillfälliga eller extraordinära. Därför är det väsentligt att samtliga sådana poster specificeras i utfallsredovisningen. Exempel på en sådan händelse är en försäljning av statligt aktieinnehav.

Uppbörd

I allmän mening statens uppbärande av skatt. I statlig redovisning används beteckningen uppbörd på de intäkter som en myndighet tar upp i sin resultaträkning men inte får disponera, vilka för staten som helhet till allra största delen utgörs av skatter. De ska redovisas mot (inlevereras till) en inkomsttitel på statens budget.

Upplupen intäkt

Intäkt som avser tjänster som utförts eller varor som levererats under året, men inte fakturerats senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Sådan intäkt tas upp i resultaträkningen med motposten upplupen intäkt i balansräkningen.

Upplupen kostnad

Kostnad för t.ex. varor och tjänster som mottagits under redovisningsperioden, men där man inte fått fakturan, senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Ett annat exempel är skuld till personalen för inarbetad semester. Sådana kostnader tas upp i resultaträkningen med motposten upplupna kostnader i balansräkningen.

Utbetalning

Ekonomisk händelse som avser själva betalningstransaktionen, dvs. när ersättning utges. Den kan avvika från tidpunkten för kostnad och utgift.

Utdelning

Den del av ett företags vinst som utdelas till ägarna.

Utfallet på statens budget

Utfallet på de beståndsdelar som ingår i statens budget.

Utgift

Ekonomisk händelse genom vilken ett värde av ekonomisk natur lämnar myndigheten, vanligast i form av det ekonomiska värdet av de resurser som anskaffas. Utgiften uppstår vid anskaffningstillfället, vilket i normalfallet likställs med den tidpunkt då faktura mottas för en levererad vara eller tjänst. Till skillnad mot kostnad kan en utgift avse flera redovisningsperioder och behöver inte minska myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet har även en generell betydelse och används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens kostnader, utgifter och utbetalningar.

Utgiftsområde

En indelningsgrund för anslagen i statens budget. I budgeten finns 27 utgiftsområden vilka är reglerade i riksdagsordningen. Varje anslag på statens budget ingår i ett utgiftsområde.

Utgiftsramar

Ramar för utgiftsområden på statens budget som beslutas av riksdagen inom den s.k. rambeslutsmodellen, vilket är en ”uppifrån- och nedmetod” för budgetering. Den innebär att riksdagen i ett första steg tar ställning till utgiftstaket, därefter utgiftsramar för de 27 utgiftsområdena och slutligen de enskilda anslagen.

Utgiftstak för staten

En högsta nivå för statens utgifter för ett visst år som normalt fastställs tre år i förväg av riksdagen. Skillnaden mellan utgiftstaket och de takbegränsade utgifterna utgör budgeteringsmarginal. Utgiftstaket för staten beslutas i nominella termer och tar hänsyn till en viss beräknad prisutveckling under perioden.

Utgiftstak för offentlig sektor

Utöver det statliga utgiftstaket finns ett tak som omfattar hela den offentliga sektorns utgifter. Det beräknas som summan av det statliga utgiftstaket och de beräknade kommunala utgifterna med avdrag för interna transaktioner mellan staten,

kommunsektorn och ålderspensionssystemet. Eftersom kommunerna har rätt att själva besluta om skatteuttag och utgiftsnivåer är detta tak endast beräknat och inte fastställt av riksdagen som taket för de statliga utgifterna.

Valutareserv

De tillgångar i utländsk valuta som omedelbart kan disponeras för betalningar till utlandet. Sveriges valutareserv förvaltas av Sveriges Riksbank.

Valutarisk

Risken för förändringar i kursen på den aktuella valutan.

Årets över- eller underskott

Den sista raden i statens resultaträkning, som visar skillnaden mellan redovisade intäkter och kostnader. Motsvarande uppgift finns i balansräkningen i noten till rubriken "Nettoförmögenhet".

Årlig revision

Riksrevisionens granskning av årsredovisningar och underliggande redovisning i syfte att bedöma om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande. Granskningen görs även av om ledningens förvaltning står i överrensstämmelse med tillämpliga föreskrifter och särskilda regeringsbeslut. Riksrevisionen lämnar varje år revisionsberättelser avseende myndigheterna till regeringen och revisionsberättelse avseende årsredovisningen för staten till regeringen och riksdagen.

Återanskaffningsvärde

Den utgift som skulle uppstå för en tillgångs förvärv eller tillverkning om anskaffning skulle ske vid räkenskapsårets utgång.

Ändringsbudget

Ändring av budgeten som riksdagen beslutar om under pågående budgetår (tidigare benämnd tilläggsbudget). Riksdagen kan besluta om en ny beräkning av statens inkomster och om nya eller ändrade anslag för innevarande år. Detta sker som regel i samband med riksdagens beslut om den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen. Se vidare *statens budget*.

Överskottsmål

Budgetpolitiskt mål för den offentliga sektorns finansiella sparande.

Bilaga 2 Statliga myndigheter m.m.

I de konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen ingår samtliga myndigheter, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen med undantag för Riksbanken, och AP-fonderna samt premiepensionssystemets tillgångar och skulder inklusive avkastningen på dessa medel.

Dessutom ingår Riksbankens grundfond och fonder och andelar som redovisas av myndigheter enligt ovan. Fonderna och andelarna tas inte upp separat i denna bilaga, utan de viktigaste fonderna framgår i not 42 medan andelar i statligt ägda bolag förtecknas i främst not 26.

De ingående myndigheterna förtecknas nedan. Eftersom förteckningen anger de myndigheter som de finansiella dokumenten omfattar, ingår inte nämndmyndigheter och liknande vars ekonomiska utfall redovisas av en annan myndighet. Inte heller ingår nedlagda myndigheter som saknar ekonomiskt utfall 2010.

A

Affärsverket svenska kraftnät
Allmänna reklamationsnämnden
Arbetsdomstolen
Arbetsförmedlingen
Arbetsgivarverket
Arbetsmiljöverket
Arkitekturmuseet
Avvecklingskommittén för näringsmyndigheter (Utredningen för avveckling av ITPS, Glesbygdverket och Nutek)
Avvecklingsmyndigheten för PPM och delar av FK (myndigheten startade 2010-01-01)
Avvecklingsmyndigheten för skolmyndigheter m.m. (upphörde 2010-12-31)
Avvecklingsmyndigheten för Statens räddningsverk/Krisberedskapsmyndigheten/
Styrelsen för psykologiskt försvar (upphörde 2010-04-30)
Avvecklingsmyndigheten för Verket för förvaltningsutveckling (upphörde 2010-03-31)

B

Banverket (upphörde 2010-03-31 och delar av verksamheten inordnades i Trafikverket)
Barnombudsmannen
Blekinge tekniska högskola

Bokföringsnämnden
 Bolagsverket
 Boverket
 Brottsförebyggande rådet
 Brottsoffermyndigheten

C

Centrala etikprövningsnämnden
 Centrala studiestödsnämnden

D

Dans- och cirkushögskolan (myndigheten bytte namn 2010-01-01 från Danshögskolan)
 Datainspektionen
 Diskrimineringsombudsmannen
 Domstolsverket
 Dramatiska institutet (upphörde 2010-12-31 och myndighetens verksamhet inordnas i sin helhet fr.o.m. 2011-01-01 i Stockholms dramatiska högskola)

E

Ekobrottsmyndigheten
 Ekonomistyrningsverket
 Elsäkerhetsverket
 Energimarknadsinspektionen
 Exportkreditnämnden

F

Fastighetsmäklarnämnden
 Finansinspektionen
 Finanspolitiska rådet
 Fiskeriverket
 Folke Bernadotteakademin
 Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap
 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
 Fortifikationsverket
 Forum för levande historia
 Försvarets materielverk
 Försvarets radioanstalt
 Försvarexportmyndigheten (myndigheten startade 2010-08-01)
 Förvarshögskolan
 Försvarmakten

Försvarsunderrättelsesdomstolen
Försäkringskassan

G

Gentekniknämnden
Granskningsnämnden för radio och TV (upphörde 2010-07-31 och hela verksamheten inordnades fr.o.m. 2010-08-01 i Myndigheten för radio och tv)
Gymnastik- och idrottshögskolan
Göteborgs universitet

H

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd
Högskolan Dalarna
Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Skövde
Högskolan Kristianstad
Högskolan på Gotland
Högskolan Väst
Högskoleverket

I

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Inspektionen för socialförsäkringen Inspektionen för strategiska produkter
Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering
Institutet för rymdfysik
Institutet för språk och folkminnen
Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete
Internationella programkontoret för utbildningsområdet

J

Justitiekanslern

K

Kammarkollegiet
Karlstads universitet
Karolinska institutet
Kemikalieinspektionen
Kommerskollegium
Kompetensrådet för utveckling i staten

Konjunkturinstitutet
 Konkurrensverket
 Konstfack
 Konstnärsnämnden
 Konsumentverket
 Kriminalvården
 Kronofogdemyndigheten
 Kungliga Biblioteket
 Kungl. Konsthögskolan
 Kungliga Musikhögskolan i Stockholm
 Kungl. Tekniska högskolan
 Kungliga hov- och slottsstaten
 Kustbevakningen
 Kärnavfallsfonden

L

Lantmäteriet
 Linköpings universitet
 Linnéuniversitetet (myndigheten startade 2010-01-01)
 Livrustkammaren och Skoklosters slott med stiftelsen Hallwylska museet
 Livsmedelsverket
 Lotteriinspektionen
 Luftfartsverket, affärsverk
 Luleå tekniska universitet
 Lunds universitet
 Läkeemedelsverket
 Länsstyrelsen i Blekinge län
 Länsstyrelsen i Dalarnas län
 Länsstyrelsen i Gotlands län
 Länsstyrelsen i Gävleborgs län
 Länsstyrelsen i Hallands län
 Länsstyrelsen i Jämtlands län
 Länsstyrelsen i Jönköpings län
 Länsstyrelsen i Kalmar län
 Länsstyrelsen i Kronobergs län
 Länsstyrelsen i Norrbottens län
 Länsstyrelsen i Skåne län
 Länsstyrelsen i Stockholms län
 Länsstyrelsen i Södermanlands län
 Länsstyrelsen i Uppsala län
 Länsstyrelsen i Värmlands län

Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västmanlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Östergötlands län

M

Malmö högskola
Marknadsdomstolen
Medlingsinstitutet
Migrationsverket
Mittuniversitetet
Moderna Museet
Myndigheten för handikappolitisk samordning
Myndigheten för internationella adoptionsfrågor
Myndigheten för radio och tv (myndigheten startade 2010-08-01)
Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap
Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
Myndigheten för utländska investeringar i Sverige
Myndigheten för yrkeshögskolan
Mälardalens högskola

N

Nationalmuseum med prins Eugens Waldemarsudde
Naturhistoriska riksmuseet
Naturvårdsverket
Nordiska Afrikainstitutet
Nämnden för statligt stöd till trossamfund

O

Operahögskolan i Stockholm

P

Patent- och registreringsverket
Patentbesvärslagen
Patentombudsämnden (myndigheten startade 2010-09-01)
Pensionsmyndigheten (myndigheten startade 2010-01-01)
Polarforskningssekretariatet
Post- och telestyrelsen
Presstödsnämnden

R

Radio- och TV-verket (upphörde 2010-07-31 och hela verksamheten inordnades fr.o.m. 2010-08-01 i Myndigheten för radio och tv)

Regeringskansliet

Regionala etikprövningsnämnden i Göteborg

Regionala etikprövningsnämnden i Linköping

Regionala etikprövningsnämnden i Lund

Regionala etikprövningsnämnden i Stockholm

Regionala etikprövningsnämnden i Umeå

Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala

Revisorsnämnden

Riksantikvarieämbetet

Riksarkivet

Riksbankens grundfond

Riksdagens ombudsmän, JO

Riksdagsförvaltningen

Riksgäldskontoret

Rikspolisstyrelsen (hela polisorganisationen ingår utom Säkerhetspolisen)

Riksrevisionen

Rikstrafiken (upphörde 2010-12-31 och hela verksamheten inordnas fr.o.m. 2011-01-01 i Trafikverket)

Riksutställningar

Rymdstyrelsen

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige

Rättsmedicinalverket

S

Sameskolstyrelsen

Sametinget

Sjöfartsverket, affärsverk

Skatteverket

Skogsstyrelsen

Smittskyddsinstitutet

Socialstyrelsen

Specialpedagogiska skolmyndigheten

Statens beredning för medicinsk utvärdering

Statens biografbyrå (upphörde 2010-12-31 och verksamheten inordnas fr.o.m. 2011-01-01 i Statens medieråd)

Statens bostadskreditnämnd

Statens energimyndighet

Statens fastighetsverk
Statens folkhälsoinstitut
Statens försvarshistoriska museer
Statens geotekniska institut
Statens haverikommission
Statens historiska museer
Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten
Statens institut för kommunikationsanalys (upphörde 2010-03-31)
Statens institutionsstyrelse
Statens jordbruksverk
Statens järnvägar, affärsverk
Statens konstråd
Statens kulturråd
Statens maritima museer
Statens museer för världskultur
Statens musiksamlingar
Statens skolinspektion
Statens skolverk
Statens tjänstepensionsverk (myndigheten bytte namn 2010-07-01 från Statens pensionsverk)
Statens VA-nämnd
Statens veterinärmedicinska anstalt
Statens väg- och transportforskningsinstitut
Statistiska centralbyrån
Statskontoret
Stockholms universitet
Strålsäkerhetsmyndigheten
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
Svenska institutet
Svenska institutet för europapolitiska studier
Sveriges geologiska undersökning
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
Säkerhetspolisen (redovisas i begränsad omfattning)
Södertörns högskola

T

Talboks- och punktskriftsbiblioteket
Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket

Teaterhögskolan i Stockholm (upphörde 2010-12-31 och myndighetens verksamhet inordnas i sin helhet fr.o.m. 2011-01-01 i Stockholms dramatiska högskola)

Tillväxtverket

Totalförsvarets forskningsinstitut

Totalförsvarets pliktverk (myndigheten byter namn 2011-01-01 till Totalförsvarets rekryteringsmyndighet)

Trafikanalys (myndigheten startade 2010-04-01)

Trafikverket (myndigheten startade 2010-04-01)

Transportstyrelsen

Tullverket

U

Umeå universitet

Ungdomsstyrelsen

Uppsala universitet

V

Valmyndigheten

Verket för högskoleservice

Verket för innovationssystem

Vetenskapsrådet

Vägverket (upphörde 2010-03-31 och delar av myndigheten inordnades i

Trafikverket)

Å

Åklagarmyndigheten

Ö

Örebro universitet

Överklagandenämnden för studiestöd

ESV ansvarar för en ändamålsenlig ekonomisk styrning av staten.

- Vi utvecklar och förvaltar en effektiv ekonomisk styrning av statlig verksamhet.
- Vi tar fram bra besluts- och diskussionsunderlag för den ekonomiska politiken.
- Vi bidrar till en korrekt hantering av Sveriges EU-medel.

ESV har bred och djup kompetens och arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.